

Lokalna Grupa Działania

GROMNIK

Lokalna Strategia Rozwoju

na lata 2008-2015

dla Ziemi Strzelińskiej

obejmującej gminy

Strzelin, Wiązów, Przeworno, Borów, Kondratowice

Załącznik nr 2 do Uchwały nr II/10/11 II Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Gromnik" z dnia 29.03.2011 r.

Spis treści

Spis treści	2
1. Charakterystyka lokalnej grupy działania Gromnik (LGD Gromnik) jako jednostki odpowiedzialnej za realizację lokalnej strategii rozwoju (LSR).....	5
1) nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze	5
2) opis procesu budowania partnerstwa	7
3) charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD.....	9
4) struktura Rady Programowej LGD Gromnik	21
5) zasady funkcjonowania organów LGD	32
6) kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego	34
2. Opis obszaru objętego LSR.....	37
1) wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będących jej partnerami	37
2) uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe	39
3) ocena społeczno - gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej	49
4) specyfika obszaru.....	54
3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR; wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy	58
4. Cele ogólne i szczegółowe LSR oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia	62
5. Misja Lokalnej Grupy Działania Gromnik	84
6. Spójność specyfiki obszaru z celami LSR	84
7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.....	84
8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR	87
9. Procedura wyboru operacji przez LGD w ramach działania.....	88
1) Procedura oceny zgodności operacji z LSR i Lokalnych Kryteriów Wyboru.....	79
2) Procedura wyboru operacji przez LGD,	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3) Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10. Określenie budżetu LSR dla każdego roku jej realizacji	91
11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR.....	96
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.....	104
13. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej	106
14. Określenie powiązań LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR	108

15. Wskazanie planowanych działań, przedsięwzięć lub operacji realizowanych przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym LSR.....	108
16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich	110
17. Informacja o załącznikach	112
Spis tabel	113
Spis rysunków	115

1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA GROMNIK (LGD GROMNIK) JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU (LSR)

1) nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze

Na obszarze pięciu gmin Borów, Kondratowice, Przeworno, Strzelin, Wiązów powołane zostało Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania **Gromnik**.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania zostało ustanowione na mocy Uchwały nr 1 z dnia 28.04.2008 r. w Strzelinie, a wniosek o rejestrację został złożony w Sądzie Rejestrowym dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy – KRS w dniu 16.05.2008 r.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gromnik zostało zarejestrowane w dniu 30.09.2008 r. i otrzymało **numer KRS 0000314411**.

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich położonych na terenie gmin, z których pochodzą członkowie LGD. W działaniach na rzecz rozwoju uwzględniono ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno – kulturowych, rozwój turystyki, a także popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych oraz przedsiębiorczości. Tak postawiony cel działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik, realizowany jest poprzez:

- opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju,
- podejmowanie i wspieranie działań na rzecz realizacji LSR dla obszaru gmin,
- promocję obszarów wiejskich położonych na terenie gmin,
- mobilizowanie ludności do wzięcia aktywnego udziału w procesie rozwoju, obszarów wiejskich położonych w gminach,
- upowszechnianie i wymianę informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w gminach,
- prowadzenie działalności gospodarczej służącej realizacji LSR.

Ponadto celami Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Gromnik są działania, stymulujące zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, sprawniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego terenów wiejskich oraz poprawę ich konkurencyjności jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, a także aktywizację oraz współpracę lokalnych środowisk.

Statutowymi organami Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik są:

- Walne Zebranie Członków,
- Rada Programowa,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna.

Tabela 1 Lista Członków – Założycieli LGD Gromnik

L.P.	Nazwa/ Imię i Nazwisko	Adres siedziby/ adres zamieszkania
1	Miasto i Gmina Wiązów	Plac Wolności 37 57-120 Wiązów
2	Miasto i Gmina Strzelin	Ul. Ząbkowicka 11 57-100 Strzelin
3	Gmina Przeworno	Ul. Kolejowa 4A, 57 – 130 Przeworno
4	Gmina Borów	Ul. Konstytucji 3 Maja 22, 57 – 160 Borów
5	Gmina Kondratowice	Ul. Nowa 1, 57-150 Prusy
6	Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „LOGAN”	Ul. Witowice 43 57-120 Wiązów
7	Stowarzyszenie Klub Sportowy „Świtez” Wiązów	Ul. Plac Wolności 22, 57-120 Wiązów
8	Dolnośląski Inkubator Sztuki	Ul. Damrota 30/12 Komorowice
9	OSP Borek Strzeliński	Ul. Św. Floriana, 57-160 Borek Strzeliński
10	OSP Prusy	Ul. Parkowa 6, 57-150 Prusy
11	OSP Karnków	Karnków, gmina Przeworno
12	KS Kwarcyt Jegłowa	Ul. Skalników 12, Jegłowa
13	Jerzy Krochmalny	Ul. Polna 12/6 57-120 Wiązów
14	Janusz Dębosz	Ul. Sienkiewicza 1 57 – 120 Wiązów
15	Mariusz Majewski	Ul. Ogrodowa 1 57-160 Borów
16	Urszula Iżykowska-Mroczo	Ul. Staszica 10A 57 -130 Jegłowa
17	Krzysztof Kowalczyk	Zarzyca 22
18	Leszek Fuławka- GKS Czarni Kondratowice	Ul. Długa 8/1, Kondratowice
19	Witold Woźny	Ul. Podwale 5/3 57-100 Strzelin
20	Justyna Olanin	Mańczyce 7, 57-160 Borów
21	Beata Romanowska	Pogroda 2, 57-130 Przeworno
22	Marian Żygadło	Ul. Grota Roweckiego 25/9, 57 – 100 Strzelin
23	Zbigniew Szul	Ul. Polna 14, 57-130 Przeworno

24	Damian Szefliński	Ul. Grota Roweckiego 53/4 57-100 Strzelin
25	Tomasz Gracz	Ul. Poczтовая 29, 57-150 Prusy
26	Agro-Polen Sp. z o.o.	Chociwel 1, 57-100 Strzelin
27	PPHU Andrzej Kuc	Ludów ŚL 84, 57-160 Borów

2) opis procesu budowania partnerstwa

Od kilku lat na terenie gmin Borów, Kondratowice, Przeworno, Strzelin, i Wiązów podejmowane są inicjatywy zmierzające do wypracowania wspólnych działań w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego. Dlatego też naturalną konsekwencją dotychczasowych inicjatyw było zawiązanie się Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik, która ma na celu systematyzację działań odpowiadających za poprawienie sytuacji społeczno - gospodarczej obszarów wiejskich i ludności je zamieszkujących. W kwietniu 2008 r. zawiązało się stowarzyszenie składające się z 27 członków założycieli, będących przedstawicielami sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Następnie przystąpiono do prac związanych z utworzeniem statutu stowarzyszenia, a także jego legalizacji w Sądzie Rejestracyjnym i nadanie mu osobowości prawnej. Jednocześnie rozpoczęto przygotowania do budowy Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik.

Główną metodą pracy w trakcie scalania i konstituowania partnerstwa, były prowadzone równoległe dwa procesy:

- proces tworzenia LGD w efekcie mobilizowanie społeczności i jej aktywizacja na rzecz społeczności lokalnej
- proces opracowywania strategii w oparciu o analizy eksperckie i wyniki warsztatów z udziałem liderów samorządów, organizacji pozarządowych i liderów środowiska przedsiębiorców oraz mieszkańców

W procesie tworzenia strategii wykorzystano dorobek poszczególnych gmin w tym zakresie, posiadających różnorodne opracowania, poczynając od strategii rozwoju, aż po opracowania tematyczne, dotyczące szczegółowych zagadnień np. turystyki. Na etapie początkowym została dokonana inwentaryzacja tych zasobów, w oparciu o które sporządzono opracowanie, stanowiące punkt wyjścia do dalszych prac planistycznych. Kluczowe znaczenie dla zapewnienia dużego stopnia identyfikacji społeczności wiejskich ma **stosowanie oddolnego podejścia** do określania treści planów rozwojowych. Oznacza to współprawne, stosowanie w procesie budowania strategii, zarówno wiedzy eksperckiej jak, też doświadczenia liderów lokalnych i mieszkańców. Efektem procesu budowania partnerstwa Lokalnej Grupy Działania Gromnik, było stworzenie Lokalnej Strategii Rozwoju m.in. poprzez organizację warsztatów i konsultacji społecznych pobudzających do przyjrzenia się

problemom obszarów wiejskich przez mieszkańców, liderów społeczności lokalnych, przedstawicieli stowarzyszeń i przedsiębiorców z terenu gmin.

Warsztaty odbywały się w pięciu największych ośrodkach gminnych, posiadających odpowiednie zasoby lokalowe i promocyjne. Realizacja zidentyfikowanych problemów obszarów wiejskich, a także próba określenia działań mających na celu ich przezwycięzenie, przebiegała z udziałem mieszkańców miejscowości znajdujących się na obszarze działania Lokalnej Grupy Działania.

Tabela 2 Proces tworzenia LSR

Termin	Działania	Udział społeczności
Październik 2008	➤ Przygotowanie planu prac nad LSR	<ul style="list-style-type: none"> • Eksperci • Członkowie LGD Gromnik
Listopad 2008	➤ akcja promocyjna wśród mieszkańców miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie LGD Gromnik
Listopad – Grudzień 2008	➤ Przeprowadzenie warsztatów <ul style="list-style-type: none"> ✓ sporządzenie listy kluczowych problemów do rozwiązania w danej gminie ✓ wstępne określenie kierunków rozwoju z punktu widzenia założeń PROW, ✓ wskazanie tematów i zakresu analiz eksperckich 	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy poszczególnych miejscowości
Grudzień 2008	➤ warsztaty strategiczne	<ul style="list-style-type: none"> • udział członków LGD Gromnik
Grudzień 2008	➤ opracowanie LSR	<ul style="list-style-type: none"> • prace ekspertów
Grudzień 2008 – Styczeń 2009	➤ Przedstawienie do konsultacji społecznych LSR	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy obszaru działania LGD Gromnik

Źródło: opracowanie własne

3) charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

Sposób rozszerzenia lub zmiany składu LGD Gromnik określa statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik w rozdziale III Członkowie Stowarzyszenia. W § 7 określa się, iż nabycie praw i obowiązków nowych członków Stowarzyszenia następuje poprzez podjęcie uchwały przez Zarząd zwykłą większością głosów, w § 9 ujęte zostały zapisy o utracie członkostwa w Stowarzyszeniu. Może to nastąpić w skutek złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji - w przypadku osoby fizycznej; złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji lub uchwały organu stanowiącego osoby prawnej z decyzją o wystąpieniu z LGD. Utrata członkostwa może nastąpić również poprzez wykluczenie przez Zarząd:

- a) za działalność niezgodną ze Statutem lub uchwałą władz Stowarzyszenia,
- b) z powodu nie realizowania ustalonych zasad wspierania Stowarzyszenia.
- c) z powodu pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu.

Ponadto utrata członkostwa może nastąpić w skutek śmierci osoby fizycznej lub likwidacji osoby prawnej.

Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu, wyboru i odwołania członków Rady Programowej, Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz rozwiązania Stowarzyszenia, wymaga bezwzględnej większości głosów przy obecności co najmniej połowy członków Walnego Zebrania. Ponadto LGD Gromnik podejmować będzie działania zmierzające do przeprowadzania cyklicznych spotkań promocyjno – informacyjnych, mających na celu pozyskiwanie nowych członków partnerstwa

Obszar działania LGD Gromnik jest spójny pod względem administracyjnym, geograficznym, posiada wspólny rys historyczno – kulturowy, a także jest koherentny pod względem gospodarczym.

Gminy - członkowie partnerstwa, znajdują się na obszarze granic administracyjnych powiatu strzelińskiego, jednak pomimo podejmowanych inicjatyw zacieśniania współpracy pomiędzy organami samorządowymi, nie udało się wypracować wspólnego stanowisko co do rozwoju i promocji regionu ze względu na posiadane zasoby naturalne oraz walory turystyczne. Wobec powyższego powstała inicjatywa oddolna - w postaci trójsektorowego partnerstwa, której zadaniem jest podjęcie działań zmierzających do realizacji powyższego celu. Spójność gospodarcza obszaru objętego działaniem LGD Gromnik, wynika ze specyfiki zasobów naturalnych i klimatycznych występujących na terenie powiatu strzelińskiego. Najbardziej dominującą formą gospodarki jest rolnictwo. Znakomitej jakości gleby oraz sprzyjający klimat powodują, że uprawy są bardzo opłacalne. Druga – istotna gałąź lokalnej gospodarki, to przemysł wydobywczy. Najśłynniejszym, znanym na tym obszarze surowcem jest granit. Ponadto, przy wyznaczaniu obszaru wdrażania LSR przyjęto reguły w ramach podejścia LEADER, biorąc pod uwagę warunek, zgodnie z którym liczba ludności obszaru nie może być niższa niż 10 tyś. i wyższa niż 150 tyś. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

W skład Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik wchodzi przedstawiciele sektora społecznego, publicznego i gospodarczego. Jest to partnerstwo trójsektorowe. Na poziomie decyzyjnym partnerstwa przynajmniej 50% stanowią partnerzy gospodarczy i społeczni, w tym przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności : rolnicy, kobiety wiejskie, młodzi ludzie oraz ich stowarzyszenia.

W Lokalnej Grupie Działania Gromnik reprezentowane są poszczególne sektory:

Sektor Publiczny

gminy, powiaty, uczelnie publiczne, jednostki badawczo-rozwojowe, samodzielne, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, państwowe lub samorządowe instytucje kultury oraz państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych przepisów w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorców reprezentowany przez:

Tabela 3 Reprezentanci sektora publicznego w LGD Gromnik

	Nazwa/ Imię i Nazwisko	Informacje
1	Miasto i Gmina Wiązów	Uchwała Nr XVIII/152/08 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 31 marca 2008r.
2	Miasto i Gmina Strzelin	Uchwała Nr XVIII/149/08 Rady Miejskiej Strzelina z dnia 31 marca 2008r.
3	Gmina Przeworno	Uchwała nr XVII/101/08 Rady Gminy Przeworno z dnia 28 marca 2008r.
4	Gmina Borów	Uchwała Nr XVIII/114/2008 Rady Gminy Borów z dnia 27 marca 2008 r.
5	Gmina Kondratowice	Uchwała nr XXI/117/2008 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 20 marca 2008 roku

Sektor społeczny

na który składają się w szczególności: osoby fizyczne działające na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR, związki zawodowe, organizacje społeczno-zawodowe rolników, stowarzyszenia, ruchy obywatelskie, inne dobrowolne zrzeszenia oraz fundacje z obszaru objętego LSR reprezentowany przez:

Tabela 4 Reprezentanci sektora społecznego w LGD Gromnik

Lp.	Nazwa/ Imię i Nazwisko	Informacje
1	<p align="center">Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „LOGAN”</p>	<p>Organizacja pożytku publicznego - stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Logan” Witowice założony w 2002 roku. Główny cel organizacji to organizowanie i propagowanie wychowania fizycznego i sportu kwalifikowanego w zakładach pracy, placówkach oświatowych, instytucjach oraz wśród mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. W klubie jest zrzeszonych 50 osób. W 2008 roku Logan Witowice dostał dotację z Programu Wspierania Inicjatyw Obywatelskich Na Rzecz Wsi i Terenów Wiejskich, na sprzęt do korekcji wad postawy w kwocie 6600 zł dla miejscowości Witowice i Kurów. Organizacja olimpiady, w której czynnie uczestniczyło około 60 młodych sportowców i goście z gminy Kobierzyce z powiatu wrocławskiego oraz Świerzawy i Kobierzyc.</p>
2	<p align="center">Stowarzyszenie Klub Sportowy „Świtez” Wiązów</p>	<p>Organizacja pożytku publicznego. Klub Powstał w 1947 r. jako OM TUR. Główny cel organizacji to organizowanie i propagowanie wychowania fizycznego i sportu kwalifikowanego w zakładach pracy, placówkach oświatowych, instytucjach oraz wśród mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego, prowadzenie zajęć rozwojowych, imprez, obozów, ochrona i promocja zdrowia, przeciwdziałanie patologiom społecznym. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Organizowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury wsi oraz popularyzację idei ekologicznej. W klubie jest zrzeszonych 50 osób.</p>
3	<p align="center">Dolnośląski Inkubator Sztuki</p>	<p>Fundacja powstała w 2004r. w wyniku inicjatywy małego grona artystów, historyków sztuki, zainteresowanych działaniem na rzecz promocji sztuki współczesnej, aktywizowaniem środowiska lokalnego, bezpośrednią pomocą artystom, którzy działają sami bez wsparcia instytucji i menagerów.</p> <p>Adres: Komorowice 7; 57-150 Komorowice poczta Prusy</p> <p>Celami statutowymi Fundacji jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i wspieranie nowatorskich rozwiązań w dziedzinie kultury i sztuki na rzecz zrównoważonego rozwoju kultury w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy. 2. Działania zmierzające do tworzenia regionalnego mecenatu nad kulturą, a w szczególności promocję zakupów dzieł sztuki przez przedsiębiorców i osoby fizyczne, wsparcie inicjatyw związanych z inwestycjami w sztukę. 3. Realizacja projektu utworzenia międzynarodowego parku rzeźby. 4. Propagowanie wykorzystania nowoczesnych technologii w dziedzinie wspierania inicjatyw społecznych na rzecz kultury. 5. Wspieranie twórczości bezpośredniej oraz obecności i prezentacji artystów na międzynarodowych wystawach, konkursach, plenerach, sympozjach artystycznych i targach sztuki. 6. Tworzenie platformy porozumienia pomiędzy młodymi środowiskami twórczymi a społecznością lokalną. 7. Rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze tworzenia i ochrony dziedzictwa kulturowego. 8. Działalność na rzecz organizacji, których celami statutowymi jest działalność kulturalna i edukacji artystycznej.

		<p>Fundacja realizuje szereg projektów dofinansowywanych ze źródeł zewnętrznych m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otwarty konkurs ofert na realizację obiektu do Kolekcji Rzeźby „Kultura Kamienia” – obiekt „Wieża” zrealizowany został na terenie gminy Kondratowice • Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w 2006 zadanie pt. „Wystawa plastyczna pt. „Inkubator patriotyczny”. • Wniosek Pt. „Żywa rzeźba” do Programu Wspierania inicjatyw Obywatelskich na Rzecz Wsi i Terenów Wiejskich . • Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w związku z realizacją wystawy fotograficznej Pt. „Zona 6” w galerii Browar Mieszczański. • Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w celu realizacji wystawy sztuki współczesnej tworzonej przez artystów wrocławskich „Infiltracja”, zorganizowanie wystawy plastycznej we Wrocławiu oraz upowszechnianie i promocja inicjatyw artystycznych w zakresie wystawiennictwa w przestrzeni poza tradycyjnym obiegiem sztuki, to znaczy poza galerią, czy muzeum.
4	OSP Borek Strzeleński	Wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Ochrona p.poż., ratownictwo medyczne. Wspieranie inicjatyw kulturalnych i rekreacyjnych
5	OSP Prusy	Działalnością statutową jest ochrona przeciwpożarowa. OSP Prusy zajmuje się również organizacją Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz z pozyskanych środków zewnętrznych zostało otworzone Internetowe Centrum Edukacyjno Oświatowe na Wsi
6	OSP Karnków	Jednostka została założona w 1946 roku. Od 2005r. jest to Stowarzyszenie zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000243450. Jednostka posiada przeszkolonych członków OSP w zakresie szkolenia podstawowego szeregowca OSP, dowódców drużyn, BHP, specjalistycznego (obsługa pilarki do drewna). Stan osobowy jednostki to 36 osób, w tym młodzieżowa drużyna pożarnicza chłopców – 10 osób. Członkowie OSP posiadają pełne umundurowanie bojowe do uczestnictwa w akcji, 2 motopompy pożarnicze, pilarkę do drzewa. Jednostka uczestniczy Gminnych i Powiatowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych. Młodzież uczestniczy Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.
7	KS Kwarcyt Jegłowa	Klub działa od 1946r. w różnych formach organizacyjnych. Od 1990 roku jest Stowarzyszeniem. Ma również rangę stowarzyszenia pożytku publicznego. Klub prowadzi dwie drużyny: seniorów – 22 piłkarzy – grających w B Klasie oraz drużynę młodzików – 21 zawodników – rozgrywki Dolnośląskiego Związku Piłki Nożnej. Klub posiada boisko sportowe do piłki nożnej, 2 szatnie, pokój dla sędziów oraz świetlicę sportową. Treningi odbywają się : drużyna seniorów – 2 razy w tygodniu, drużyna młodzików – 3 razy w tygodniu. Prezesem Klubu jest Pan Zygmunt Deja
8	Jerzy Krochmalny	Wykształcenie: wyższe - rehabilitant, studia podyplomowe wycena nieruchomości. Kierownik działu rehabilitacji w Szpitalu Powiatowym w Strzelinie. Pracownik samorządowy od 2005 roku na stanowisku Zastępca Burmistrza a następnie Sekretarz od 2005 roku w Urzędzie Miasta i Gminy Wiązów. Radny I kadencji Rady Powiatu w latach 1999-2003. Radny Rady Miasta i Gminy Wiązów od 2003-2005. Obecnie radny Powiatu Strzeleńskiego. Działacz w Klubie Sportowym „Świtez”. Reprezentant Gminy Wiązów w programie „Ślęza-Oława”

9	Janusz Dębosz	Osoba fizyczna. Przedsiębiorca, współwłaściciel baru „Pub 998” w Wiązowie. Działalność gospodarcza: organizacja imprez i spotkań okolicznościowych.
10	Mariusz Majewski	Pracownik samorządowy, Sekretarz Gminy, Radny Powiatowy. Politolog. Ukończone studia podyplomowe w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.
11	Urszula Iżykowska - Mroczo	Osoba fizyczna. Wykształcenie Wyższe na kierunku Zarządzanie. Sekretarz Gminy Przeworno. Podczas wieloletniej pracy w samorządzie terytorialnym brała udział w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój i odnowę wsi zarówno na inwestycje infrastrukturalne jak i w kapitał ludzki. Doświadczenie: - 2002-2003, 2006r. projekt „Utworzenie CKU w Ludowie Polskim” w ramach Kontraktu Wojewódzkiego - 2003r. koordynator realizacji zadania „Modernizacja kotłowni w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Skoroszowicach”. Zadanie realizowano w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich. 2004-2006- koordynator projektów inwestycji drogowych w ramach ZPORR: 1. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3070D” 2. „Przebudowa przepustu drogowego nad Potokiem Gołostowickim w ciągu drogi powiatowej nr 3021D” 3. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3046D w miejscowości Sarby” 4. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3070D Nieszkwice-Skoroszowice” - 2008r. propozycji projektu „Przebudowa ciągów komunikacyjnych prowadzących do Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefa Strzelin oraz strefy aktywności gospodarczej przy ul. Energetyków w Strzelinie” do BPS RPO WD 207-2013. Propozycja przeszła pozytywnie etap preselekcji i została zaproszona do etapu konkursowego -2008r. autorka 2 wniosków do EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – „Wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży szansą rozwoju Powiatu Strzelińskiego” Działanie 9.1.2 Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych; „Kursy i szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe mieszkańców powiatu strzelińskiego” Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.
12	Krzysztof Kowalczyk	Prowadzi gospodarstwo rolne średniej wielkości. Jest członkiem Rady Sołectkiej
13	Leszek Fuławka- GKS Czarni Kondratowice	Osoba fizyczna. Mieszkaniec Gminy Kondratowice. Kierownik Zakładu Usług Komunalnych w Kondratowicach. Kierownik Zespołu Realizacji Projektu „Budowa systemu gospodarki ściekowej” w gminie Kondratowice. W latach 2001-2007 Sekretarz GKS Czarni Kondratowice.
14	Witold Woźny	Osoba fizyczna. Urodzony 29.11.1980, wykształcenie: politolog, pracownik samorządowy od 2007 r. na stanowisku ds. zamówień publicznych w Urzędzie Miasta i Gminy Wiązów.
15	Beata Romanowska	Osoba fizyczna. Wykształcenie: wyższe na kierunku administracja. Inspektor ds. Pozyskiwania Środków z Programów Unijnych. Doświadczenie we wdrażaniu projektów finansowanych ze środków zewnętrznych: 2008r. -Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Krzywiniu, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”. -Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Rożnowie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”. -Wymiana instalacji c.o. i remont kotłowni w świetlicy wiejskiej w Romanowie, w ramach programu „Mała

		<p>Odnowa Wsi”</p> <p>-Zakup strojów ludowych i akordeonu dla zespołu ludowego działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”.</p> <p>-Projekt „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich” realizowany jest przy współfinansowaniu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Pracownia wyposażona w sprzęt komputerowy, dostęp do Internetu oraz urządzenia wielofunkcyjne. Udostępniona jest bezpłatnie dla dzieciom, młodzieży i mieszkańców zainteresowanych poszerzaniem wiedzy.</p>
16	Marian Żygadło	<p>Od 8 lat opracowuje dokumentację w imieniu Miejsko Gminnego Zrzeszenia LZS na finansowanie planowanych zadań przez Gminę Strzelin. Członek Rady wykazał się również wiedzą i doświadczeniem w zakresie rozliczania dotacji z gminą Strzelin. Jest autorem opracowań aplikacyjnych do Ministerstwa Sportu i Turystyki . W ramach działań powiatowych struktur LSZ pozyskuje dotacje na imprezy sportowe o zasięgu ponadpowiatowym z budżetu Starostwa Powiatowego w Strzelinie.</p>
17	Zbigniew Szul	<p>Osoba fizyczna. Od urodzenia mieszkaniec Gminy Przeworno. Od 1990 roku mieszkaniec m. Przeworno, wcześniej m. Cierpice. Od 1983 roku pracuje w Urzędzie Gminy w Przewornie. Od lutego 2008 roku pełni funkcję Skarbnika Gminy.</p>
18	Damian Szepliński	<p>Osoba fizyczna. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Gromnik”. Wykształcenie wyższe, mgr politologii. Ukończył studia podyplomowe na AE we Wrocławiu: „Finanse gmin i przedsiębiorstw w procesie integracji z Unią Europejską” - pozyskiwanie finansowania zewnętrznego inwestycji oraz „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi” w Agencji Rozwoju Gospodarczego w Poznaniu</p> <p>Od 10.2008 – Asesor dokonujący oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działań:1.1 „Inwestycje dla przedsiębiorstw” oraz 1.2 „Doradztwo dla firm oraz wsparcie dla Instytucji Otoczenia Biznesu” RPO WD na lata 2007-2013,</p> <p>Od 2007r. Kierownik Referatu Funduszy Zewnętrznych w UMiG Strzelin. W tym czasie pracował przy realizacji kilkunastu projektów m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Modernizacja SUW Karszów wraz z modernizacją sieci wodociągowej Karszów, Piotrowice, Dobrogoszcz, Mikoszków" (ZPORR) wodociągi na terenach wiejskich (rozliczanie) 2. „Budowa ulicy Kazimierza Wielkiego w Strzelinie” (ZPORR Działanie 1.1. Modernizacja regionalnego układu transportowego) – droga prowadząca do strefy aktywności gospodarczej (rozliczanie), 3. „Budowa boisk sportowych w Szczawinie” – Projekt współfinansowany w ramach: Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006", <p>Działania 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Nadzorował przygotowanie następujących projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Remont oraz wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Strzelin” w ramach programu „Mała Odnowa Wsi” - projekt skierowany na modernizację świetlic na terenach wiejskich, 2. „Przebudowa ciągów komunikacyjnych prowadzących do Wałbrzyskiej Specjalnej strefy Ekonomicznej Podstrefa Strzelin oraz strefy aktywności gospodarczej przy ul. Energetyków w Strzelinie” – projekt wspólny gminy Strzelin i powiatu strzelińskiego. Wniosek złożony w ramach RPO WD 2007-2013 Priorytet 3 Rozwój

		<p>infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku („Transport”)Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa. Całkowita wartość projektu: 7 769 585,79 PLN. Projekt otrzymał dofinansowanie.</p> <p>3. „Odbudowa i adaptacja XIV-wiecznego ratusza wraz z wieżą w Strzelinie”. Wniosek Złożony Do: Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Program: PO „Promesa MKiDN” Priorytet: Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego”</p> <p>Całkowita wartość projektu: 9 832 725 PLN</p>
19	Tomasz Gracz	<p>Osoba fizyczna. Wykształcenie wyższe, mgr ekonomii, Wiceprezes Zarządu LGD Gromnik. Przewodniczący Komisji rewizyjnej GKS Czarni Kondratowice</p> <p>2002 – 2004 r. – pracownik Starostwa Powiatowe w Strzelinie (Referat ds. kontroli finansowej; Samodzielne stanowisko ds. zamówień publicznych)</p> <p>od 2007 – Naczelnik Wydziału Inwestycji i Funduszy Europejskich w Urzędzie Gminy Kondratowice</p> <p>Doświadczenie w pozyskiwaniu środków – funduszy europejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie wniosku i prowadzenie procedur w ramach programu SAPARD – budowa drogi w Dębnikach - przygotowanie wniosku i prowadzenie procedur w ramach programu SAPARD – przebudowa drogi powiatowej Strzelin – Ząbkowice – odcinek Wąwolnica - Prowadzenie wniosku o dofinansowanie w ramach RPO: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa nowego ośrodka zdrowia w Prusach ➤ Budowa oczyszczalni i kanalizacji w Gminie Kondratowice - Nadzór nad projektem EWT polsko – czeskim „Współpraca bez granic” - Nadzór nad projektami w ramach programu PROW <p>Obecnie Sekretarz Gminy Kondratowice.</p>
20	Bogumiła Mierzwińska	<p>Osoba fizyczna</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Borów. ul. Konstytucji 3 Maja 22 <p>Kierownik Referatu ds. Społecznych i Rozwoju Gminy</p> <p>Nadzór nad placówkami oświatowymi oraz służbą zdrowia. Sprawy związane z funkcjonowaniem placówek kulturalnych i klubów sportowych na terenie gminy.</p> <p>Prowadzenie działań na rzecz rozwoju i promocji Gminy,</p> <p>Koordinacja i prowadzenie działań mających na celu pozyskanie środków finansowych z Unii Europejskiej oraz funduszy krajowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miasta i Gminy w Strzelinie <p>Specjalista ds. zamówień publicznych</p> <p>Uczestnictwo w procedurach przetargowych w ramach programu SAPARD</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starostwo Powiatowe w Strzelinie <p>Inspektor ds. promocji</p> <p>Realizacja zadań związanych promocją powiatu oraz realizacja strategii rozwoju. Uczestnictwo w opracowaniu Programu Ochrony i Zagospodarowania wód zlewni rzek Ślęza i Oława. Przygotowywanie wniosków i aplikacji</p>

		<p>w ramach środków z programów przedakcesyjnych oraz z funduszy krajowych.</p> <p>Wykształcenie Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu Menadżerskie Studia Podyplomowe na Wydziale Zarządzania i Informatyki pn. „Obsługa i wykorzystanie funduszy unijnych wspierających polską przedsiębiorczość i samorządność” Uniwersytet Wrocławski Wydział Nauk Społecznych, magister politologii</p> <p>Realizowane projekty „Modernizacja drogi powiatowej w Dębnikach”- program SAPARD „Budowa kanalizacji sanitarnej obejmującej wsie Ludów Śląski i Jelenin”- program SAPARD, „Wymiana stolarki okiennej w Zespole Szkół Publicznych w Borowie”- Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich- komponent B Edukacja Budowa budynku gabinetu lekarza rodzinnego z gabinetami specjalistycznymi w Borowie- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego Rozwój bazy kulturalnej i wypoczynkowej na terenie Gminy Borów- SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006</p> <p>Ukończone kursy i szkolenia 1. Przygotowanie do podstaw wsparcia wspólnoty i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2. Infrastruktura ochrony środowiska w ramach funduszy strukturalnych UE 3. Inwestycje z wykorzystaniem funduszy strukturalnych w praktyce 4. Międzynarodowa Szkoła Jakości- „Budowa organizacji przyjaznej obywatelowi”- Projekt Umbrella 5. Szkolenie dla pracowników wojewódzkiej i powiatowej administracji publicznej w ramach programu „Wzmocnienie administracji regionalnej w perspektywie członkostwa w Unii Europejskiej”- w ramach PHARE- Rozwój zasobów ludzkich, 6. „Jakie podjąć przedsięwzięcia w celu skutecznego ubiegania się o fundusze przedakcesyjne UE”- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,</p> <p>Inne Ekspert I stopnia powołany przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego do oceny projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w dziedzinach: Zdrowie, Edukacja i Turystyka Ekspert w dziedzinie Ochrony Zdrowia w Programie Współpracy Transgranicznej Polska Saksonia 2007-2013</p>
21		<p>Osoba fizyczna, 33 lata. Wykształcenie wyższe w kierunku zarządzania i marketingu, o specjalizacji zarządzania handlem zagranicznym. Ukończone studia podyplomowe na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu z zakresu: praktyki zarządzania projektami unijnymi oraz zamówień publicznych. Pracownik samorządowy od 2005 roku. Inspektor ds. Promocji i Współpracy Europejskiej w Urzędzie Miasta i Gminy Wiązów. Radna Powiatowa IV Kadencji Rady Powiatu Strzelińskiego – Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej. Doświadczenie i koordynacja przy realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych m.in.:</p>

Bugryn Agnieszka

- "Wioska internetowa - kształcenie na odległość na terenach wiejskich" - projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- "Budowa mieszkań socjalnych przy ulicy Biskupickiej w Wiązowie" - projekt współfinansowany ze środków Funduszu Dopłat Ministerstwa Gospodarki;
- "Euro 2012" Program Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczący wyrównywania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w 2007 roku.
- „Zabytkowy Park – Wawrzęcice” projekt współfinansowany ze środków Fundacji Wspomagania Wsi;
- „Zajęcia dziennikarskie w świetlicy wiejskiej w miejscowości Kucharzowice” projekt współfinansowany ze środków Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach konkursu „Równać Szanse – Ogólnopolski Konkurs Grantowy”;
- „Remont Sali widowiskowo-kinowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Wiązowie gwarantem rozwoju” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- "Remont wraz z wyposażeniem świetlicy wiejskiej w miejscowości Gułów oraz Jędrzychowice" projekt współfinansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu „Mała Odnowa Wsi”;
- „Zakup specjalistycznego sprzętu przeciwpożarowego i ratowniczego dla jednostek OSP Jutrzyzna” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu „Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim”;
- „Przebudowa ulicy Świerczewskiego nr 117396 D w Wiązowie” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Państwa w ramach wieloletniego programu „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”;
- „Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z wyposażeniem w Wiązowie” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Państwa w ramach programu „Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych ogólnie dostępnych dla dzieci i młodzieży”;
- „Zakup i instalacja zestawu do monitoringu wizyjnego w Zespole Szkół Publicznych w Wiązowie” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Państwa w ramach Rządowego Programu „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”;
- „Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Stary Wiązów oraz Jaworów” projekt współfinansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”;
- „Rozbudowa Zespołu Szkół Publicznych w Wiązowie” projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013;
- „Remont gminnych świetlic wiejskich w miejscowościach Jutrzyzna i Kłósów” projekt współfinansowany przez Unię Europejską z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013;
- Informatyzacja Urzędu Miasta i Gminy Wiązów oraz jednostek organizacyjnych gminy zmiierzająca do powstania e-usług publicznych” projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013;

		<ul style="list-style-type: none"> • „Remont dachu kościoła parafialnego p .w. Św. Mikołaja w Wiązowie” projekt współfinansowany przez Unię Europejską z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013; • „Rozwój aktywności i kwalifikacji lokalnych liderów” projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego PO KL.
22	Dobucka Renata	Osoba fizyczna. Wykształcenie wyższe. Od 2006 roku Sekretarz Powiatu Strzelińskiego.
23	Sikorski Konstatnty	Osoba fizyczna. Od 2003 roku Pracownik Samorządowy UMiG Strzelin. Sprawy będące w kompetencji: mieszkalnictwo, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, sport oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi . Współrealizator Regionalnego Programu Operacyjnego dla Gminy Strzelin w zakresie promocji zdrowia, kultury i sportu. Współpraca z miastami partnerskimi Gminy Strzelin: Trutnov (Czechy), Libchave (Czechy), Straelen (Niemcy). Aktywny udział w wyposażeniu jednostek OSP w pojazdy specjalistyczne. Członek gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Interdyscyplinarnego zespołu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
24	Jakubiec Artur	Osoba fizyczna. Wykształcenie wyższe, mgr ekonomii UW r , specjalizacja Unia Europejska. Od 2007r. pracownik samorządowy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w Wydziale Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13. Autor dokumentacji aplikacyjnej dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, gospodarstw rolnych, stowarzyszeń w ramach programów PROW, PO KL i źródeł krajowych. Od 2009 instruktor Karate Kyokushin w Strzelińskim Klubie Karate Kyokushin i Akademickim Związku Sportowym UW r sekcja Karate Shotokan.
25	Geroń Mateusz	Osoba fizyczna. Mieszkaniec Strzelina. Praktyczna wiedza z zakresu pozyskiwania środków z Funduszy Zewnętrznych. Od 2010 r. pomoc przy realizacji inwestycji Gminy Strzelin. Praca przy projektach dofinansowanych z: - Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, - Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Ukończone kursy i szkolenia „Równość szans kobiet i mężczyzn w projektach EFS – inicjatywy oddolne”
26	Schütterly Ewa	Osoba fizyczna. Mieszkanica Starego Wiązowa. Wykształcenie wyższe. Ukończone studia na Uniwersytecie Opolskim na kierunku Pedagogika Pracy z doradztwem zawodowym. Ukończone studia podyplomowe na kierunku Edukacja elementarna z nauczaniem wczesnoszkolnym. Radna Rady Miasta i Gminy Wiązów. Pełni funkcję Przewodniczącej Rady. Pracownik Zespołu Szkół Publicznych w Wiązowie.
27	Laszczyński Szymon	Osoba fizyczna. Mieszkaniec Zielenic. Wykształcenie wyższe. Ukończone studia na Uniwersytecie

		<p>Przyrodnictwem we Wrocławiu na wydziale agronomii. Praktyki zawodowe w Wielkiej Brytanii. Od 2010 roku społecznie sekretarz Spółki Wodnej Borów. Sezonowo Likwidator szkód w PZU -uprawnienia w zakresie szkód w uprawach rolniczych oraz w budownictwie. Czynny udział w powstaniu w Zielenicach zespołu piłki halowej. Ukończone kursy i szkolenia „Zarządzanie Integrowaną Produkcją Rolniczą z elementami BHP” - szkolenie w ramach EFS</p>
28	Świeżowski Konrad	<p>Osoba fizyczna. Wykształcenie wyższe. Pracownik Urzędu Gminy w Przewornie. Współpracuje z Fundacją MERKURY, gdzie zajmuje się aktywizowaniem społeczności lokalnej. Doświadczenie we wdrażaniu projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w tym projektów infrastrukturalnych, jak i projektów społecznych: - „Budowa świetlicy wiejskiej w Sarbach” (współpraca przy realizacji) - „Modernizacja i termomodernizacja budynku oraz wyposażanie pomieszczeń Gminnego Ośrodka Zdrowia w Przewornie” (współpraca przy realizacji) - „Równe szanse – Lepszy start” PO KL (w trakcie realizacji) Ukończone kursy i szkolenia „Menadżer na medal” w zakresie zarządzania projektami w obszarze sportu”</p>

Sektor gospodarczy,

na który składają się przedsiębiorcy, którzy są reprezentowani przez:

Tabela 4 Reprezentanci sektora gospodarczego LGD Gromnik

Lp.	Nazwa/ Imię i Nazwisko	Informacje
1	Agro-Polen Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo działające od roku 2003, w zakresie produkcji rolnej.
2	PPHU Andrzej Kuc	Przedsiębiorstwo działające od 2002 roku, w zakresie przetwarzania odpadów oraz transportu drogowego.
3	Firma Handlowa „Manix” Janina Pogoda	Firma Handlowa „Manix” Janina Pogoda z Borowa, zajmująca się handlem artykułami gospodarstwa domowego oraz wyposażenia wnętrz.

Członkowie zaangażowani w działalność stowarzyszenia zamieszkują lub prowadzą działalność gospodarczą na terenie działania LGD Gromnik.

4) struktura Rady Programowej LGD Gromnik

Radę Programową Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik tworzy 10 członków, przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego przy czym procentowy udział przedstawicieli sektora publicznego nie może przekraczać 50% ogólnej liczby członków. Członkowie organu pełnią swoje funkcje społecznie. Radzie Programowej przewodniczy Przewodniczący. Do jego zadań należy organizacja pracy OD i przewodniczenie posiedzeniom jego, współpraca z Zarządem, Biurem LGD i Walnym Zgromadzeniem Członków, zwoływanie posiedzeń, prowadzenie posiedzeń. Przewodniczący posiada swojego zastępcę, który przejmuje obowiązki przewodniczącego w przypadku jego nieobecności na posiedzeniach Rady Programowej. Zgodnie z zapisami **REGULAMINU ORGANIZACYJNEGO RADY PROGRAMOWEJ (OD)** Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik.

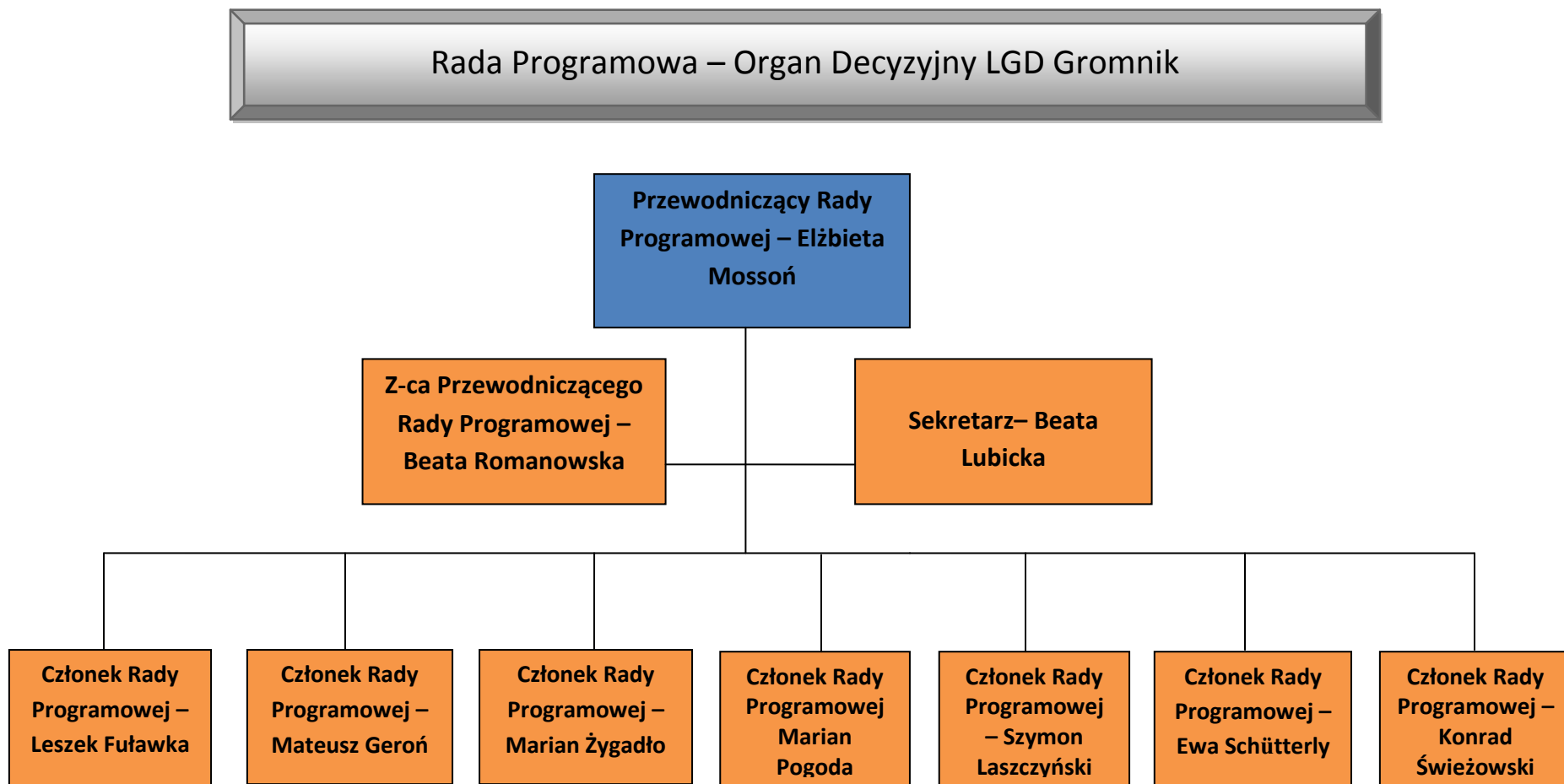
W wyniku Uchwały nr II/10/09 z dnia 08.04.2009 powołano Radę Programową, w skład której weszło 5 członków:

1. Elżbieta Mossoń – Przewodniczący
2. Beata Romanowska- Wiceprzewodniczący
3. Beata Lubicka – Sekretarz
4. Marian Żygadło – Członek Rady
5. Marian Pogoda – Członek Rady

W wyniku Uchwały nr II/09/11 z dnia 29.03.2011 r. uzupełniono skład Rady Programowej o następujące osoby

6. Fuławka Leszek
7. Geroń Mateusz
8. Schütterly Ewa
9. Laszczyński Szymon
10. Świeżowski Konrad

Rysunek 1 Rada Programowa LGD Gromnik

Członkowie Rady Programowej są przedstawicielami sektora społecznego i gospodarczego spełniając tym samym wymóg dotyczący składu organu decyzyjnego LGD, zapewniając co najmniej 50 % udziału przedstawicieli sektora społecznego i gospodarczego. Zrealizowana została również konieczność zakazu łączenia funkcji w organie decyzyjnym z funkcją w zarządzie lub organie kontroli poprzez zapis w § 11 pkt. 2 „Jedna osoba może być członkiem wyłącznie jednego z organów wymienionych w § 11 ust. 1 pkt 2-4”.

Tabela 6 Członkowie Rady Programowej LGD Gromnik

Lp.	Nazwisko i imię członka organu decyzyjnego LGD	Stanowisko	Sektor, którego przedstawicielem jest członek organu decyzyjnego LGD	Nazwa reprezentowanej gminy
1	Elżbieta Mossoń	<p style="text-align: center;">Przewodniczący Rady Programowej</p> <p>Reprezentuje organizację pożytku publicznego - stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Logan” Witowice założony w 2002 roku. Główny cel organizacji to organizowanie i propagowanie wychowania fizycznego i sportu kwalifikowanego w zakładach pracy, placówkach oświatowych, instytucjach oraz wśród mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. W klubie jest zrzeszonych 50 osób. W 2008 roku Logan Witowice dostał dotację z Programu Wspierania Inicjatyw Obywatelskich Na Rzecz wsi i Terenów Wiejskich , na sprzęt do korekcji wad postawy w kwocie 6600 zł dla miejscowości Witowice i Kurów. Organizacja olimpiady, w której czynnie uczestniczyło około 60 młodych sportowców i goście z gminy Kobierzyce z powiatu wrocławskiego oraz Świerzawy i Kobierzyc.</p> <p>Szkolenia: - szkolenie techniczne dla pracowników centrów Kształcenia w zakresie technicznego funkcjonowania CK, - szkolenie z modułów tematycznych: poruszanie się na rynku pracy, Obsługa klienta, Podstawy przedsiębiorczości, Platforma e-learningowa, - szkolenie: Sposoby efektywnego poszukiwania pracy, - szkolenie: obsługa pakietu Excel - szkolenie: ABC przedsiębiorczości - szkolenie: Usługi Internetu - szkolenie: Pozyskiwanie funduszy unijnych w latach 2007-2013.</p>	Sektor społeczny	Gmina Wiązów

2	<p style="text-align: center;">Beata Romanowska</p>	<p style="text-align: center;">Z-ca przewodniczącego Rady Programowej</p> <p>Wykształcenie: wyższe na kierunku administracja. Inspektor ds. Pozyskiwania Środków z Programów Unijnych w Urzędzie Gminy Przeworno</p> <p>Odbyte Kursy/ szkolenia:</p> <p>2008 - „Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2008- „Pomoc Publiczna i Zamówienia Publiczne dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2008 – „ Jak przygotować dobry projekt”- w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska- Rzeczpospolita Polska 2007-2013</p> <p>2008 – „ Przygotowanie wniosku o dofinansowania do działania 8.1.” Poprawa jakości opieki zdrowotnej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2008 – „ Źródła finansowania organizacji pozarządowych- metodologia tworzenia projektu”</p> <p>2008 – „Zakładanie stowarzyszeń, fundacji- aspekty formalno-prawne”</p> <p>2008 – „ Ocena wniosków o współfinansowanie przedsięwzięć w ramach I Osi Priorytetowej Infrastruktura i Środowisko”</p> <p>2008 – „ Przygotowanie dokumentacji do wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2008 – „ Podstawowe zasady SI BENEFIT 7” w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska- Rzeczpospolita Polska 2007-2013</p> <p>2008 r. „Kwalifikowalność w okresie programowania 2007-2013 z uwzględnieniem Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2007- „Możliwości współfinansowania przedsięwzięć lokalnych z programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”</p> <p>2007 „Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”</p> <p>2007 - „ Pozyskiwanie środków krajowych i unijnych na ochronę środowiska w nowym</p>	Sektor społeczny	Gmina Przeworno
---	--	--	------------------	-----------------

		<p>okresie programowania (lata 2007-2013)</p> <p>2007- „Dotacje na rozwój społeczności lokalnej- działania edukacyjne, sportowe, kulturalne”</p> <p>2004 - „Promocja przedsiębiorczości- mierzyć wyżej” w ramach projektu „Promocja Zatrudnienia- Rozwój Zasobów Ludzkich”</p> <p>2004- „Księgowość komputerowa” w ramach programu PHARE 2001,, Pomoc dla młodzieży poszukującej pracy- @lternatywa”</p> <p>Doświadczenie we wdrażaniu projektów finansowanych ze środków zewnętrznych:</p> <p>2008r.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Krzywiniu, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”. -Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Rożnowie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”. -Wymiana instalacji c.o. i remont kotłowni w świetlicy wiejskiej w Romanowie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi” -Zakup strojów ludowych i akordeonu dla zespołu ludowego działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”. -Projekt „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich” realizowany jest przy współfinansowaniu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Pracownia wyposażona w sprzęt komputerowy, dostęp do Internetu oraz urządzenia wielofunkcyjne. Udostępniona jest bezpłatnie dla dzieciom, młodzieży i mieszkańców zainteresowanych poszerzeniem wiedzy. - Przebudowa i wyposażenie części pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Przewornie w celu utworzenia Gminnego Przedszkola Publicznego, w ramach RPO WD, 7.2 Rozwój infrastruktury placówek edukacyjnych - Modernizacja i termomodernizacja budynku oraz wyposażenie pomieszczeń Gminnego Ośrodka Zdrowia w Przewornie, RPO WD, 8.1. Poprawa Jakości Opieki Zdrowotnej 		
--	--	---	--	--

3	Beata Lubicka	<p style="text-align: center;">Sekretarz</p> <p>Wykształcenie wyższe. Znajomość języka angielskiego na poziomie Proficiency Reprezentuje stowarzyszenie Dolnośląski Inkubator Sztuki. Doświadczenie w realizacji projektów:</p> <p>- Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Politechnika Wroclawska – praca na stanowisku Główny Specjalista ds. projektów europejskich.</p> <p>Dyplom - szkolenie w zakresie: Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej; Zaświadczenie – szkolenie na temat Programów Unijnych Certyfikat uczestnictwa w Seminarium Szkolenia Ogólnego na temat UE, Polityki Regionalnej oraz Funduszy Strukturalnych</p>	Sektor społeczny	Gmina Kondratowice
4	Marian Żygadło	<p>Od 8 lat opracowuje dokumentację w imieniu Miejsko Gminnego Zrzeszenia LZS na finansowanie planowanych zadań przez Gminę Strzelin. Członek Rady wykazał się również wiedzą i doświadczeniem w zakresie rozliczania dotacji z gminą Strzelin. Jest autorem opracowań aplikacyjnych do Ministerstwa Sportu i Turystyki. W ramach działań powiatowych struktur LSZ pozyskuje dotacje na imprezy sportowe o zasięgu ponadpowiatowym z budżetu Starostwa Powiatowego w Strzelinie.</p>	Sektor społeczny	Gmina Strzelin
5	Marian Pogoda	<p>Pełnomocnik Firmy Handlowej „Manix” Janina Pogoda z Borowa, zajmującej się handlem artykułami gospodarstwa domowego oraz wyposażenia wnętrz. W latach 1994-2002 założyciel i Prezes klubu sportowego Manix Borów, a następnie BKS Borów. Współtwórca sukcesów klubu np. gra w V lidze.</p> <p>Działacz samorządowy, w latach 2002 -2006 Radny Rady Gminy Borów, gdzie pełnił funkcję</p>	Sektor gospodarczy	Gmina Borów

		<p>Wiceprzewodniczącego Rady.</p> <p>Również w latach 2002-2006 był przedstawicielem Gminy Borów w Stowarzyszeniu Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych w Strzelinie.</p>		
6	Leszek Fuławka	<p>Osoba fizyczna. Mieszkaniec Gminy Kondratowice. Kierownik Zakładu Usług Komunalnych w Kondratowicach.</p> <p>Kierownik Zespołu Realizacji Projektu „Budowa systemu gospodarki ściekowej” w gminie Kondratowice</p> <p>W latach 2001-2007 Sekretarz GKS Czarni Kondratowice..</p>	Sektor społeczny	Gmina Kondratowice
7	Mateusz Geroń	<p>Osoba fizyczna. Mieszkaniec Strzelina. Praktyczna wiedza z zakresu pozyskiwania środków z Funduszy Zewnętrznych. Od 2010 r. pomoc przy realizacji inwestycji Gminy Strzelin. Praca przy projektach dofinansowanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, - Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. <p>Ukończone kursy i szkolenia</p> <p>„Równość szans kobiet i mężczyzn w projektach EFS – inicjatywy oddolne”</p>	Sektor społeczny	Gmina Strzelin
8	Szymon Laszczyński	<p>Osoba fizyczna. Mieszkaniec Zielenic. Wykształcenie wyższe. Ukończone studia na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu na wydziale agronomii. Praktyki zawodowe w Wielkiej Brytanii.</p> <p>Od 2010 roku społecznie sekretarz Spółki Wodnej Borów. Sezonowo Likwidator szkód w PZU -uprawnienia w zakresie szkód w uprawach rolniczych oraz w budownictwie.</p> <p>Czynny udział w powstaniu w Zielenicach zespołu piłki halowej.</p> <p>Ukończone kursy i szkolenia</p> <p>„Zarządzanie Integrowaną Produkcją Rolniczą z elementami BHP”- szkolenie w ramach EFS</p>	Sektor społeczny	Gmina Borów

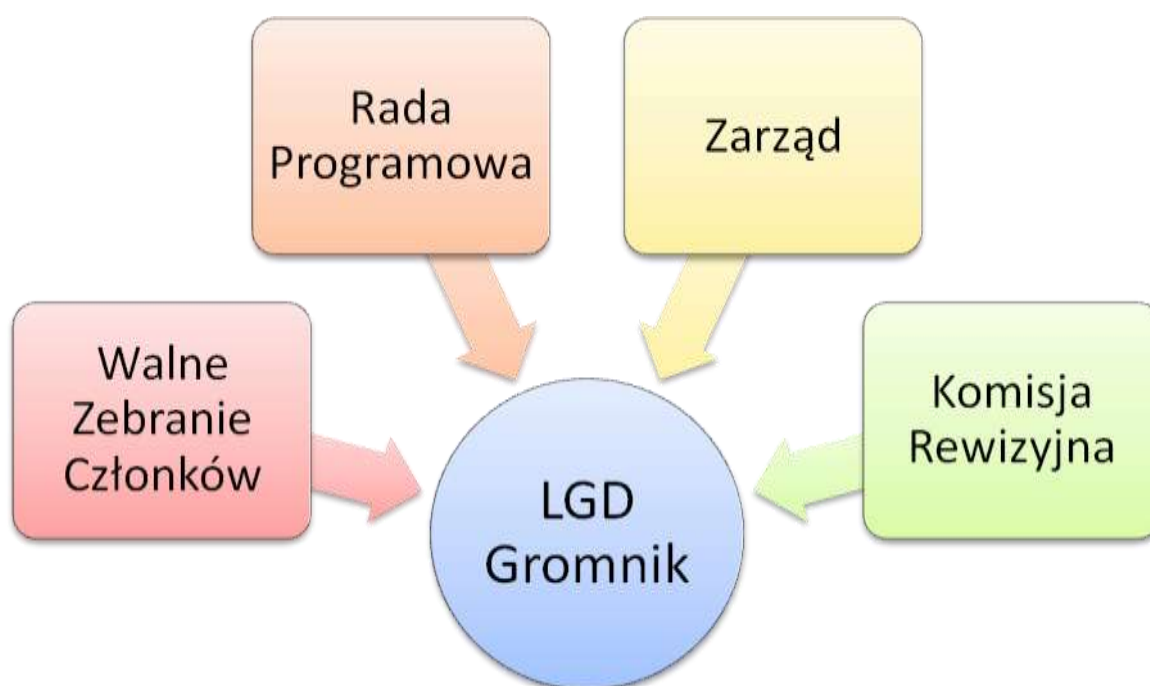
9	Ewa Schütterly	Osoba fizyczna. Mieszkanca Starego Wiązowa. Wykształcenie wyższe. Ukończone studia na Uniwersytecie Opolskim na kierunku Pedagogika Pracy z doradztwem zawodowym. Ukończone studia podyplomowe na kierunku Edukacja elementarna z nauczaniem wczesnoszkolnym. Radna Rady Miasta i Gminy Wiązów. Pełni funkcję Przewodniczącej Rady. Pracownik Zespołu Szkół Publicznych w Wiązowie.	Sektor społeczny	Gmina Wiązów
10	Konrad Świeżowski	Osoba fizyczna. Wykształcenie wyższe. Pracownik Urzędu Gminy w Przewornie. Współpracuje z Fundacją MERKURY, gdzie zajmuje się aktywizowaniem społeczności lokalnej. Doświadczenie we wdrażaniu projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w tym projektów infrastrukturalnych, jak i projektów społecznych: - „Budowa świetlicy wiejskiej w Sarbach” (współpraca przy realizacji) - „Modernizacja i termomodernizacja budynku oraz wyposażenie pomieszczeń Gminnego Ośrodka Zdrowia w Przewornie” (współpraca przy realizacji) - „Równe szanse – Lepszy start” PO KL (w trakcie realizacji) Ukończone kursy i szkolenia „Menadżer na medal” w zakresie zarządzania projektami w obszarze sportu.	Sektor społeczny	Gmina Przeworno

W wyniku podjętych decyzji i uchwał reprezentatywność sektora społecznego w organie decyzyjnym wynosi 100%.

5) zasady funkcjonowania organów LGD

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gromnik, opracowało zasady funkcjonowania organów Stowarzyszenia, które zapisane zostały w Statucie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik, Regulaminie Organizacyjnym Rady Programowej (OD) Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gromnik, Regulaminie Obrad Walnego Zebrania Członków, Regulaminie Zarządu oraz Regulaminie Pracy Komisji Rewizyjnej.

Rysunek 2 Struktura LGD Gromnik

Walne Zebranie Członków

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Każdemu członkowi zwyczajnemu Stowarzyszenia, obecnemu na Walnym Zebraniu Członków przysługuje jeden głos. W Walnym Zebraniu Członków, uczestniczą:

- 1) członkowie zwyczajni - z głosem stanowiącym
- 2) członkowie wspierający, honorowi i zaproszeni goście - z głosem doradczym

Rada Programowa

Rada, w co najmniej 50%, składa się z podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. Skład Rady Programowej wynosi od 5 do 10

członków. Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego, Sekretarza oraz pozostałych członków Rady Programowej wybiera i odwołuje Walne Zebranie Członków w głosowaniu jawnym. Rada Programowa obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady Programowej tak często jak, wymaga tego realizacja jej zadań, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. W razie niemożności wykonywania funkcji przez Przewodniczącego, posiedzenie zwołuje Wiceprzewodniczący Rady Programowej. W posiedzeniach Rady Programowej mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, członkowie Zarządu lub Komisji Rewizyjnej.

Skład Rady Programowej LGD Gromnik wybierany i odwołany jest zgodnie ze statutem bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Walnego Zebrania - zgodnie z §12 ust.1 Statutu LGD. Członkami organu decyzyjnego mogą być przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego, przy czym udział przedstawicieli sektora publicznego nie może przekraczać 50 % ogólnej liczby członków. Członkowie organu decyzyjnego mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach zgodnie w § 5 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego Rady Programowej. Organ decyzyjny obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady Programowej, tak często jak wymaga tego realizacja jej zadań, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. W razie niemożności wykonywania funkcji przez Przewodniczącego, posiedzenie zwołuje Wiceprzewodniczący Rady Programowej zgodnie z § 15 ust.4 Statutu LGD. Organ decyzyjny pracuje przy obecności co najmniej 50% członków co stanowi quorum. Podejmuje decyzje zwykłą większością głosów. W przypadku równej ilości głosów, decyduje głos Przewodniczącego lub, w przypadku jego nieobecności, Zastępca Przewodniczącego, bądź Przewodniczący Obrad. W posiedzeniu uczestniczy Prezes Zarządu lub wskazany przez niego Członek Zarządu oraz Przedstawiciel Biura LGD, którym przysługuje głos doradczy. Przewodniczący może zaprosić do udziału w posiedzeniu osoby trzecie, w szczególności ekspertów.

Zarząd

Zarząd jest organem wykonawczym Stowarzyszenia. Składa się z Prezesa, jednego Wiceprezesa, Skarbnika i 2 innych członków Zarządu wybieranych i odwołanych przez Walne Zebranie Członków w głosowaniu jawnym. Kadencja Zarządu trwa 4 lata. Posiedzenie Zarządu zwołuje Prezes z własnej inicjatywy lub na wniosek, co najmniej 1/3 składu Zarządu. Zarząd współdziała z pozostałymi organami Stowarzyszenia, w celu realizacji celów i zadań Stowarzyszenia. W posiedzeniach *Zarządu* mogą uczestniczyć zaproszeni z głosem doradczym goście.

Komisja Rewizyjna

W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi 5 członków wybieranych i odwołanych przez Walne Zebranie Członków. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza. Członkiem Komisji Rewizyjnej nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać z

członkami Zarządu w związku małżeńskim, ani też w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.

6) kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

W skład organu decyzyjnego wchodzi pięciu członków wykazujących się wiedzą i doświadczeniem w zakresie realizacji operacji lub projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, ze środków pochodzących z budżetu UE. Jedną spośród pięciu osób posiada znajomość języka angielskiego umożliwiającą swobodne porozumiewanie się. Szczegółowe informacje na temat kwalifikacji i doświadczenia osób wchodzących w skład Rady Programowej znajdują się w **Załączniku 11** wniosku o wybór LGD do realizacji LSR.

7) doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji

Lokalna Grupa Działania Gromnik jest nowoutworzonym trójstronnym partnerstwem mającym w swoich zasobach instytucjonalnych członków posiadających doświadczenie w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych na planowane działania oraz ich realizacji.

Przedstawiciel sektora publicznego gmina Wiązów posiada następujące doświadczenie w zakresie operacji związanych z wsparciem obszarów wiejskich:

- Wyposażenie Zespołu Szkół Publicznych w Wiązowie w monitoring wizyjny. Zamontowanie 8 kamer, w tym 5 szt. wewnątrz i 3 szt. na zewnątrz szkoły oraz rejestratora kamer do zapisu obrazu. Ministerstwo Edukacji Narodowej.
- Wsparcie na realizację przedsięwzięcia polegającego na przebudowie dwóch budynków garażowo-gospodarczych w Wiązowie przy ulicy Biskupickiej, w wyniku którego powstało 8 lokali socjalnych. Zadanie współfinansowane z Funduszu Dopłat Ministerstwa Gospodarki.
- Fundacja Wspomagania Wsi „Wakacje jak żadne inne” w miejscowości Jędrzychowice. Organizacja czasu wolnego dla dzieci w okresie wakacji.
- Program Ministerstwa Edukacji Narodowej „Wyrównywania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w 2007 roku. Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”. Projekt pn. „EURO 2012” – zajęcia dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji.
- Projekt „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich” realizowany jest przy współfinansowaniu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Pracownia wyposażona w sprzęt komputerowy, dostęp do Internetu oraz urządzenia wielofunkcyjne. Udostępniona jest bezpłatnie dla dzieciom, młodzieży i mieszkańców zainteresowanych poszerzaniem wiedzy.
- Budowa boiska wielofunkcyjnego z trawy syntetycznej przy Zespole Szkół Publicznych w Wiązowie współfinansowany z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Boisko przeznaczone do gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową, ręczną i tenisa.
- Zakup koszy do selektywnej zbiórki odpadów-na szkło i plastik. Zadanie dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w ramach programu Gospodarka Odpadami i Ochrona Ziemi.
- Rekultywacja dróg śródpolnych. Zadanie dofinansowane ze środków Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Przedstawiciel sektora publicznego gmina Kondratowice:

- Budowa systemu gospodarki ściekowej w Gminie Kondratowice. 8 miejscowości zostanie skanalizowanych i podłączonych do oczyszczalni ścieków w Kondratowicach. Pozostałe miejscowości będą podłączone do własnych przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Budowa boisk wraz z budynkami sanitarno-szatniowymi w ramach programu „Moje Boisko ORLIK – 2012”. Budowany obiekt będzie składał się z boiska do piłki nożnej oraz boiska wielofunkcyjnego
- Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Księginicach Wlk. w ramach projektu pt.: „Współpraca bez granic” – Księginice Wlk. miejscem spotkań młodzieży polsko-czeskiej zostało podpisane porozumienie o współpracy między Gminą Kondratowice a Gminą Castolovice . Rozbudowa polegać będzie na budowie sali gimnastycznej oraz nadbudowie pomieszczeń dydaktycznych.
- „Dwa narody – przyjaźń bez granic” w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska – Czechy za pośrednictwem Euroregionu Glacensis. Projekt dotyczy przygotowania turnieju piłkarskiego, zawody strażackie, wymiana dzieci ze szkół podstawowych z Prus i Castolovic (wycieczki, wyjazdy, zajęcia sportowe itp.).
- W ramach programu „Uczeń na wsi” został zakupiony BUS do przewozu osób niepełnosprawnych.
- W ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami” został zakupiony sprzęt do rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz osób z chorobami narządów ruchu. Jest to specjalistyczny aparat do elektroterapii, terapii elektro-dźwiękowej laseroterapii i magnetoterapii.
- „Zagospodarowanie placów zabaw na terenie Gminy Kondratowice” w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”
- „Czysta Gmina bez azbestu”
- „Ekologiczna Gmina – zakup pojemników do segregacji odpadów”
- Rozwój Bazy Sportowej w Gminie Kondratowice poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego w Prusach

Przedstawiciel sektora publicznego gmina Przeworno:

- Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Krzywinie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”.
- Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Rożnowie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”.
- Wymiana instalacji c.o. i remont kotłowni w świetlicy wiejskiej w Romanowie, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”
- Zakup strojów ludowych i akordeonu dla zespołu ludowego działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury, w ramach programu „Mała Odnowa Wsi”.
- Projekt „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich” realizowany jest przy współfinansowaniu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Pracownia wyposażona w sprzęt komputerowy, dostęp do Internetu oraz urządzenia wielofunkcyjne. Udostępniona jest bezpłatnie dla dzieciom, młodzieży i mieszkańców zainteresowanych poszerzaniem wiedzy.
- Klub Aktywnego Seniora – Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich – Program Integracji Społecznej

Przedstawiciel sektora publicznego gmina Strzelin:

- Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Gościęcice Dolne i Gościęcice Górne, w ramach Programu Sapard
- Budowa wodociągu dla wsi Dębniki, w ramach Programu Sapard
- Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Gościęcice Górne, w ramach Programu Sapard
- Budowa wodociągu dla wsi Szczodrowice w ramach Programu Sapard
- Budowa wodociągu dla wsi Gębczyce, w ramach Programu Sapard
- Modernizacja SUW Karszów wraz z modernizacją sieci wodociągowej Karszów, Piotrowice, Dobrogoszcz, Mikoszków, w ramach programu ZPORR.
- Budowa boisk sportowych w Szczawinie, w ramach programu Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”
- Modernizacja kotłowni w Białym Kościele, w ramach Program PAOW Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006
- Remont i wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Strzelin, w ramach programu Mała Odnowa Wsi.

Przedstawiciel sektora publicznego gmina Borów:

- Budowa Sali gimnastycznej z zapleczem sanitarnym i kotłownią w Szkole Podstawowej w Zielenicach, dotacja z Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu w Warszawie
- Budowa sieci sanitarnej obejmującej wsie Ludów Śląski i Jelenin, dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, SAPARD,
- Realizacja programu operacyjnego PROMOCJA CZYTELNICTWA Priorytet I "Rozwój bibliotek oraz poprawa jakości i dostępności zbiorów", dotacja z budżetu państwa w ramach porozumienia między Ministerstwem Kultury a Gminą Borów
- Budowa budynku gabinetu lekarza rodzinnego z gabinetami specjalistycznymi w Borowie, środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- rozwój bazy kulturalnej i wypoczynkowej na terenie Gminy Borów, środki z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.
- Wymiana stolarki okiennej w Zespole Szkół Publicznych w Borowie – Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
- Miejsca historyczne łączą ludzi – program Socrats - Comenius

2. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR

1) wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będących jej partnerami

Obszar działania LGD Gromnik wyznaczony jest przez granice administracyjne powiatu strzelińskiego. Wszystkie gminy powiatu są jednocześnie członkami Lokalnej Grupy Działania Gromnik, są to:

1. Gmina miejsko wiejska Strzelin
2. Gmina miejsko wiejska Wiązów
3. Gmina wiejska Przeworno
4. Gmina wiejska Borów
5. Gmina wiejska Kondratowice

Gmina miejsko wiejska Strzelin: Znajduje się w południowo – zachodniej części powiatu i zajmuje powierzchnię 171,4 km² czyli 27,6% powierzchni Powiatu strzelińskiego. Największa gmina w powiecie strzelińskim, siedziba władz powiatowych i miejskich. Ponad 117 km² stanowią użytki rolne, lasy i grunty leśne zajmują ponad 16,4 km². Duży udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni Gminy oraz dobre gleby ukształtowały jej rolniczy charakter. Przemysł Gminy skupia się głównie wokół miasta Strzelina.

Gmina Strzelin posiada bardzo dobrze rozwinięte połączenia komunikacyjne. Niedaleko granic Gminy biegnie autostrada A-4 (odległość od granicy Gminy do węzła autostradowego 395 wynosi około 15 km, do węzła 396 – poniżej 8 km). Gminę przecinają: droga krajowa, drogi wojewódzkie oraz sieć dróg powiatowych i gminnych. Poza komunikacją drogową warto zwrócić uwagę na linię kolejową o znaczeniu międzynarodowym (Wrocław-Praga), biegnącą przez teren Gminy.

W skład Gminy wchodzi 37 miejscowości: Biały Kościół, Biedzychów, Bierzyn, Brożec, Chociwel, Czeszyce, Dankowice, Dębniki, Dobrogoszcz, Gębczyce, Gębice, Gęsiniec, Głęboka, Gościęcice, Górzec, Karszów, Karszówek, Kazanów, Krzepice, Kuropatnik, Ludów Polski, Mikoszków, Muchowiec, Nieszkowice, Nowolesie, Pęcz, Piotrowice, Pławna, Skoroszowice, Strzegów, Szczawin, Szczodrowice, Trzeźnia, Ulica, Warkocz, Wąwolnica, Żeleźnik oraz miasto Strzelin.

Miasto Strzelin zamieszkiwało 31 grudnia 2006r. 12 272 osoby, obszary wiejskie gminy zamieszkiwało 9 476 osób

Gmina miejsko- wiejska Wiązów leży we wschodniej części powiatu i zajmuje obszar 141,8 km², co daje 22,8% powierzchni powiatu. Jest ona drugą, co do wielkości, gminą wchodzącą w skład powiatu strzelińskiego. Z powyższej powierzchni 9 km² zajmują tereny administracyjne miasta Wiązów. Niezwykle korzystne warunki klimatyczne, niemal płaskie ukształtowanie terenu oraz zasobność w wodę i wyjątkowo dobre gleby sprawiły, że region w którym znajduje się gmina Wiązów w to jeden z najważniejszych obszarów rolniczych w Polsce. Grunty orne stanowią ponad 81 % powierzchni ogólnej,

a wraz z pastwiskami, sadami i łąkami wszystkie użytki rolne to blisko 87 % powierzchni gminy.

Przez północną część gminy przebiega pas autostrady A4 relacji Wrocław - Opole w związku, z którą wybudowano w bezpośrednim sąsiedztwie granicy gminy węzły autostradowe stanowiące ważny czynnik rozwoju aktywności gospodarczej i inwestowania na pobliskich terenach. Przez gminę, w tym przez miasto Wiązów, przebiega droga krajowa nr 39, droga wojewódzka nr 384 (na południu gminy) oraz jednotorowa linia kolejowa relacji Brzeg – Strzelin,

która obecnie jest nieczynna. Poza tym sieć komunikacyjna jest dość rzadka i obejmuje drogi powiatowe i gminne.

W skład gminy wchodzi 25 miejscowości: miasto Wiązów, Jaworów, Częstocice, Miechowice Oł, Janowo, Bryłówek, Wyszonowice, Kłósów, Kucharzowice, Księżyce, Gułów, Witowice, Zborowice, Kurów, Brytów, Krajno, Jutrzyzna, Kalinowa, Kowalów, Stary Wiązów, Łojowice, Wawrzyszów, Ośno, Wawrzęcice, Jędrzychowice

Miasto Wiązów wg GUS w grudniu 2006r. zamieszkiwało 2 253 osoby, obszary wiejskie gminy zamieszkiwało: 5 141 osób.

Gmina wiejska Przeworno Gmina Przeworno usytuowana jest w południowo-wschodniej części powiatu i zajmuje obszar 112 km², co daje 18% powierzchni powiatu strzeleńskiego. W gminie dominuje przestrzeń rolnicza. Użytki rolne stanowią 74% powierzchni gminy, w tym grunty orne stanowią aż 86 % użytków rolnych. Trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska) występują w dolinach cieków, obniżeniach terenu okresowo podmokłych i zajmują około 9,4%. Pozostałe grunty (sady, nieużytki, tereny zabudowane i komunikacyjne, wody itp.) oraz

nieużytki zajmują łącznie 8,9%.

Przez teren Gminy przebiega gęsta sieć dróg publicznych. Gmina posiada korzystne połączenia drogowe z dużymi ośrodkami miejsko-przemysłowymi takimi, jak Wrocław i Opole.

Przez obszar Gminy przebiegają następujące drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 385 relacji granica Państwa w Tłumaczowie – Wolibórz – Ząbkowice Śląskie – Ziębice – Grodków.
- droga wojewódzka nr 385 stanowiąca odcinek tzw. „drogi przedsudeckiej” relacji Radomierzyce – Lubań – Gryfów – Lwówek Śląski – Złotoryja – Jawor – Strzegom – Świdnica – Dzierżonów – Ząbkowice Śląskie – Ziębice – Grodków. Niniejsza droga stanowi ważną oś komunikacyjną dla Przedgórze Sudeckiego, stabilizującą układ wewnętrznych powiązań tego obszaru.

Przez obszar Gminy przebiega również szereg dróg powiatowych i gminnych, których obecny stan wskazuje na konieczność modernizacji w celu dostosowania do obowiązujących parametrów.

Przeworno

W skład gminy wchodzi 19 miejscowości: Przeworno, Krzywina, Jegłowa, Samborowiczki, Miłocice, Romanów, Płosa, Ostrężna, Dzierzkowa, Cierpice, Sarby, Konary, Wieliszów, Jagielnica, Karnków, Rożnów, Jagielno, Strużyna, Samborowice

Gminę na koniec grudnia 2006r. zamieszkiwało 5 265 osób (wg GUS)

Gmina wiejska Borów położona jest w północnej części powiatu i obejmuje obszar 98,7 km² czyli 15,9% powierzchni powiatu strzeleńskiego. Struktura użytkowania gruntów odpowiada uwarunkowaniom przyrodniczym i strukturze gospodarczej (wiodącym funkcjom) gminy. Przestrzeń rolnicza obejmuje 86,3% powierzchni gminy. Na grunty orne przypada ponad 92,5% areалу użytków rolnych, a na łąki i pastwiska – tylko około 7%. Trwałe użytki zielone skupiają się głównie w dnach dolin rzecznych. Lasy i zadrzewienia zajmują 5,4%. Na tereny osadnicze przypada 2,5%, a na tereny komunikacyjne – 3,9% obszaru gminy.

Siedzibą Gminy jest wieś Borów, leżąca w centralnym obszarze Gminy, spełniająca funkcję administracyjno - handlową i usługową w stosunku do pozostałych miejscowości.

Ośrodkami wspomagającymi są wsie Zielenice i Borek Strzeleński. W układzie osadniczym wyróżniają się także miejscowości Boreczek i Ludów Śląski.

W systemie komunikacyjnym najważniejszymi elementami są: droga wojewódzka nr 395 klasy IV (Wrocław - Borek Strzeleński - Strzelin) oraz linia kolejowa I rzędu, dwutorowa, zelektryfikowana, relacji Wrocław - Strzelin – Międzyzlesie (przejście graniczne). Pozostałe elementy systemu to drogi powiatowe oraz gminne.

Gminę Borów tworzy 27 miejscowości: Bartoszowa, Boguszyce, Boreczek, Borek Strzeliński, Borów, Brzezica, Brzoza, Głowin, Jaksin, Jelenin, Kazimierzów, Kępino, Kojęcin, Kręczków, Kurczów, Ludów Śląski, Mańczyce, Michałowice, Opatowice, Piotrków Borowski, Rochowice, Siemianów, Stogi, Suchowice, Świnobród, Uniszów, Zielenice

Gminę na koniec grudnia 2006r. zamieszkiwało 5 209 osób (wg GUS)

Gmina wiejska Kondratowice leży w zachodniej części powiatu strzelińskiego, a jej wielkość to 98,1 km², czyli 15,8% powiatu. Warunki przyrodnicze w znacznym stopniu wpłynęły na strukturę użytkowania w gminie. Przeważa przestrzeń rolnicza - 83% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, w tym 93% to grunty orne. Lasy zajmują jedynie 7,5% powierzchni. Pozostałe grunty w gminie to tereny osadnicze, tereny komunikacyjne, tereny eksploatacji surowców, wody powierzchniowe, nieużytki i inne stanowiące 9,5% obszaru gminy.

Sieć komunikacyjną gminy stanowi droga krajowa przebiegająca przez północną część gminy, 16 dróg powiatowych i 14 dróg gminnych. Parametry techniczne dróg nie odpowiadają ich randze. Na obszarze gminy zaznacza się wyraźne zróżnicowanie sieci dróg w części północnej nizinnej, równomiernie wyposażonej w układ komunikacyjny i części południowej, których parametry, przebieg i gęstość uwarunkowane są zróżnicowaną rzeźbą.

Gminę tworzy 27 miejscowości: Białobrzeże, Błotnica, Brochocinek, Czerwieniec, Edwardów, Gołostowice, Górka Sobocka, Grzegorzów, Janowiczki, Jezierzycze Małe, Karczyn, Komorowice, Kondratowice, Kowalskie, Księginice Wielkie, Lipowa, Maleszów, Podgaj, Prusy, Rakowice, Sadowice, Skalice, Stachów, Strachów, Wójcin, Zarzyca, Żelowice.

Gminę na koniec grudnia 2006r. zamieszkiwało 4 647 osób (wg GUS)

Wszystkie w/w gminy są członkami Lokalnej Grupy Działania Gromnik, co zostało potwierdzone następującymi uchwałami:

1. Strzelin: Uchwała Nr XVIII/149/08 Rady Miejskiej Strzelina z dnia 31 marca 2008r.
2. Wiązów: Uchwała Nr XVIII/152/08 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 31 marca 2008r.
3. Przeworno: Uchwała nr XVII/101/08 Rady Gminy Przeworno z dnia 28 marca 2008r.
4. Borów: Uchwała Nr XVIII/114/2008 Rady Gminy Borów z dnia 27 marca 2008 roku
5. Uchwała nr XXI/117/2008 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 20 marca 2008 roku

Wszystkie gminy spełniają warunki dostępu dla LGD ubiegającej się o wybór do realizacji LSR, ponieważ nie są członkami innych LGD, które ubiegają się o wybór do realizacji LSR, ani nie są partnerami, którzy zobowiązali się do współpracy w zakresie realizacji LSR z innymi LGD.

LGD Gromnik nie przyznano również dofinansowania w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader +” w ramach schematu II

2) uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Uwarunkowania przestrzenne (mapa)

Obszar objęty niniejszą Lokalną Strategią Rozwoju jest tożsamy z obszarem administracyjnym powiatu strzelińskiego, w dalszej części strategii nazwy te będą używane zamiennie. Obszar LSR leży w południowo wschodniej części województwa dolnośląskiego, jego **powierzchnia wynosi 622 km²**,

co stanowi 3,1% powierzchni województwa dolnośląskiego. Graniczy od zachodu z powiatem dzierżoniowskim i wrocławskim, od południa – z powiatem ząbkowickim, od północy – z powiatem oławskim. Wschodnia część powiatu strzelińskiego graniczy z powiatami brzeskim i nyskim (województwo opolskie). Obszary miejskie zajmują 20 km², a wiejskie 602 km², co warunkuje typowy wiejski charakter obszaru LGD. Mapa obrazująca granice administracyjne LGD znajduje się poniżej.

Rysunek 3 Granice administracyjne LGD

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018

Przez teren powiatu (gmina Wiązów) przebiega autostrada A4, z której można zjechać w miejscowościach Krajków i Brzezimierz. Obok autostrady przez powiat przebiega również droga krajowa nr 39 Łagiewniki – Brzeg oraz bogata sieć dróg wojewódzkich – są to drogi o numerach 395, 396, 378 i 385. Jeżeli chodzi o drogi powiatowe to ich łączna długość wynosi 405,3 km z tego 326 km to drogi o nawierzchni asfaltowej. Przez obszar LGD przebiega również droga kolejowa o charakterze międzynarodowym Wrocław – Praga. Na trasie Wrocław – Strzelin - Wrocław kursuje 40 pociągów na dobę (w tym 3 pociągów pospiesznych, a pozostałe osobowe). Większość do Wrocławia (i dalej np. Głogów, Poznań), bądź też w przeciwnym kierunku do Kudowy Zdrój bądź też Międzyzlesia (jeden do Pragi). Praktycznie cały obszar LGD jest dobrze skomunikowany, niestety jakość dróg powiatowych i gminnych oraz ich oznaczenie pozostawia wiele do życzenia. Dlatego też modernizacja dróg jest stawiana za priorytetowy cel w każdej strategii rozwoju 5 w/w gmin i powiatu strzelińskiego.

Bliskość autostrady, przecinająca droga krajowa nr 39 oraz połączenia kolejowe sprawiają, że tereny te mogą stanowić miejsce turystyki aktywnej, weekendowej oraz szkoleniowo-konferencyjnej, głównie dla mieszkańców aglomeracji wrocławskiej, ale również i opolskiej

Uwarunkowania geograficzne obszaru objętego LSR

Pod względem fizyczno - geograficznym obszar objęty LSR położony jest w makroregionie Niziny Śląskiej, a wg. podziału J. Kondrackiego leży na obszarze dwóch mezoregionów: Równiny Wrocławskiej i Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich. Obszar mezoregionu Równiny Wrocławskiej obejmuje gminy Borów i Strzelin (niewielka część gminy wchodzi w mezoregion Równiny Grodkowskiej). Mezoregion Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich obejmuje gminę Przeworno, natomiast Kondratowice i Wiązów leżą na obszarze obu mezoregionów.¹

W południowej części powiatu strzelińskiego dominują Wzgórz Strzelińskie, których najwyższym szczytem jest Gromnik (393 m n.p.m.). Wzgórz te ciągną się łukiem od Strzelina na południowy wschód aż do doliny Nysy Kłodzkiej i stanowią pas rozgraniczający Przedgórze Sudetów Wschodnich od Zachodnich. Dzięki temu występuje tu szereg wzniesień, np. w części środkowej Koziniec – 246 m, Szerzawa, w części południowej Borowa – 327 m, Gromnik – 393 m, Nowoleska Kopa – 302 m, Wyżna – 371 m, Kalinka – 389 m, Skalnik – 305 m, Kołacz, Buczak i Buczajek Mlecznik – 319 m.

W południowo-zachodniej części powiatu występują Wzgórz Niemczańskie, oddzielone od Wzgórz Strzelińskich doliną Oławy oraz Kotliną Henrykowską. W granicach powiatu występują Wzgórz Lipowe, które sięgają na zachód niemal do rzeki Wielkiej Ślęzy, i – oddzielone od tych pierwszych rzeką Małą Ślężą – Wzgórz Dobrzeńskie.

Obszar objęty LSR leży w zlewni dwóch rzek: Ślęzy i Oławy. Powierzchnia całkowita zlewni rzeki Ślęzy wynosi 971 km², zaś Oławy 1167,4 km². Ważniejszymi dopływami rzek Ślęzy i Oławy na terenie powiatu strzelińskiego są: Mała Ślęza i Krzywula – dopływy rzeki Ślęzy oraz Nieszkowicki Potok, Podgródka, Krynka i Gnojna - dopływy rzeki Oławy.

Powiat strzeliński jest ubogi w zasoby leśne. Stanowią one 8,60% całego obszaru, przy czym największe kompleksy leśne występują w gminie Przeworno (18,12%), najmniejsze w gminie Borów (5,01%). Zdecydowana ilość obszarów leśnych należy do Skarbu Państwa i zarządzana jest przez Lasy Państwowe z siedzibą w Henrykowie, pewną część areału stanowią lasy osób fizycznych oraz innych właścicieli (komunalne, spółdzielcze).

¹ Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018

Uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego LSR²

Uwarunkowania przyrodnicze terenu, wybitnie świadczą o spójności wewnętrznej obszaru objętego LSR. Szczególnie jeśli chodzi o posiadane złoża surowców mineralnych oraz istniejące i zamknięte kamieniołomy jak również o wysokiej klasy gleby, które determinują typowo rolniczy charakter obszaru. Również ze względu na ukształtowanie terenu i jego ekosystemy, które podlegają co najwyżej przeciętnej ocenie waloryzacyjnej.

Przedstawiając środowisko przyrodnicze obszaru objętego LSR można go podzielić (za Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzelińskiego) na 5 mikroregionów przyrodniczych:

1. **Geokompleks Obniżenia Krynki** (gminy Przeworno i Strzelin) o przeciętnej ocenie waloryzacyjnej, posiada przyrodniczo cenne ekosystemy wilgotnych i podmokłych łąk oraz lasów łęgowych. Ze względu na bardzo dużą atrakcyjność przyrodniczą tego obszaru również lokalne samorządy wielokrotnie podejmowały temat objęcia go prawną formą ochrony. Wydaje się mógłby to być użytek ekologiczny obejmujący dolinę Krynki na odcinku Kaszówka – Głęboka.
2. **Geokompleks Wzgórz Strzelińskich** (gminy Przeworno i Strzelin) ma przeciętną ocenę waloryzacyjną. Pełni on bardzo ważną rolę jako regionalne biocentrum ekosystemów leśnych na prawie zupełnie wylesionym obszarze Przedgórze Sudeckiego oraz południowej części Niziny Śląskiej. Znajdują się tutaj liczne kamieniołomy, które po zaniechaniu eksploatacji są użytkowane jako dzikie kąpieliska, miejsca wspinaczkowe, obiekty odwiedzane przez poszukiwaczy minerałów, a także jako dzikie wysypiska śmieci. Obiekty te po pewnym zagospodarowaniu technicznym mogą stać się atrakcjami turystycznymi. Urozmaicona rzeźba terenu oraz obecność kompleksu leśnego stwarzają możliwości zagospodarowania rekreacyjnego. Położenie w obszarze zlewni Oławy, zaopatrującej w wodę Wrocław, wymusza także konieczność ekologizacji rolnictwa w celu zmniejszenia stopnia zanieczyszczenia cieków. Na terenie tego geokompleksu występuje obecnie Obszar Krajobrazu Chronionego Wzgórz Strzelińskich. Obejmuje on obszar o powierzchni 6 180 ha, położony w gminach: Ziębice, Przeworno, Ciepłowody, Niemcza, i Ząbkowice Śląskie. Po stronie powiatu strzelińskiego obejmuje znaczną część (głównie obszar leśny) gminy, Przeworno.
3. **Obniżenie i Dolina Oławy** (gminy Wiązów i Strzelin) to dwie jednostki krajobrazowe o zbliżonym charakterze i bardzo niskiej ocenie waloryzacyjnej. Rolniczy charakter tych geokompleksów pozostaje w konflikcie z ochronną funkcją zlewni rzeki Oławy, która docelowo powinna prowadzić wody I klasy czystości.
4. **Geokompleks Wzgórz Lipowych** (gminy Kondratowice i Strzelin) ma niską ocenę waloryzacyjną z powodu znacznego udziału użytków rolnych oraz silnego rozdrobnienia obszarów leśnych. Mimo to istnieją tu szanse na pewien rozwój indywidualnej zabudowy rekreacyjnej oraz agroturystyki, zwłaszcza w rejonie Nieszkowic. Szansa rozwoju agroturystyki po powstaniu zbiornika retencyjno-rekreacyjnego „Maleszów”.
5. **Geokompleks Doliny Małej Ślęzy** (gminy Borów i Strzelin) ma niską ocenę waloryzacyjną. Należy zachować w nim wszelkie fragmenty seminaturalnych zbiorowisk łąk wilgotnych i podmokłych oraz ograniczyć wielkość zanieczyszczeń obszarowych wód. Północną część gminy zajmuje geokompleks Równiny Broźca i Warkocza o bardzo niskiej ocenie waloryzacyjnej.

² Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018

O szczególnych walorach dwóch pierwszych mikroregionów decyduje w dużej mierze ich położenie na styku przedgórze, gdzie dominują największe połacie lasów oraz znajduje się duża ilość drobnych potoków i strumyków spływających w kierunku rzeki Krynki.

Na obszarze powiatu strzelińskiego występują duże zasoby surowców mineralnych, takich jak: kamienie budowlane (granit, bazalt), łupki kwarcytowe, marmur, kruszywa naturalne, ity ceramiki budowlanej, kwarcyty ogniotrwałe. Surowce te odgrywają ważną rolę w ogólnej produkcji surowców mineralnych zarówno w regionie, jak i w kraju, znajdując różne zastosowanie. Na terenie powiatu wydobywa się surowce do produkcji kruszyw drogowych i kolejowych, do wyrobu elementów budowlanych, do produkcji płyt okładzinowych. Na omawianym terenie większość złóż kamieni budowlanych i drogowych jest udokumentowanych i eksploatowanych.

Na terenie obszaru objętego LSR istnieje również wiele nieczynnych wyrobisk granitowych, stanowiących ciekawy element krajobrazu. Obiekty te w części uległy przeobrażeniom przyrodniczym, nie zawsze odbywała się zaplanowana rekultywacja. W wielu przypadkach brakuje precyzyjnej dokumentacji tych obiektów i nie są one w pełni zinwentaryzowane. Wiele z nich jest zalanych wodą i służy do uprawiania wędkarstwa oraz nurkowania. Mimo wysokiej atrakcyjności kamieniołomów (np. kamieniołom w Strzelinie jest najgłębszy w Europie, a wyrobiska kwarcu w Krzywiniu kryją unikatowe w świecie złoża kryształów górskich), nie są one w pełni wykorzystywane ze względów bezpieczeństwa. Jak do tej pory nie ma również formalnego porozumienia pomiędzy samorządami lokalnymi a właścicielami kopalń, w sprawie ich udostępnienia dla ruchu turystycznego, w tym dla planowanego Strzelińskiego Szlaku Kamieniołomów i Minerałów. Inną atrakcją geologiczną są łupki kwarcytowe, których pokłady usytuowane są w pobliżu miejscowości Jegłowa, w gminie Przeworno. Można tam znaleźć ciekawe okazy kwarcytu – kryształu górskiego, co powoduje, że miejsce to jest licznie odwiedzane przez turystów. W gminie Wiązów, w miejscowości Wyszonowice znajdują się stosunkowo duże złoża kaolinu. Na terenie powiatu nie występują surowce lecznicze ani źródła wód mineralnych.

. Za powiaty o wybitnym znaczeniu rolnictwa w użytkowaniu ziemi zalicza się te, w których użytki rolne zajmują powyżej 70% ich powierzchni, przy czym w powiecie strzelińskim wskaźnik ten wynosi aż 84,6%. Powiat strzeliński może się pochwalić jednymi z najlepszych gleb w Polsce, przeważnie I, II i III klasy, co przesądza o jego typowo rolniczym charakterze i rolno – przemysłowej strukturze przestrzennej, zwłaszcza części północnej, tj. gmin Borów i Wiązów. Według danych Wojewódzkiego Biura Urbanistycznego w roku 2004 w powiecie strzelińskim tzw. czarne ziemie stanowiły ponad 40% wszystkich gleb.

Uwarunkowania historyczne³

Archeolodzy udowodnili, że ziemia strzelińska była zamieszkała już w czasach neolitu. Wiadomo także że od czasu epoki żelaza najwyższy szczyt Wzgórz Strzelińskich Gromnik, znajdujący się na terenie Gminy Przeworno, był miejscem kultu, który nasilił się zwłaszcza pod koniec I tysiąclecia, kiedy to na Gromniku postawiono kamienną Rotundę. Zdaniem niektórych historyków i archeologów jej zachowane do dziś ruiny są pozostałościami najstarszej budowli chrześcijańskiej na ziemiach polskich. Pierwsze źródła pisane odnoszące się do ziemi strzelińskiej pochodzą z I połowy XII w. Wiązów i

³ <http://televizjastrzelin.pl/>

Przewornie wzmiankowane były w kronikach już w 1150 roku, wiadomo jednak, że osady istniały tu dużo wcześniej. Wspomina o nich Geograf Bawarski pochodzący z I połowy IX w. Źródła historyczne mówią także o strzelińskich łucznikach, którzy przybyli na pomoc obleganej w 1017 roku Niemczy. Na pamiątkę tego wydarzenia w herbie Strzelina a obecnie również powiatu strzelińskiego widnieje strzała. Czasy średniowiecza to dla całej ziemi strzelińskiej okres nieustannych potyczek rycerzy piastowskich z czeskimi i niemieckimi wojami. Ostatecznie w 1336 roku Strzelin i okolice zostały włączone do Królestwa Czeskiego. Z czasem na fali reformacji wprowadzono luteranizm. W 1761 ziemia strzelińska dostała się pod panowanie Pruskie, w międzyczasie sam Strzelin był niejednokrotnie doświadczany przez epidemie, pożary i napaści obcych wojsk. Pod koniec XVIII wieku miasto liczyło ponad 2000 mieszkańców. W czasie wojen napoleońskich w Strzelinie doszło do spotkania cara Aleksandra I z królem Pruskim Fryderykiem Wilhelmem III.

Po klęsce Napoleona i zawarciu traktatu wersalskiego w 1815 r. miasto Strzelin przez długie lata nie mogło dźwignąć się z upadku spowodowanego wojną. Mimo, że Strzelin został siedzibą powiatu w rejencji wrocławskiej po kolejnej reformie administracyjnej Prus, w życiu gospodarczym nastąpił okres stagnacji, który trwał do połowy XIX w. Dotkliwym ciosem dla miasta był pożar w 1822 r., podczas którego spłonęło 125 domów. W tym okresie jeszcze większość zabudowy stanowiły obiekty z drewna i gliny - były więc mało odporne na działanie ognia. Dopiero w 1869 r. miasto zdobyło się na zorganizowanie ochotniczej straży pożarnej.

W połowie XIX wieku nastąpiło pewne ożywienie gospodarki miejskiej. Wyburzenie dawnych murów obronnych sprawiło, że zaczęło rozwijać się budownictwo. Materiał uzyskany z rozbiórki został wykorzystany do budowy nowych obiektów, w tym gmachu szkolnego w 1860 r. W tym czasie rozpoczęto również eksploatację strzelińskiego kamieniołomu granitu na skalę przemysłową. Do szybkiego rozwoju miasta przyczyniła się budowa linii kolejowej łączącej Wrocław z Międzyzlesiem. Do tej pracy zatrudniono francuskich jeńców, wziętych do niewoli podczas wojny francusko-pruskiej trwającej w latach 1870-1871. Odcinek z Wrocławia do Strzelina został uruchomiony w 1871 r., ze Strzelina do Ziębic w 1872 r. W ten sposób Strzelin zyskał możliwość masowego obrotu surowcami i wyrobami przemysłowymi. W 1871 r. ukończono budowę gazowni miejskiej i przy głównych ulicach zainstalowano latarnie gazowe. W 1872 r. zbudowano dworzec kolejowy. W następnych latach na miejsce dawnych murów obronnych utworzono promenady, wysadzone drzewami ozdobnymi. Rozbudowano dawne przedmieścia: Ziębickie, Wrocławskie i Wodne. W 1885 r. przyłączono do miasta dawną wieś Wojsławice (obecnie ul. Brzegowa). Wprowadzono odrębną numerację dla każdej ulicy w miejsce dawniej stosowanej numeracji ciągłej dla całego miasta. W 1889 r. własny budynek otrzymała poczta, a w 1891 starostwo powiatowe. W latach 1907-1911 uruchomiono nowe ujęcia wody i rozbudowano sieć wodociągów. Zbudowano także kanalizację.⁴

W Strzelinie znajdowały się dwie szkoły tzw. elementarne gimnazjum męskie i szkoła typu gimnazjalnego dla dziewcząt. Przez wiele lat w miejskiej drukarni tłoczono "Strzelińską Gazetę Powiatową i Miejską" (Strehlener Kreis- und Stadt- Blatt) . Działo również Towarzystwo Wzgórz Strzelińskich (Strehlener Begeverin), które w 1892 r. rozpoczęło zadrzewianie Góry Parkowej, a w późniejszych latach wytyczyło i oznakowało w terenie kilka szlaków turystycznych na Wzgórzach Strzelińskich oraz wydało kilka publikacji.

⁴ <http://www.sikor.friko.pl/>

W 1908 r. pochodzący ze Strzelina Paul Erlich otrzymał Nagrodę Nobla. Był on uczonym o światowej sławie, zajmującym się badaniami z zakresu chemii, medycyny i bakteriologii. Nagrodę otrzymał za pracę z dziedziny immunologii. W maju 2004 r. na jego cześć wystawiono pomnik, który znajduje się na skwerze przy skrzyżowaniu ulic: Dzierżoniewskiej i Bolka I Świdnickiego.

Wiek XIX to okres silnej germanizacji, pomimo kilkuset lat panowania pruskiego, w wielu miejscach powszechny był język polski.

I wojna światowa nie wyrządziła większych szkód okolicznym miejscowościom, po jej zakończeniu na terenie powiatu strzelińskiego mieszkało 36 tysięcy osób, jednak II wojna światowa okazała się brzemienna w skutkach dla całej ziemi strzelińskiej. Miasto Strzelin zostało zniszczone w 90 % i nigdy już nie wróciło do dawnej świetności. Po 1945 roku doszło do wymiany ludności, na miejsce Niemców przybyli Polacy z Kresów Wschodnich, zwłaszcza z okolic Tarnopola i Sambora, przynosząc ze sobą własne zwyczaje i tradycje. Stopniowo topniała też bardzo liczna wcześniej społeczność Czechów.

Historia odcisnęła głębokie piętno na ziemi strzelińskiej, jej świadkami są liczne zabytki rozsiane po całym terenie powiatu. Najcenniejsze z nich przetrwały od czasów średniowiecza. Są to przede wszystkim dwie romańskie Rotundy, starsza na Gromniku, z której pozostały tylko fragmenty i młodsza z XII w. Rotunda Św. Gotarda w Strzelinie. Charakterystycznym elementem ziemi strzelińskiej są mury obronne w samym Strzelinie, romańskie Kościoły w Prusach i Białym Kościele oraz zabytki średniowiecznego prawa jakim są liczne kamienne krzyże pokutne. Jednym z cenniejszych zabytków są kamienne epitafia w Kościele w Żelowicach. Z późniejszych czasów pochodzą zabytkowe budynki użyteczności publicznej, pałace i dworki często razem z założeniami parkowymi. Wśród nich wyróżnia się renesansowy Dom Księżąt Brzeskich w Strzelinie, Wiązowski Ratusz, Dwory w Żelowicach, Żeleźniku i Kondratowicach. Sporo jest na ziemi strzelińskiej zabytków dokumentujących gospodarczą historię powiatu, najciekawsze to spichlerz w Konarach, dawny młyn w Sarbach, ruiny wiatraka holenderskiego w Dobroszowie, wapienników w Gębczycach, czy budynek starej kuźni w Samborowiczkach.

Ziemia strzelińska, to także bogactwo wielu kultur, które los zmusił do wzajemnego sąsiedztwa. Obok siebie przez szereg wieków mieszkali katolicy i ewangelicy, Polacy, Niemcy, Czesi i Żydzi

Uwarunkowania kulturowe

Powiat strzeliński z racji wielowiekowej działalności człowieka na jego obszarze obfituje w wiele zabytków architektury. Najczęściej są to wiejskie kościółki, dworki, pałace i folwarki. W rejestrze zabytków znajduje się 1392 obiekty. Najwięcej na terenie miasta Strzelina – 612, najmniej w gminie Kondratowice - 96. W pozostałych gminach przedstawia się to następująco Borów- 220, Wiąźów 366, Przeworno – 98 obiektów.

Jednym z najcenniejszych zabytków jest rotunda św. Gotarda w Strzelinie. Obiekt ten zbudowany został z granitu i pierwsze wzmianki o nim pojawiły się już w 1223 roku. Oprócz rotundy, warto zobaczyć w Strzelinie Dom Księżąt Brzeskich, który powstał w XVI w. Obiektami o znacznej wartości historycznej i kulturowej są zabytki średniowiecznego prawa. Uwagę zwraca znaczna liczba krzyży pokutnych, słupów granicznych i tzw. kamienny stół sędziowski. Na przykład przy drodze Borek Strzeliński - Jaksin znajdują się trzy krzyże pokutne, a przy drodze Ludów Śląski - Stogi jeden krzyż pokutny. Zachowała się również znaczna ilość zabytków architektury przemysłowej np. ruiny wiatraka typu holenderskiego we wsi Doboszów czy zachowane z XIX wieku ruiny cukrowni w Krajinie koło

Wiązowa. Ilość zabytków na terenie powiatu jest znaczna, stąd nie sposób wymienić je wszystkie, poniżej (Tabela 5) przedstawione zostały najciekawsze i najbardziej znane.

Tabela 5 Zasoby dziedzictwa kulturowego o randze powiatowej lub międzygminnej.

Obiekty dziedzictwa kulturowego	miejsowość w której obiekt znajduje się	rok pochodz. / wiek	krótka charakterystyka
rotunda św. Gotarda	Strzelin	1150	Pierwsza część kościoła, w formie rotundy, powstała około 1150 roku. Pod koniec XIII wieku wieżę podwyższono oraz dobudowano do niej nawę. Dwa wieki później dodano kolejną nawę, a całość przykryto dachem namiotowym. Bryłę, jaką kościół wtedy uzyskał, możemy oglądać do dzisiaj.
Dom Książąt Brzeskich	Strzelin	XVII	Powstał w XVII wieku, w miejscu istniejącego wcześniej klasztoru klarysek. Do 1675 r był kwaterą księcia brzeskiego. Wielokrotnie przebudowywany. W latach późniejszych mieścił się w nim m.in. Urząd Podatkowy. W roku 1815, podczas walk z Napoleonem, spotkali się tu car Aleksander I i król pruski Fryderyk Wilhelm III. Po roku 1945 budynek pozostawał w ruinie i dopiero w latach 90-tych rozpoczęła się jego renowacja.
kościół p.w. Matki Chrystusa i św. Jana Ewangelisty	Strzelin	XII	Kościół został ufundowany prawdopodobnie przez Piotra Włosta w 1130 roku . W 1264 roku Bogusław II stworzył tu odrębną parafię. W czasie wojen husyckich został zniszczony a po odbudowie pełnił rolę kościoła cmentarnego. Od 1548 roku prowadzony był przez szereg odłamów religijnych: protestantów, braci czeskich, ewangelików. Po ostatniej wojnie został opuszczony w wyniku emigracji wiernych tego wyznania. Odbudowano go w 1982 roku jako kościół rzymsko-katolicki.
kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	Strzelin	XV	Wybudowany został w XV wieku przy klasztorze klarysek. Pierwotnie gotycki, po pożarze w okresie wojny trzydziestoletniej, został przebudowany w stylu barokowym z zachowaniem zewnętrznego wyglądu. Wypełniające wnętrze rzeźby pochodzą z XVIII wieku i są głównie dziełem Jana Józefa Klima.
Ratusz	Strzelin	XIV	Najstarszy ratusz powstał najprawdopodobniej na miejscu domu kupieckiego w początkach XIV wieku. Pierwszej przebudowie został poddany dwa wieki później, ale w niedługim czasie został zniszczony przez pożar. Odbudowany w stylu renesansowym w 1564 roku, przez kolejne dwa wieki nie ulegał większym zmianom. Kolejny, większy pożar w 1706 roku ponownie zniszczył dużą część ratusza i wieżę, która na odbudowę czekała trzynaście lat. Zniszczony w wyniku działań wojennych ratusz i wysadzona wieża zostały rozebrane. Pozostawiony jako trwała ruina czworoboczny fragment podstawy wieży (prawdopodobnie najstarsza część ratusza), zbudowany z kamienia łupanego, zajmuje centralną część obecnego rynku.
Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	Żelowice	XIX	neogotycki, pochodzący z XIX w., wewnątrz którego zachowało się wiele płyt nagrobnych i epitafiów (w tym także kolorowych), z których najstarsze pochodzą z XIV wieku.
Kościół pw. Św. Mikołaja.	Wiązów	XV	wzmiankowany w 1285 r., wzniesiony w XV wieku, gotycki, przebudowany w początkach XVIII wieku. Wyposażenie wnętrza głównie barokowe. Pochodzi z XVIII w. Jeden z najstarszych

			kościół na Ziemi Strzebińskiej
Ruiny na Gromniku	Przeworno		według najnowszych hipotez archeologów stanowiące pozostałości najstarszej odkrytej budowli chrześcijańskiej na ziemiach polskich, kamiennej rotundy datowanej na IX w. Obiekt był zgłaszany w programie Interreg IIIa jako Europejskie Dziedzictwo Kulturowe Pogranicza Saksońsko-Dolnośląskiego.

Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Strzebińskiego na lata 2008-2018*

Poza wymienionymi, do ważnych zabytków architektury i budownictwa na terenie powiatu strzebińskiego, zaliczyć można:

- Kościół pw. Jana Chrzciciela z XIV w. w Biedrzychowie;
- Kościół filialny pw. Św. Jadwigi z XIV w. w Dobroszowie;
- rynek w Wiązowie z zabytkowymi kamieniczkami (całkowicie wpisany do rejestru zabytków);
- letnia rezydencja henrykowskich cystersów w Gębczycach z XVIII wieku;
- wieża kościoła filialnego pw. Św. Jadwigi
- dwór obronny z XV w. w Wyszonowicach;
- zespół kościelny pw. Matki Boskiej Szkaplerznej z połowy XVIII w., zespół pałacowy z początku XVIII w. w Żeleźniku;
- zespół klasztorny ss. Klarysek, obecnie Zgromadzenie Sióstr Boromeuszek w Strzelinie;
- Kaplica Św. Jerzego z ok. 1350 roku w Strzelinie.

Tabela 6 Obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie poszczególnych gmin powiatu strzebińskiego

Miejscowość (gmina) w której znajduje się obiekt	Wyszczególnienie obiektów dziedzictwa kulturowego	Krótką charakterystyka /najważniejsze obiekty/
Gmina Borów	220 obiektów	Zespoły pałacowe w Borku Strzebińskim (XVI w.), Mańcyczach (XVII w.), Boreczku (XIX w.) i Borowie. Kościoły w Borowie (XV w.), Borku (XIII i XVIII w.), Ludowie Śląskim (XVIw.) i Zielenicach (XVI w.)
Gmina Kondratowice	96 obiektów	Zespoły pałacowe w Kondratowicach (XVII i późn. w.), Komorowicach (XX w.), Lipowej (XVI w.) i Żelowicach (XVII w.), kościoły w Żelowicach (XIX w. wraz z epitafiami z XIV w. i późn.), Zarzycy (od XV w.), Prusach (od XIII w.) i Księginicach (od XIV w.), zespół dawnej cukrowni w Kondratowicach (XIX w.), spichlerz w Prusach XVIII w.)
Gmina Strzelin	612 obiektów	Zabytki Strzelina: mury obronne, Rotunda św. Gotarda (XII w.), Dom Księżąt Brzeskich (XVII w.), kościół Podwyższenia Krzyża (XV w.), kościół Braci Czeskich (XV w.), kościoły w Białym Kościele, Nowolesiu, Żeleźniku, Brozcu, Nieszkowicach, pałace w Żeleźniku, Gębczycach, Dobrogoszcy, Ludowie Polskim,

Gmina Wiązów	366 obiektów	Centrum Wiązowa z Rynkiem i Ratuszem (XVII w.), Kościoły w Wiązowie (XV w.), Jutrznie (od XIII w.), Jaworowie (XVI w.), Kucharzowicach (od XIV w.), Starym Wiązowie), pałace w Łojowicach, Wyszonowicach (XVII w.),
Gmina Przeworno	98 obiektów	Ruiny rotundy na Gromniku, kościoły w Przewornie, Dobroszowie i Jegłowej, dwory w Siemysławicach, Przewornie, Jagielnicy, Konarach

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018

Na terenie poszczególnych gmin wchodzących w skład LGD Gromnik znajduje się kilkanaście podmiotów upowszechniających kulturę – domy kultury i biblioteki. Są to przede wszystkim:

W Gminie Borów: Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie, która posiada filie w Borku Strzelińskim, Zielenicach oraz Ludowie Śląskim. Pod opieką tej placówki działa zespół ludowy „Ślężanki” (aktywny uczestnik konkursów i festiwali folklorystycznych). Biblioteka poza swoimi typowymi funkcjami, związanymi z udostępnianiem księgozbiorów, prowadzi szerokie działania zmierzające do zapewnienia szerokiego dostępu mieszkańców do Internetu oraz jest organizatorem (współorganizatorem) imprez kulturalnych (festynu „To już lato”, Dożynek Gminnych, „Dnia Seniora”).

W Gminie Wiązów podmiotem kreującym akcje i imprezy kulturalne i artystyczne (a także aktywizującym uzdolnionych w tym kierunku mieszkańców) jest Gminna Biblioteka Publiczna. Placówka, która przejęła zadania zlikwidowanego Wiązowskiego Centrum Kultury, zajmuje się animowaniem życia kulturalnego na terenie Wiązowa poprzez organizację takich imprez jak: festyny i zabawy (m.in. Dożynki, Święto Miasta, Bal Sylwestrowy, itp.), koncerty, turnieje i konkursy (plastyczne, czytelnicze, itp.), prowadzi warsztaty plastyczne – rękodzielnicze dla dzieci wczesnoszkolnych. Prowadzone są także pozaszkolne działania edukacyjne w czterech sekcjach tematycznych: tanecznej, gitary, pianina, „Zośki”. Tworzona jest również oferta dla osób zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem. Działalność oświatowo – kulturalna odbywa się również w 24 świetlicach wiejskich.

Na terenie gminy Strzelin podstawową placówką kultury jest Strzeliński Ośrodek Kultury. W ramach działalności ośrodka prowadzona jest m.in. Galeria Skalna, organizowane są projekcje filmów, konkursy plastyczne, różnego rodzaju imprezy okolicznościowe (np. okazji Święta 3-go Maja, Dzień Dziecka, Dzień Wojska Polskiego, Mikołajki, itd.), koncerty muzyczne i spektakle teatralne, festyny i zabawy w świetlicach wiejskich i in. W SOK-u działają następujące sekcje i koła: taneczna, szachowa, plastyczna, teatralno – kabaretowa, brydżowa, wokalna – muzyczna, nauka gry na pianinie, nauka gry na perkusji. Przy ośrodku kultury działają także miejscowe zespoły muzyczne (np. Orkiestra Dęta), artyści plastycy oraz zespół tańca. SOK poza działalnością kulturalną administruje świetlicami wiejskimi (19 placówek na terenie gminy). Jak wskazano w Raporcie o stanie miasta Strzelina (za 2006 rok), w Strzelinie planuje się zorganizowanie wielofunkcyjnej sali widowiskowej służącej mieszkańcom, które stanowiło będzie bazę do zbudowania kompleksu kulturalnego o różnych funkcjach. Potrzeby z zakresu dostępu do informacji oraz szerzenia kultury wypełnia także Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelinie (posiadająca swoją filię w Nowolesiu).

W gminie Kondratowice podmiotem kreującym akcje i imprezy kulturalne oraz artystyczne jest Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Prusach.

Gminy Ośrodek Kultury: Dożynki Gminne, Bal sylwestrowy, coroczny przegląd małych form teatralnych, plener malarski, Klub Seniora, (Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, święto 3-go maja, święto 11-go listopada – przy współpracy z Zespołem Szkół Publicznych w Prusach), mikołajki, administruje świetlicami wiejskimi (10 placówek na terenie Gminy), różne festyny organizowane są w świetlicach wiejskich, w GOK znajduje się sala komputerowa, siłownia, jest współorganizatorem Turnieju Rycerskiego „o miecz Barona von Stiellfrieda”

- OSP Prusy: Internetowe Centrum Edukacyjno Oświatowe na Wsi, WOŚP, jest współorganizatorem Turnieju Rycerskiego „o miecz Barona von Stiellfrieda”

- Zespół Szkół Publicznych w Prusach – Przegląd Piosenki Religijnej, Samorządowe Forum Dyskusyjne dla młodzieży

- świetlice wiejskie: dożynki wiejskie, różne zabawy i festyny

- Gmina Kondratowice organizuje spotkania (wymianę) młodzieży polsko-czeskiej w piłce nożnej i w zawodach strażackich

Na terenie gminy Przeworno działają dwie instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury, w ramach którego działają Wiejski Ośrodek Kultury w Sarbach (oraz kawiarnia w Przewornie) oraz Gminna Biblioteka Publiczna z kilkoma stanowiskami komputerowymi z dostępem do internetu oraz nowo utworzone Centrum Kształcenia na odległość w Jegłowej z 10 stanowiskami komputerowymi z dostępem do internetu. W Gminie został utworzony Klub Seniora, prowadzony przez Gminną Bibliotekę, który zrzesza seniorów z terenu gminy. Klub ma swoją siedzibę w m. Przeworno. Jako stałe imprezy gminne odbywające się cyklicznie i posiadające swoją miejscową tradycję można wskazać: Przegląd Kolęd i Pastorałek, Dni Gminy Przeworno, Dzień Dziecka, Gminne Dożynki, Andrzejki i Bal Sylwestrowy.

Na terenie objętym LSR działają również grupy niezależnych twórców, którzy choć często nie są mieszkańcami powiatu, mają na tym terenie swoje pracownie. Jedną z zorganizowanych grup tworzą artyści skupieni od 2005 roku wokół Fundacji Dolnośląski Inkubator Sztuki, która swą siedzibę mieści w miejscowości Komorowice (gm. Kondratowice). Fundacja powstała z inicjatywy niewielkiego grona artystów i historyków sztuki, zainteresowanych działaniem na rzecz promocji sztuki współczesnej, aktywizowaniem środowiska lokalnego, bezpośrednią pomocą artystom, którzy działają sami bez wsparcia instytucji i managerów. Fundacja ma w planach działania zmierzające do stworzenia parku rzeźby w Strzelinie oraz umieszczania rzeźb na szlakach turystycznych biegnących przez wzgórza Strzelińsko-Niemczańskie. W gminie Wiązów we wsi Księżyce działa również nieformalna grupa artystyczna, która organizuje co roku m.in. zloty poetycki, jak również animuje lokalne życie kulturalne.

3) ocena społeczno - gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR wynosi 44.263 osoby (stan na 31.12.2006 wg GUS), co stanowi ok. 1,5% populacji województwa dolnośląskiego. Gęstość zaludnienia jest dość niska i wynosi 71 osób na kilometr kwadratowy. Dla porównania w powiatach sąsiednich gęstość wynosi odpowiednio: powiat wrocławski 80, powiat oławski 138, powiat dzierzoniowski 220, powiat ząbkowicki 87.

Blisko połowa populacji obszaru objętego LSR zamieszkuje gminę Strzelin. W mieście Strzelin gęstość zaludnienia jest najwyższa i wynosi ok. 133 mieszkańców na kilometr kwadratowy. Najmniejszą gminą są Kondratowice, zamieszkane przez 4.647 osoby. Szczegółowe zestawienie liczby mieszkańców w poszczególnych gminach znajduje się w poniższej Tabeli.

Tabela 7 Stan ludności (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w gminach powiatu strzelińskiego na koniec roku 2006 (M- miasto, G –gmina)

Jednostka	Ludność		
	Razem	mężczyźni	kobiety
Powiat strzeliński	44 134	21 716	22 418
Strzelin M i G	21717	10.556	11.161
Strzelin M	12.229	5.846	6 383
Wiązów M i G	7.414	3.684	3.730
Wiązów M	2.274	1.096	1.178
Borów	5.171	2.571	2.600
Kondratowice	4.603	2.276	2.327
Przeworno	5.229	2.629	2.600

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS.

W ogólnej strukturze mieszkańców powiatu, około 2/3 ludności zamieszkuje obszary wiejskie, co wskazuje na niski wskaźnik urbanizacji. W skali województwa dolnośląskiego proporcje są odwrotne - ilość mieszkańców miast wynosi 71%.

Od kilku lat obserwuje się tendencję spadku przyrostu naturalnego. Nieznaczny ujemny przyrost naturalny, wyniósł na koniec roku 2006 - 0,8 i mieści się w średniej dla województwa dolnośląskiego (-0,9). Przekłada się to na tendencję do ubywania mieszkańców. W momencie utworzenia powiatu (1999) zamieszkiwało bowiem około 45.138 osób.

Rynek pracy i bezrobocie

Tabela 8 Pracujący w powiecie strzelińskim łącznie z rolnictwem indywidualnym w latach 2006 i 2007

pracujący ogółem		sektor rolniczy		sektor przemysłowy		sektor usługowy razem		sektor usługowy - usługi rynkowe		sektor usługowy - usługi nierynkowe	
2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
9.462	9.274	3.179	3.240	2.365	2.375	3.918	3.659	1.937	1.712	1.981	1.947

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS.

Widać wyraźnie, że liczba pracujących osób stale wzrasta, a co jest pozytywną oznaką maleje liczba zatrudnionych w sektorze rolniczym a zwiększa się liczba osób pracujących w sektorze usług.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia 2007 roku zarejestrowanych było 2.851 osób bezrobotnych - w tym 1.570 kobiet, które stanowią 55% ogółu bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2007 r. z liczby bezrobotnych ogółem tj. z 2.851 osób:

- 1.976 osób zamieszkuje na wsi, tj. 69 %,
- 1.803 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 63%,

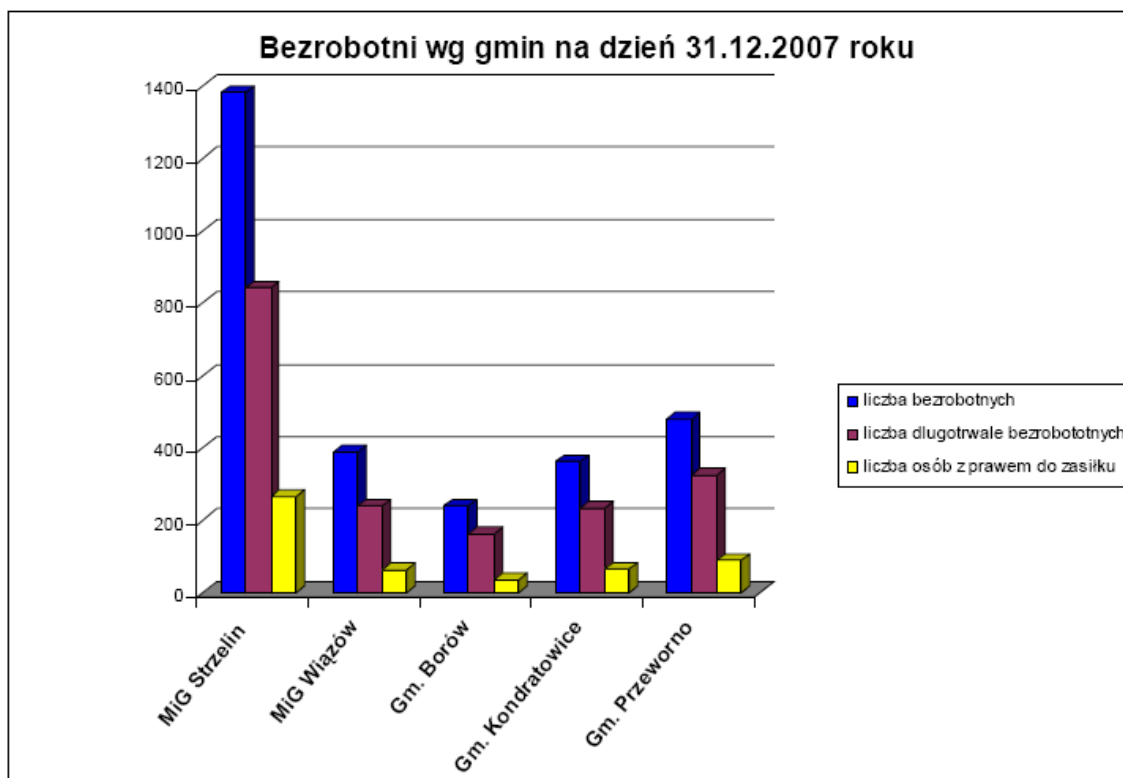
- 477 osób to młodzież do 25 roku życia, tj. 17%,
- 728 osoby to bezrobotni powyżej 50 roku życia, tj. 26%,
- 644 osób bez kwalifikacji zawodowych tj. 23%,
- 105 osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia tj. 4%,
- 140 osób to niepełnosprawni, tj. 5%.

Wg danych GUS stopa bezrobocia na koniec grudnia 2007 r. wynosiła :

- w kraju 11,4 %
- w województwie dolnośląskim 11,8%
- w powiecie strzelińskim 19,0%.

Poniższy rysunek pokazuje jak kształtuje się poziom bezrobocia w poszczególnych gminach z uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych oraz osób z prawem do zasiłku. Wykres uwiadcza jak stosunkowo duża jest liczba osób długotrwale bezrobotnych w porównaniu do bezrobotnych ogółem, która w każdej z gmin stanowi co najmniej 2/3 bezrobotnych. Najwięcej długotrwale bezrobotnych znajduje się w gminie Przeworno i Borów – 68%, najmniej w gminie Strzelin – 61%. Osoby długotrwale bezrobotne to grupa osób, którą najtrudniej zmobilizować do działania i zaktywizować. Zgodnie z definicją ustawy za długotrwale bezrobotną uważa się osobę, która pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych łącznie 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Jest to jednak minimalny okres kwalifikujący do tej grupy osób. W rzeczywistości większość osób długotrwale bezrobotne pozostaje w rejestrze od kilku do kilkunastu lat. Tak długi okres stagnacji znacznie utrudnia ich aktywizację i powrót do zatrudnienia.

Rysunek 4 Bezrobotni wg gmin na dzień 31.12.2007r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzelinie

Przyglądając się strukturze zarejestrowanych na koniec 2007 roku osób bezrobotnych można zauważyć kilka niepokojących danych.

- Bardzo duży jest odsetek osób pozostających bez pracy pow. 12 miesięcy – 63%. W grupie tej przeważają osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia stanowiące 24%, oraz osoby bez kwalifikacji stanowiące 21%.
- Ponadto 32% ogółu bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a drugie tyle – 34% osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.
- Analizując natomiast wiek bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym 45-54 lata – 28% a zaraz potem w przedziale 25-34 lata – 27% ogółu bezrobotnych.
- Przyglądając się podziałowi bezrobotnych pod względem stażu pracy - 23% stanowią osoby bez stażu pracy, 18% - osoby ze stażem od 1 do 5 lat.

Mimo znacznego spadku stopy bezrobocia na obszarze objętym LSR dalej jest ona wyższa niż średnia w województwie dolnośląskim. Szczególnie niepokojącym jest zjawisko długotrwałego bezrobocia. Takie osoby należy dodatkowo aktywizować, dlatego w LSR tak duży nacisk położono na aktywizację i integrację społeczną. Osobom podejmującą jakąkolwiek, dodatkową aktywność w miejscu zamieszkania wzrasta chęć otwarcia się na zmiany, poszukiwania pracy, doksztalcania się, a to w istotny sposób przyczyni się do poprawy kapitału ludzkiego na ziemi strzelińskiej

Gospodarka na terenie objętym LSR ma charakter typowo rolniczo – przemysłowy. Od wielu lat dominującą formą gospodarki na terenie powiatu strzelińskiego jest rolnictwo. Uprawia się przede wszystkim pszenicę, jęczmień, kukurydzę, buraki cukrowe, rzepak i ziemniaki. W niewielkiej ilości hoduje się trzodę chlewną i bydło. Zauważyć jednocześnie trzeba, że na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat zmieniła się struktura gospodarstw rolnych. Dawne Państwowe Gospodarstwa Rolne (PGR-y) zastępują nowoczesne gospodarstwa indywidualne, grupy producenckie, czy wreszcie spółki z udziałem kapitału zagranicznego. Równolegle rozwijają się zakłady przetwórstwa rolno – spożywczego, co sprawia, że znaczna część zbiorów przetwarzana jest na miejscu. Jednak taki profil gospodarczy (oparty na rolnictwie) sprawia, że wielu młodych i dobrze wykształconych ludzi opuszcza ziemię strzelińską a w szczególności wsie i przeprowadza się do większych miast, by pracować w zawodach nierolniczych. Powoduje to ujemne saldo przyrostu naturalnego mieszkańców a co za tym idzie wyludnienie wsi i starzenie się społeczeństwa powiatu strzelińskiego.

Dlatego też jednym z celów LSR jest zwiększenie ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych, co przyczyni się do pozostania większej liczby mieszkańców na terenie powiatu

Drugą – obok rolnictwa i związanego z nim przetwórstwa – istotną gałęzią lokalnej gospodarki jest przemysł wydobywczy. Najstynniejszym znanym surowcem jest strzeliński granit, który – poza Strzelinem – eksploatowany jest jeszcze w pobliskich miejscowościach.

Na terenie Strzelina i w jego okolicach znajdują się kamieniołomy granitu, które należą do największych w Europie. Działalność eksploatacyjna prowadzona jest na terenie powiatu w obrębie następujących miejscowości: Gęsiniec (kamieniołom granitu), Górka Sobocka (kamieniołom granitu), Janowiczki (wyrobisko bazaltu), Krzywina (kopalnia kwarcytu), Mikoszków (kopalnia granitu), Strzelin (kamieniołom granitu). Planowane jest otwarcie kamieniołomu granitu i marmuru w Gębczycach. Działalność wydobywczą zakończono natomiast w Dobroszowie (wyrobisko bazaltu), Gościęcicach Średnich (kamieniołom granitu), Górze Kryształowej (kopalnia kwarcytu), Przewornie (kamieniołom wapieni) i Zakrzowie (kopalnia grafitu).

Jedną z największych firm w powiecie z całkowicie rodzimym kapitałem jest PHU "ETOLL" sp.j., która oprócz hurtowej sprzedaży olejów, smarów, płynów i kosmetyków prowadzi kilka stacji paliw oraz zajmuje się transportem międzynarodowym. Swoją działalność rozwija również spółka Osiński i Syn, która obok prowadzenia do niedawna działalności z zakresu handlu materiałami budowlanymi, świadczy usługi ogólnobudowlane oraz sprzedaje nowopowstałe mieszkania.

Wykaz wiodących firm w powiecie obrazuje poniższa tabela

Tabela 9 Lista wiodących firm w powiecie według nazwy, lokalizacji oraz profilu:

Nazwa firmy	Siedziba	Profil działalności
JP Granit	Strzelin	wydobycie i obróbka granitu
Cukrownia Strzelin S. A.	Strzelin	produkcja cukru
Multilayer Pipe Company	Pęcz k/Strzelina	produkcja rur PCV
TECE	Pęcz k/Strzelina	produkcja systemów instalacyjnych i sanitarnych
Polskie Młyny S.A	Strzelin	magazynowanie zbóż
Quick-Mix	Strzelin	produkcja zapraw i mas budowlanych
PHU Etoll sp. j.	Strzelin	handel produktami olejowo-paliwowymi, usługi transportowe
Osiński i syn	Strzelin	usługi budowlane, sprzedaż materiałów budowlanych, działalność deweloperska
Agropolen	Chociwel, gm. Strzelin	produkcja rolna
Decopol	Krzepice, gm. Strzelin	produkcja rolna
International Deco Logistic	Borek Strzeliński, gm. Borów	usługi transportowe
McCain Polska	Chociwel, gm. Strzelin	przetwórstwo ziemniaków, produkcja frytek
Euro-Granit	Gęsiniec, gm. Strzelin	wydobycie granitu
RAM-POL	Przeworno	producent mebli tapicerowanych
PPHU Kwarcyt	Jegłowa, gm. Przeworno	wydobycie łupków kwarcytowych
Lochow Petkus Polska	Kondratowice	produkcja nasion
Funke Polska	Kondratowice	produkcja rur i kształtek PCV
Hopofarm	Księginice Wielkie, gm. Kondratowice	produkcja rolna
Zakład Drzewno-Budowlany Bek i Syn	Prusy, Gmina Kondratowice	Stolarka budowlana, Tartak, Dachy, Renowacja, Zlecenia nietypowe
Inco Veritas	Borów	produkcja chemii gospodarczej
RPPH Łojowice	Łojowice, gm. Wiązów	produkcja rolna
Zakład Pracy Chronionej „Dunaj”	Wiązów	produkcja asortymentu elektrycznego
Zakład Pracy Chronionej Jumpe-Jędrzycek	Wiązów	produkcja etykiet samoprzylepnych

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018

Zarejestrowane na terenie powiatu strzelińskiego firmy, to w głównej mierze małe i średnie przedsiębiorstwa. W roku 2006 żadna z firm nie zatrudniała powyżej 250 pracowników, a jedynie 1% wszystkich podmiotów zatrudniało od 50 do 249 pracowników. Do największych pracodawców prywatnych należą m.in.: McCain Polska (200 zatrudnionych), RAM-POL – (160 osób), JUMPE – Jędrzyce (ok. 100 osób), JP Granit – 50 osób, w sektorze publicznym zaś Szpital Powiatowy (ok. 200 osób), Komenda Powiatowa Policji (ok. 90 osób).

Analizując sektory działalności można wyróżnić dominację firm z zakresu handlu, pośrednictwa finansowego i ubezpieczeń, obsługi nieruchomości, budownictwa, rolnictwa. W regionie najważniejszą rolę spełnia indywidualna działalność gospodarcza. Na terenie powiatu na dzień 31.12.2007 r. odnotowano funkcjonowanie 2.273 takich podmiotów, co stanowi około 77% aktywnych podmiotów prywatnych (2 968 podmiotów). Ogółem zarejestrowanych podmiotów na terenie objętym LSR jest 3 102. (stan na 31.12.2007)

Tabela 10 Podmioty gospodarki narodowej według głównych sekcji PKD, bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. Stan na 31.12.2007

rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	Informacja i komunikacja	budownictwo	handel i naprawy	zakwaterowanie hotele i restauracje	mazaszynowa gospodarka	transport, gospodarka ubezpieczenia	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	Administracja publiczna	Inne
143	78	400	1026	217	82	378	45	112	222	399	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS

Większość firma zlokalizowana jest w gminie Strzelin. W roku 2006 zarejestrowanych było tam 1 689 podmiotów gospodarczych, w tym blisko 70% podmiotów w formie prowadzonej indywidualnie działalności gospodarczej osób fizycznych. Ta forma organizacyjna dominuje również w całym powiecie. Działalność gospodarczą w formie spółki lub spółdzielni wybiera co dziesiąty przedsiębiorca.

4) specyfika obszaru

Obszar objęty LSR jest specyficzny ze względu na uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze (złoża surowców mineralnych, liczne kamieniołomy i wyrobiska) jak i historyczne (np. najstarsze zabytki chrześcijaństwa na Wzgórzu Gromnik) oraz te, wynikające z usytuowania powiatu, przede wszystkim w skali regionu (ale także kraju). Za podstawowy należy uznać bliskość Wrocławia, co może mieć znaczący wpływ na rozwój społeczny, gospodarczy i turystyczny opisywanego terenu. Wrocław, z racji swego położenia w stosunku do gmin powiatu strzelińskiego (odległość), stanowi bardzo istotny ośrodek pracy, edukacji (szczególnie na poziomie wyższym) oraz rozrywki (co wynika ze słabo rozbudowanej miejscowej oferty kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej). Z drugiej strony gminy powiatu strzelińskiego, z racji swego położenia względem Wrocławia (odległość, dostępność komunikacyjna), a także atrakcyjności turystycznej są interesujące jako miejsce inwestowania, odwiedzania oraz zamieszkania. Istotnym czynnikiem przestrzennym (zewnętrznym) jest także występowanie na terenie powiatu strzelińskiego takich elementów infrastruktury komunikacyjnej jak autostrada

A4 oraz międzynarodowej linii kolejowej. Są to czynniki stanowiące o atrakcyjności powiatu (czy też jego poszczególnych gmin) pod względem gospodarczym.

Turystyka i rekreacja⁵

Teren powiatu strzelińskiego posiada potencjalne walory turystyczne. Są to głównie walory krajoznawcze oraz zabytki (o których była już mowa w części dotyczącej dziedzictwa kulturowego). Na terenie powiatu występują liczne malownicze, niezbyt wysokie wzgórza stwarzające bardzo dobre warunki (naturalne) dla uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Wzgórza Strzelińskie są uważane za jedną z kolebek biegów i marszów na orientację. Także zalane kamieniołomy (szczególnie w Gębzczych) stanowią atrakcję dla nurków – grototazów. Na terenie powiatu znajdują się liczne szkółki jeździeckie oraz 6 gospodarstw agroturystycznych. Z czynnego wypoczynku można skorzystać w ośrodku wypoczynkowym znajdującym się w Białym Kościele – funkcjonuje tam kąpielisko wraz z wypożyczalnią rowerów wodnych.

Ponieważ jednym z symboli ziemi strzelińskiej jest kamień (wyniki sondy przeprowadzonej wśród mieszkańców), niedawno powstała inicjatywa utworzenia specjalnego szlaku. **Strzeliński Szlak Kamieniołomów i Mineratów** to w zamierzeniu około 40-kilometrowa pętla, której naturalnym początkiem i końcem będzie miasto Strzelin. Ma ona na celu połączyć najciekawsze kopalnie skalne i wyrobiska znajdujące się na terenie powiatu i tuż poza jego granicami. Proponowany przebieg szlaku jest następujący: Strzelin (kamieniołom granitu) – Karszów – Górka Sobocka (kamieniołom granitu) – Janowiczki – Kowalskie (wyrobisko bazaltu) – Czerwieniec – Nieszkowice – Dankowice – Biały Kościół – Gębczyce (kamieniołomy granitu i marmuru) – Nowolesie – Zakrzów (kopalnia grafitu) – Dobroszów (wyrobisko bazaltu) – Gromnik – Siemysławice – Przeworno (kamieniołom wapieni) – Góra Kryształowa (kopalnia kwarcytu) – Krzywina (kopalnia kwarcytu) – Skrzyżowanie pod Dębem – Gościęcice Średnie (kamieniołom granitu) – Strzelin.

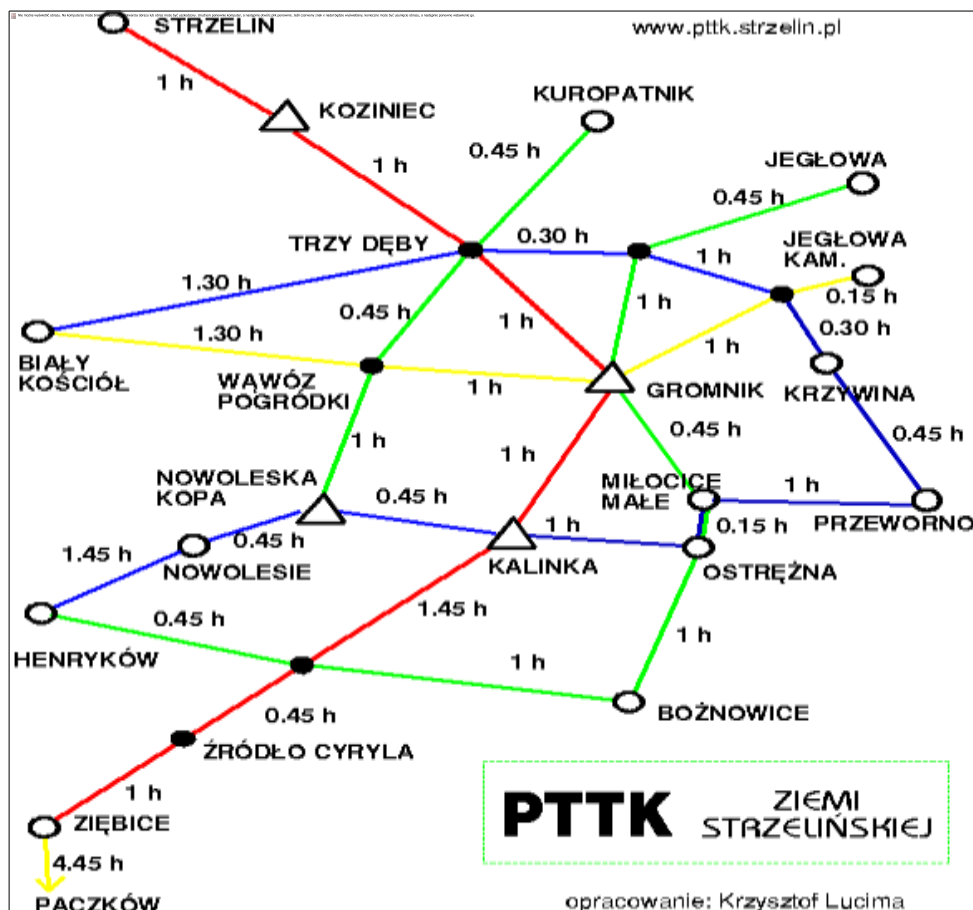
Przez teren powiatu przebiega dodatkowo kilkadziesiąt kilometrów tras turystycznych wytyczonych na obszarze Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich. Część z nich ma swój początek na stacji PKP w Strzelinie. Te same trasy mogą również stanowić atrakcyjną propozycję dla rowerzystów. Są to:

- **szlak czerwony:** Strzelin – Gromnik – Ziębice (25 km);
- **szlak niebieski:** Ząbkowice Śląskie – Muszkowice – Henryków – Nowoleska Kopa – Przeworno – Krzywizna – Biały Kościół (30 km);
- **szlak żółty:** Gilów – Niemcza – Żelowice – Czerwieniec – Nieszkowice – Biały Kościół – Jegłowa kamieniołom – Kaszówka – Strużyna – Przeworno (40 km)
- **szlak zielony I:** Henryków – Bożnowice – Gromnik – Jegłowa – Wawrzyszów – Grodków (30 km);
- **szlak zielony II** Kuropatnik – Trzy Dęby – Nowoleska Kopa (10 km);

Na terenie powiatu wytyczono także ścieżkę dydaktyczną po Wzgórzach Strzelińskich oraz tzw. Strzeliński Szlak Historyczny. Ścieżka dydaktyczna przebiega na opisanych powyżej trasach turystycznych, ma łączną długość 61,5 km i jest źródłem wiedzy na temat historii powiatu, jego flory i fauny (jest to głównie teren gmin Przeworno i Strzelin). Strzeliński Szlak Historyczny to zaczynająca i kończąca się przy dworcu PKP, żółto – czerwona trasa oprowadzająca po najważniejszych i najciekawszych miejscach w samym mieście Strzelinie.

⁵ *Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008-2018*

Rysunek 5. Trasy przebiegające przez Wzgórza Strzelińskie

Źródło: www.pttk.strzelin.pl

Na liście najciekawszych miejsc, poza miejscowościami stanowiącymi siedzibę władz gminnych i ich atrakcjami historycznymi i przyrodniczymi (Borowem, Wiązowem, Strzelinem, Kondratowicami i Przewornem), znajdujących się na terenie Ziemi Strzeleńskiej uznać można:

- **Biały Kościół** – jedną z najstarszych wsi tego terenu, znajdującą się nad rzeką Oławą, 6 km na południe od Strzelina, z gotyckim kościołem pw. Najświętszej Panny Marii z XII w., oraz ośrodkiem wypoczynkowym z dwoma stawami zasilanymi wodami rzeki Podgórki, domkami kempingowymi i polem namiotowym.
- **Borek Strzeleński** – wieś na północ od Strzelina z zabytkami sakralnymi – kościołem pw. Św. Wawrzyńca i Antoniego (XIII w./XVIII w.) – neoklasycystycznym zespołem pałacowym (z 1858 r.) oraz trzema krzyżami pokutnymi.
- **Cygański Krzyż Pokutny** stojący przy czerwonym szlaku (Strzelin – Gromnik) – prawdopodobnie jedyny krzyż pokutny wystawiony przez Cyganów na Dolnym Śląsku.
- **Dolina Krynki** – Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy obejmujący 14-kilometrowy odcinek rzeki Krynki od polderu zalewowego w Przewornie, po ujście Krynki do rzeki Oławą w okolicy miejscowości Krzepice. Obszar ten zachował sporo cech pierwotnych. Porastają go lasy grądowe i łęgowe oraz starodrzew dębowy.
- **Gęsiniec** – wieś sąsiadująca ze Strzelinem, której historia jest bardzo mocno związana z obecnością prześladowanych za przekonania religijne Czechów (XVII-XVIIIw.). Do dnia dzisiejszego w wiosce istnieje czeska świetlica i odprowadzane są nabożeństwa kościoła ewangelicko – reformatorskiego.

- **Gromnik** – najwyższy szczyt Wzgórz Strzebińskich – 393 m n.p.m. Nazwa szczytu pochodzi od gromów uderzających w tę górę podczas burz. Szczyt Gromnika stanowił miejsce kultu. Prawdopodobnie istniał tu gród zamieszkały przez ludność łżycką. Wg. ostatnich badań archeologicznych istniała tutaj pierwsza w Polsce chrześcijska świątynia. Obecnie na szczycie prowadzone są dalsze prace archeologiczne. Na szczyt Gromnika można dotrzeć sześcioma różnymi szlakami turystycznymi.
- **Nowoleska Kopa** – jedno z najwyższych wzniesień Wzgórz Strzebińskich (383 m n.p.m.). Na Nowoleską Kopę można wejść szlakami niebieskim bądź zielonym. Na jej szczycie znajduje się wieża obserwacyjna Lasów Państwowych.
- **Kryształowa Góra** – to kolejne wzniesienie Wzgórz Strzebińskich (199 m n.p.m.). Jest to miejsce gdzie można natrafić na górskie kryształy.
- **Zakrzowskie Wąwozy** – fragment Wzgórz Strzebińskich, gdzie można natrafić na głębokie lessowe wąwozy wyżłobione przez lodowiec. Na ich dnie płynie strumień, a zbocza porośnięte są bujną roślinnością.
- **Liczne kopalnie, wyrobiska i kamieniołomy** stanowią najbardziej charakterystyczny element krajobrazu Ziemi Strzebińskiej. Na tym stosunkowo niewielkim obszarze występuje najbardziej różnorodny skład skał i minerałów – granity, łpki kwarcytowe, bazalty, wapienie krystaliczne, kaolin, tonalit, grafit, marmur. Na terenie powiatu znajduje się kilkadziesiąt wyrobisk (w większości już nieczynnych). Za unikatowe, w skali światowej, uznawane są kamieniołomy w Jegłowej i na Kryształowej Górze (występują tam kryształy górskie). Wyjątkową malowniczością charakteryzuje się 6 wyrobisk w okolicy Gębczyc z dwoma potężnymi wapiennikami z końca XIX w. (piecami do wypalania wydobywanych surowców). Wyrobiska te są jednymi z popularniejszych akwenów służących uprawianiu nurkowania na Dolnym Śląsku. Na terenie powiatu znajdują się jeszcze inne malownicze wyrobiska.

Jak wskazano powyżej na obszarze Ziemi Strzebińskiej istnieją stosunkowo liczne zasoby, możliwe do wykorzystania jako atrakcje turystyczne. Jest to zaplecze mogące stanowić bazę dla rozwoju różnych form turystyki. Stanowią o tym zarówno walory historyczne i przyrodniczo – krajoznawcze, jak również położenie powiatu, zarówno w kontekście bliskości Wrocławia jak i autostrady A4.

Niemniej jednak jest to potencjał jak dotąd niewykorzystany. Wynika to stąd, że na terenie powiatu strzebińskiego brakuje infrastruktury, która służyłaby dynamicznemu rozwojowi turystyki. W całym powiecie znajduje się niewiele miejsc noclegowych – jeden hotel z 35 miejscami noclegowymi w Strzelinie, 6 gospodarstw agroturystycznych z 44 miejscami noclegowymi, Ośrodek Wypoczynkowy w Białym Kościele dysponujący 120 miejscami noclegowymi w sezonie letnim w domkach kempingowych. Istnieje również możliwość korzystania z Internatu ZSP w Ludowie Polskim, gdzie dostępnych jest 100 miejsc noclegowych, jednak tylko w okresie wakacyjnym.

Standard miejsc noclegowych oferowanych obecnie na terenie powiatu jest niski. Brakuje hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk młodzieżowych, itp. Szczególnie wyraźny wydaje się brak tych ostatnich. Wynika to z popularności Ziemi Strzebińskiej oraz aktywności tutejszego oddziału PTTK w organizowaniu różnego rodzaju imprez młodzieżowych (rajdy, marsze, itp.). Popularyzacji Ziemi Strzebińskiej mogłyby sprzyjać także wysokiej i średniej jakości motele czy pensjonaty, które pozwalałyby na spędzenie na terenie powiatu więcej czasu niż jeden dzień. Te same obiekty mogłyby stanowić bazę dla osób / turystów odwiedzających południowo – wschodnią część Dolnego Śląska (Kotlinę Kłodzką) i jednocześnie Wrocław. Potencjalnymi klientami są także osoby podróżujące autostradą. Ze względu na bliskość Wrocławia na terenie Ziemi Strzebińskiej możnaby również rozwijać turystykę szkoleniową – wypoczynkową, czy poszerzać ofertę zorientowaną na dzieci i młodzież w wieku szkolnym (tzw. zielone szkoły). Na terenie powiatu brakuje ponadto takich elementów zagospodarowania turystycznego jak: informacja turystyczna, gastronomia. Rozwoju wymaga także oferta produktów turystycznych, które stanowiłyby o atrakcyjności Ziemi Strzebińskiej.

3. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR; WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY

Dla dokonania diagnozy obszaru objętego LSR wykorzystano analizę SWOT. Narzędzie to pozwala na sformułowanie wizji rozwojowej obszaru, a także celów ogólnych i szczegółowych. Przeprowadzona analiza wskazuje najważniejsze czynniki determinujące rozwój obszaru: zewnętrzne (szanse i zagrożenia) oraz wewnętrzne (mocne i słabe strony). Do przygotowania listy czynników wykorzystano metodę pracy w grupach. Podczas spotkań warsztatowych w każdej z gmin ze społecznością obszaru działania LGD zostały poddane analizie społecznej zasoby obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, infrastruktury społecznej i potencjału gospodarczego i społecznego. Na podstawie wyników analizy dokonano wyboru istotnych (z punktu widzenia grupy) czynników. W wyniku pracy grupy powstała poniższa tabela.

Tabela 11 Tabela analizy SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ położenie obszaru –bliskość Wrocławia ➤ atrakcyjne turystycznie środowisko przyrodnicze(krajobraz, klimat, flora, fauna, rzeźba terenu, kamieniołomy, wzgórze Gromnik) ➤ bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe ➤ walory rekreacyjne wynikające jeziora przy Białym Kościele i Wzgórz Strzelińskich ➤ różnorodność osadnicza: od wsi rolniczych, przez turystyczne (agroturystyczne), po rzemieślnicze ➤ możliwość wykorzystania nieużytków rolnych do celów turystycznych; ➤ duża ilość gospodarstw rolnych dysponujących żyznymi glebami i chęcią rozwoju ➤ tereny gmin to ziemie nieskażone ekologicznie czyste, nadające się w pełni do produkcji zdrowej żywności ➤ dobre połączenia komunikacyjne ➤ Położenie geograficzne (blisko Niemiec, Czech) ➤ Bliskość autostrady i drogi krajowej ➤ Oddziaływanie aglomeracji wrocławskiej (zasoby ludzkie, uczelnie, miejsca pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niski poziom infrastruktury technicznej na obszarze ➤ brak alternatywnych źródeł utrzymania dla ludności wiejskiej ➤ słabo wykorzystane możliwości rozwojowe sołectw ➤ istniejące zaniedbania w estetyce miejscowości ➤ słabo rozbudowana infrastruktura turystyczna hamująca rozwój turystyki, rekreacji i wypoczynku ➤ mała liczba obiektów turystycznych o niskim standardzie ➤ brak infrastruktury wzbogacającej i wspomagającej turystykę, zwiększającej jej atrakcyjność ➤ niewykorzystane walory turystyczne ➤ brak wykreowanego produktu turystycznego umożliwiającego wydłużenie sezonu turystycznego ➤ niewystarczająca sieć dobrze zorganizowanych gospodarstw agroturystycznych ➤ brak markowych produktów turystycznych ➤ mało wykorzystane ukształtowanie i urozmaicenie terenu ➤ zmniejszająca się sieć PKS ➤ niedostateczna dbałość o obiekty dziedzictwa kulturowego ➤ niewystarczające umiejętności lokalnych przedsiębiorców w wykorzystaniu funduszy krajowych i UE ➤ niska aktywność gospodarcza ➤ mała świadomość społeczności lokalnej z

	<ul style="list-style-type: none"> korzyści płynących z edukacji ➤ niedoinwestowane obiekty użyteczności publicznej ➤ brak umiejętności lokalnych organizacji w pozyskiwaniu środków na realizację inicjatyw ➤ Ukryte bezrobocie na obszarach wiejskich, niska aktywność zawodowa wywołana niechęcią do podejmowania pracy, ➤ Niskie dochody ludności na wsi, pochodzące głównie ze źródeł niezarobkowych ➤ Niski odsetek osób z wykształceniem maturalnym i wyższym w powiecie ➤ Brak placówek kulturalnych na obszarach wiejskich, które przyczyniałyby się do integracji i aktywizacji społecznej ➤ Mała ilość cyklicznych imprez kulturalno – sportowych ➤ Brak urozmaiconej oferty zagospodarowania czasu wolnego, zwłaszcza poza ośrodkami miejskimi ➤ Niewystarczająca ilość nowych miejsc pracy ➤ Zły stan dróg, chodników i mostów ➤ Niewystarczająca ilość zbiorowych połączeń komunikacyjnych wewnątrz powiatu ➤ Wolne tempo rozbudowy infrastruktury sportowo – rekreacyjnej ➤ Słaba współpraca gmin w powiecie
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozyskanie środków na rozbudowę infrastruktury sportowo – rekreacyjnej ➤ Rozwój turystyki, agroturystyki ➤ Wzrost wynagrodzeń ➤ Powrót mieszkańców powiatu z zagranicznej emigracji zarobkowej ➤ Poprawa standardów życia, dzięki inwestycjom w infrastrukturę ➤ Wzrost inwestycji w kapitał ludzki ➤ Wysokie tempo rozwoju gospodarczego kraju ➤ Pozyskanie środków UE ➤ Ożywienie budownictwa ➤ Rozwój sektora usługowego ➤ Wzrost zainteresowanie mieszkańców Wrocławia i sąsiednich miast budowaniem domów na terenie powiatu ➤ Wykorzystanie istniejących warunków naturalnych do dalszego rozwoju agroturystyki ➤ Integracja środowisk zainteresowanych rozwojem turystyki w powiecie ➤ Większa dostępność środków na rozwój społeczeństwa informacyjnego ➤ Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych ➤ postrzeganie wsi jako atrakcyjnego miejsca do życia i wypoczynku 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Starzenie się wsi ➤ Emigracja młodzieży ze wsi do dużych miast ➤ Uciezka młodych za granicę ➤ Niskie emerytury, przy wysokich kosztach utrzymania rodziny ➤ ➤ Malejące zainteresowanie społeczeństwa sprawami regionu, słabnący patriotyzm lokalny ➤ Obniżenie poziomu życia mieszkańców ➤ ➤ Odpływ wykwalifikowanych kadr ➤ Nieprawidłowa eksploatacja zasobów naturalnych ➤ Zwiększenie zanieczyszczenia środowiska ➤ Niewykorzystanie funduszy UE, ➤ Niedostateczna promocja i informacja turystyczna ➤ Brak woli współpracy lokalnych przedsiębiorców w zakresie przystosowania wyrobisk granitu do celów turystycznych ➤ Brak wsparcia zewnętrznego w promocji turystycznej powiatu ➤ Zaniechanie modernizacji dróg wojewódzkich ➤ Wzrost natężenia ruchu, ciężki transport i narastające obciążenie dróg ➤ niepełne wykorzystanie środków UE ze względu

<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktywnie działające organizacje społeczne ➤ zapotrzebowanie na usługi turystyczno-rekreacyjne i produkty rolnictwa ekologicznego ➤ baza noclegowo- wypoczynkowa ➤ możliwość pozyskania środków finansowych na rozwój mikroprzedsiębiorstw ➤ promocja gospodarcza i turystyczna gminy (rajdy, zloty, zawody sportowe); ➤ napływ turystów ➤ zwiększenie standardu usług turystycznych ➤ wykorzystanie walorów kulturowych obszaru i promocja walorów przyrodniczych ➤ wzrost znaczenia aktywnych form turystyki (wędkarstwo, jeździectwo, turystyka rowerowa) ➤ współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi ➤ stworzenie społeczno – kulturalnych ośrodków na terenach wiejskich 	<p>na konieczność przygotowania dokumentacji technicznych i środki własne</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ brak napływu kapitału inwestycyjnego ➤ zmiana preferencji turystów ➤ mała liczba turystów krajowych i zagranicznych ➤ braki w infrastrukturze technicznej ➤ brak wystarczającej bazy noclegowej dla ruchu turystycznego; ➤ zaniedbanie renowacji i konserwacji zabytków
--	--

Atrakcyjne położenie i uwarunkowania przyrodnicze, bogate dziedzictwo kulturowe oraz specyfika obszaru predestynuje obszar LGD do rozwoju turystyki. W/w cechy uwidaczniają konieczność realizacji w strategii zadań wykorzystujących mocne strony obszaru. Z kolei słabe strony wskazują na potrzebę doinwestowania infrastruktury turystycznej, około turystycznej, większej dbałości o istniejące zasoby przyrodnicze i kulturowe, poprawę warunków zarobkowania i zamieszkania społeczności oraz umożliwienie wzrostu integracji społecznej.

Słabe strony wynikają z pewnych opóźnień inwestycyjnych, stosunkowo niskiego poziomu wykształcenia mieszkańców, świadomości i zamożności ludzi oraz przedsiębiorstw, która ostatecznie przekłada się również na niski poziom dochodów samorządu lokalnego. Ten zaś powoduje niższy od oczekiwanego przez mieszkańców i niewystarczający w stosunku do potrzeb poziom inwestycji w infrastrukturę edukacyjną, drogową, wodociągową i kanalizacyjną. Występujące na badanym obszarze opóźnienia powodują, że w pierwszej kolejności realizowane są inwestycje przekładające się na podniesienie standardu życia (budowa dróg, wodociągów, kanalizacji itp.) kosztem przedsięwzięć mogących przełożyć się na rozwój gospodarczy i społeczny. Ich zbyt niski poziom sprawia, że nie poprawia się sytuacja materialna mieszkańców.. Niewysoki poziom dochodów mieszkańców obszaru, to również niskie nakłady na konsumpcję, a co za tym idzie również małe przychody lokalnych przedsiębiorców. Te zaś determinują niski poziom zatrudnienia oraz nieatrakcyjność wynagrodzenia. Niska atrakcyjność płac powoduje, że młode, przedsiębiorcze i uzdolnione osoby wyjeżdżają stąd za lepszą pracą. W efekcie pozostające tu osoby są znacznie gorzej przygotowane do pracy niż ich rówieśnicy, którzy opuścili rodzinne strony. Realizacja strategii ma w założeniu choć częściowo zaktywizować obszar do tej pory niedoinwestowany (obszar społeczny)

Rozwój obszaru LGD w przyjętych w LSR kierunkach zagrożony jest jednak występowaniem wielu czynników zewnętrznych. Przewidziane w LSR długookresowe działania będą miały na celu ograniczenie, choć w części występujących zagrożeń poprzez: przygotowanie i uświadomienie mieszkańców nt. do wykorzystania środków pomocowych w dziedzinach wymagających wsparcia,

wskazanych w LSR. W efekcie wykorzystanie istniejącego potencjału, przy jednoczesnym niwelowaniu czynników ograniczających rozwój obszaru umożliwi zrealizowanie pojawiających się szans rozwojowych zawartych w analizie SWOT.

4. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE LSR ORAZ PLANOWANE DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA

WIZJA:

Region strzeleński to region idealny do uprawiania turystyki aktywnej, miejsce przyjazne dla mieszkańców i przedsiębiorców w oparciu o wykorzystanie lokalnej tradycji, kultury i gospodarki i trwałe zachowanie wartości przyrodniczo-krajobrazowych regionu.

Cel ogólny 1.

Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzeleńskich i walory historyczno-kulturowe

Cel ogólny 2.

Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzeleńskiej

Cel ogólny 3.

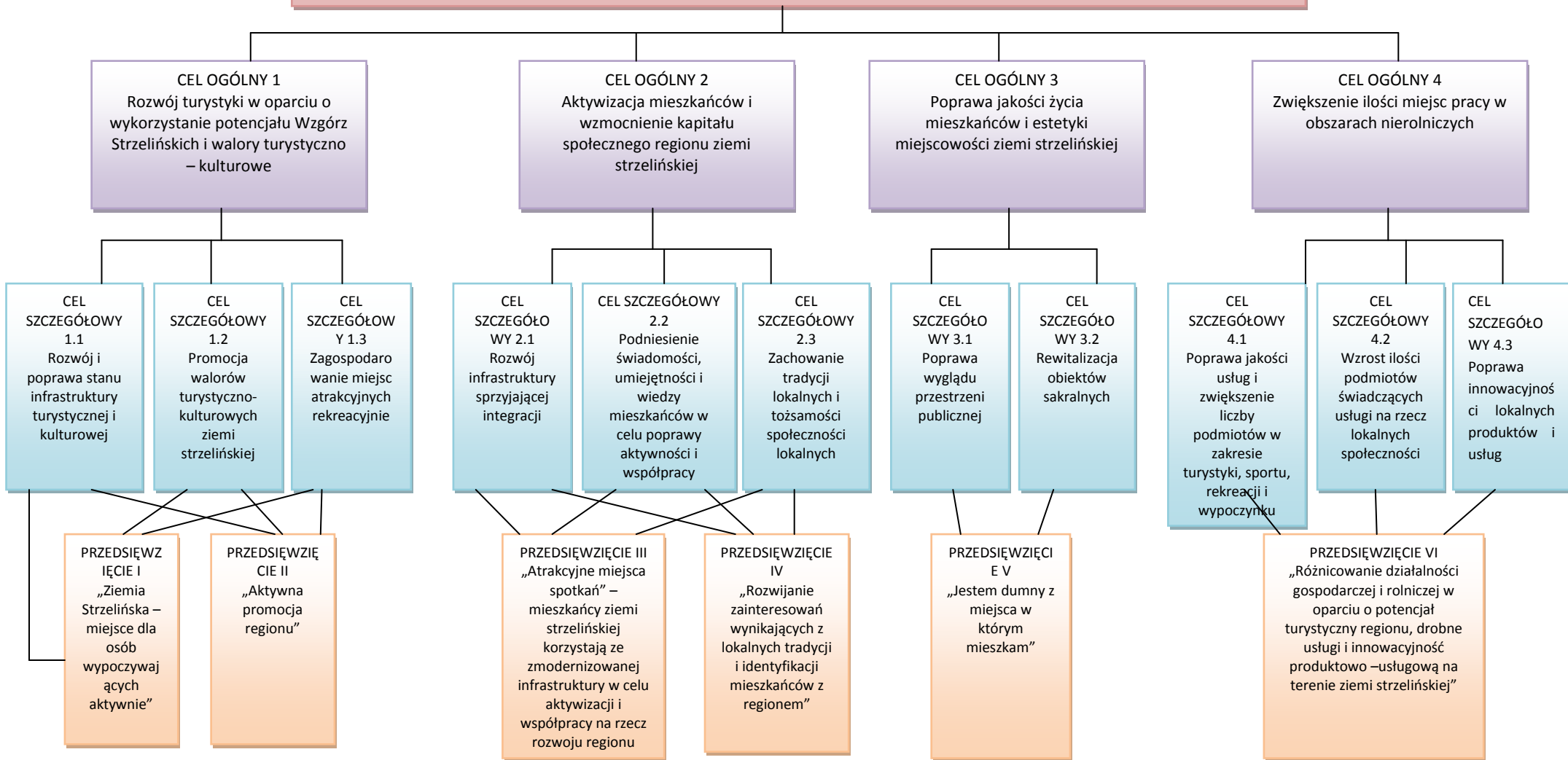
Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzeleńskiej

Cel ogólny 4.

Zwiększenie ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych

WIZJA

Region strzeliński to region idealny do uprawiania turystyki aktywnej, miejsce przyjazne dla mieszkańców i przedsiębiorców w oparciu o wykorzystanie lokalnej tradycji, kultury i gospodarki i trwałe zachowanie wartości przyrodniczo – krajobrazowych regionu

Cel ogólny 1.

Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe

Uzasadnienie celu

Jak wynika z przedstawionej wcześniej diagnozy niezaprzeczalnym atutem Ziemi Strzelińskiej, pod względem możliwości rozwoju turystyki, są przede wszystkim walory krajoznawcze oraz położenie tego obszaru (głównie względem Wrocławia). Brakuje jednak podstawowych elementów zagospodarowania turystycznego – bazy noclegowej, gastronomicznej, infrastruktury pozwalającej w bezpieczny i interesujący sposób korzystać z istniejących atrakcji, informacji turystycznej, itd. Ziemia strzelińska posiada walory dla rozwoju takich kierunków turystyki jak: turystyka aktywna, tranzytowa oraz biznesowo-szkoleniowa, jednak ten obszar jest wyjątkowo niedoinwestowany.

Realizacja działań i projektów w ramach tego celu ogólnego będzie miała wielostronny wpływ na rozwój opisywanego subregionu. Przede wszystkim przyczynić się może do rozwoju turystyki kwalifikowanej (m.in. weekendowej, rodzinnej, młodzieżowej). Dzięki wskazanym działaniom nastąpi popularyzacja Ziemi Strzelińskiej oraz będzie miała miejsce większa dbałość o dziedzictwo kulturowe i krajoznawcze. Turystyka to jedna z dziedzin gospodarki, której rozwój przyczynia się do poprawy warunków życia ludności, która podejmie przedsięwzięcia związane ze świadczeniem różnego rodzaju usług w opisywanym zakresie.

Powinno się dążyć do utrzymania w dobrym stanie cennych obiektów zabytkowych. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie statusu własności należy wspierać zawiązywanie się lokalnych grup i środowisk, które inicjować będą systematyczne remonty i odrestaurowanie obiektów stanowiących zarówno własność publiczną, prywatną, jak i kościelną. Remont istniejącej infrastruktury historycznej i dążenie do jej wykorzystania w rozwoju turystyki oznacza również utrzymanie w dobrym stanie otoczenia tych obiektów oraz ich prawidłowe oznakowanie i opisanie.

Powiat strzeliński z racji wielowiekowej działalności człowieka na jego obszarze obfituje w wiele zabytków architektury. Najczęściej są to wiejskie kościółki, dworki, pałace i folwarki. W rejestrze zabytków znajduje się 1392 obiekty. Najwięcej na terenie miasta Strzelina – 612, najmniej w gminie Kondratowice - 96. W pozostałych gminach przedstawia się to następująco Borów- 220, Wiązów 366, Przeworno – 98 obiektów. Jednak gdy weźmiemy pod uwagę waloryzację tych obiektów potwierdza się ogólne wrażenie, że pomimo iż Ziemia Strzelińska dysponuje zabytkami, które potencjalnie mogłyby cieszyć się wysokim zainteresowaniem, są one w wielu wypadkach zdewastowane i zaniedbane a wiele użytkowanych znajduje się w kiepskim stanie technicznym. Przynajmniej częściowym rozwiązaniem tego problemu mogą być zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju środki w ramach odnowy wsi czy „małych projektów”.

Pomimo rozwoju usług turystycznych widać braki zarówno w ofercie jak i działaniach związanych z tworzeniem, promocją i marketingiem produktu turystycznego tego obszaru. Poważną barierą jest brak systemu obsługi ruchu turystycznego począwszy od promocji i informacji poprzez system sprzedaży usług i monitorowania potrzeb turystów. Brak również oferty wyspecyfikowanej dla konkretnych grup turystów (np. turystyka jednodniowa, turystyka weekendowa, turyści zagraniczni, turyści niepełnosprawni, turystyka przyrodnicza).

Cel szczegółowy 1.1

Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i kulturowej

Cel szczegółowy 1.2

Promocja walorów turystyczno-kulturowych ziemi strzelińskiej

Cel szczegółowy 1.3

Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych rekreacyjnie

Tabela 12 Opis przedsięwzięć I i II

PRZEDSIĘWZIĘCIE : I	PRZEDSIĘWZIĘCIE : II
<p>Ziemia strzelińska – miejsce dla osób wypoczywających aktywnie</p> <p>WSKAŹNIK PRODUKTU</p> <p>1. Minimum 3 operacje zrealizowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”</p> <p>2. Minimum 7 operacji zrealizowanych w ramach działania „Małe projekty”</p>	<p>Aktywna promocja regionu</p> <p>WSKAŹNIK PRODUKTU</p> <p>1. Minimum 5 operacji zrealizowanych w ramach działania „Małe projekty”</p>
<p>Cel szczegółowy</p> <p>1.1 Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i kulturowej</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>1.2 Promocja walorów turystyczno-kulturowych ziemi strzelińskiej</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>1.3 Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych rekreacyjnie</p> <p>WSKAŹNIK REZULTATU</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba organizowanych imprez turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych. Do 2015 r. zorganizowanych zostanie minimum 5 imprez .</p> <p>2. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób uczestniczących w organizowanych wydarzeniach 0-100</p>	<p>Cel szczegółowy</p> <p>1.1 Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i kulturowej</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>1.2 Promocja walorów turystyczno-kulturowych ziemi strzelińskiej</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>1.3 Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych rekreacyjnie</p> <p>WSKAŹNIK REZULTATU</p> <p>1. Do 2015 r. odnotuje się wzrost liczby odwiedzin na stronie LGD (0-10 000)</p> <p>2. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób poinformowanych o walorach historycznych, kulturowych i turystycznych regionu (0- 6000)</p> <p>3. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób uczestniczących w operacjach w ramach Funkcjonowania LGD oraz wdrażania LSR (0-100)</p> <p>4. Do 2015 r. wzrośnie liczba produktów lokalnych zidentyfikowanych oraz skatalogowanych na obszarze funkcjonowania strategii (0-100)</p> <p>5. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób , które wezmą aktywny udział w materiałach filmowych promujących obszar funkcjonowania strategii (0-25)</p>
<p>Cel ogólny</p> <p>1. Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe</p> <p>WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób korzystających z noclegów na obszarze funkcjonowania strategii (2009 r. - 6892)</p>	<p>Cel ogólny</p> <p>1. Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe</p> <p>WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba turystów zagranicznych na obszarze funkcjonowania strategii (2009 r.- 1156)</p>

<p>Stan początkowy : 2009 r. Stan końcowy: 2015 r.</p>	<p>Stan początkowy : 2009 r. Stan końcowy: 2015 r.</p>
<p>Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych</p>	<p>Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych</p>

Opis Przedsięwzięć:

I. Ziemia strzelińska- miejsce dla osób wypoczywających aktywnie

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

- Celu ogólnego 1 „Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe”
- Celu szczegółowego 1 „Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i kulturowej; celu szczegółowego 2 Promocja walorów turystyczno-kulturowych ziemi strzelińskiej; celu szczegółowego 3 „Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych rekreacyjnie”

Uzasadnienie

Ziemia Strzelińska a w szczególności Wzgórza Strzelińskie są obszarem o dużych walorach turystycznych i dużym potencjale rozwoju tego sektora. Jednak ze względu na typowy charakter rolniczy regionu oraz przemysł wydobywczy (kopalnie granitu), do tej pory walory te nie były odpowiednio wykorzystywane. Wiele obiektów zabytków jest w stanie technicznym uniemożliwiającym ich zwiedzanie, wiele jest niedostatecznie zbadanych i opisanych. Nie są zagospodarowywane miejsca służące rekreacji m.in.: nieczynne kamieniołomy (np. pod potrzeby wspinaczki skałkowej, nurkowania, zawodów survivalowych itp.), zespoły pałacowo-parkowe i inne. Konieczny jest rozwój małej infrastruktury turystycznej na istniejących szlakach (w tym wiaty, miejsca odpoczynku, wieże, pomosty, stacje, miejsca postoju, parkingi, kubły na śmieci), a także wzbogacenie oferty noclegowej, gastronomicznej oraz usługowej wokół szlaków- (np. gospodarstwa agroturystyczne, pola namiotowe, wypożyczalnie sprzętu, mała gastronomia etc.). Niezbędne jest również przekonanie miejscowych przedsiębiorców i mieszkańców, że turystyka może stanowić dla nich poważne źródło dochodu, dlatego też konieczne będą szkolenia, kursy oraz podnoszenie kwalifikacji przez usługodawców przy szlakach turystycznych. W celu uatrakcyjnienia szlaków turystycznych oraz ukazania wyjątkowości Ziemi Strzelińskiej w kontekście występującej tu architektury wsparte będą również działania mające na celu zachować czy odtworzyć istniejące dziedzictwo materialne w atrakcyjnych miejscowościach regionu.

Planowane działania mają na celu bezpośrednio podniesienie dochodów podmiotów świadczących usługi turystyczne oraz pośrednio podniesienie jakości życia pozostałych mieszkańców obszaru. Ze względu na dotychczasowy nieskoordynowany rozwój oferty turystycznej regionu i brak wspólnej oferty tworzonej przez 5 gmin obszaru działania będą miały charakter innowacyjny.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem w turystykę, samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe (statutowo zajmujące się promocją obszaru i ochroną jego walorów oraz rozwojem turystyki), mieszkańcy sołectw położonych w pobliżu szlaków i atrakcji turystycznych. **Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.**

Lista rekomendowanych operacji:

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowane operacje
Odnowa i rozwój wsi	3	<ul style="list-style-type: none">- rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawianie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,- odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków,- budowa, przebudowa lub remont ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych- urządzenie i uporządkowanie zespołów parkowych i terenów zielonych- budowa, przebudowa, remont lub wyposażanie obiektów małej architektury lub targowisk- budowa, przebudowa, remont lub wyposażanie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno – kulturalne- budowa, przebudowa lub remont infrastruktury turystycznej- rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne- zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości.
Małe projekty	7	<ul style="list-style-type: none">- budowa, odbudowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażanie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne z wyłączeniem hoteli, moteli pensjonatów oraz bazy gastronomicznej- utworzenie lub zmodernizowanie punktów informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych,

		<p>przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR.</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia i inne przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR - promowanie, zachowanie, odtwarzanie, zabezpieczanie lub oznakowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego - zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym przez: <ul style="list-style-type: none"> a) odbudowę, renowację, restaurację, oznakowanie lub remont budowli lub obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków b) remont lub wyposażenie muzeów
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	0	-
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	0	-

II. Aktywna promocja regionu:

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

- Celu ogólnego 1 „Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe”
- Celu szczegółowego 1.1 „Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i kulturowej; celu szczegółowego 1.2 Promocja walorów turystyczno-kulturowych ziemi strzelińskiej; celu szczegółowego 1.3 „Zagospodarowanie miejsc atrakcyjnych rekreacyjnie”

Uzasadnienie

Ziemia Strzelińska to obszar o dużym potencjale turystycznym, nie jest jednak odpowiednio wypromowany i rozpoznawalny wśród potencjalnych turystów. W związku z tym obok realizacji działań związanych z rozwojem infrastruktury turystycznej niezbędne jest podjęcie działań związanych z promocją regionu i jego walorów, opartych na zaktualizowanych spisach atrakcji turystycznych, monografiach kulturowych i lokalnych produktach rękodzielniczych. Niezbędny jest tu udział gmin i organizacji strzelińskich w targach turystycznych na terenie Dolnego Śląska i Opolszczyzny.

Grupy docelowe beneficjentów

Mieszkańcy obszaru wdrażania LSR, turyści, organizacje turystyczne, przedsiębiorcy prowadzący usługi hotelarskie, gastronomiczne i inne, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe. **Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.**

Lista rekomendowanych operacji:

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi	0	-
Małe projekty	5	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowywanie i wydawanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych - utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych - przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym i warsztatowym - inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów opartych na lokalnych zasobach, tradycyjnych sektorach gospodarki lub lokalnym dziedzictwie, w tym kulturowym, historycznym lub przyrodniczym, albo podnoszenie jakości takich produktów. - budowa, odbudowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażanie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne z wyłączeniem hoteli, moteli pensjonatów oraz bazy gastronomicznej
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	0	-
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	0	-

Cel ogólny 2

Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej

Uzasadnienie celu

Mieszkańcy Ziemi Strzelińskiej mają trudność w zdefiniowaniu własnej tożsamości, gdyż jest to ludność, która w większości osiedliła się na tych terenach po zakończeniu II wojny światowej. W tak krótkim okresie czasu trudno jest wytworzyć spójną tożsamość regionalną, nie mówiąc już o odtworzeniu przedwojennej tradycji. Na zjawiska powyższe nałożył się także mechanizm ogólnosystemowy polegający na wycofaniu się państwa (administracji rządowej) z dotychczasowego modelu polityki społecznej. Generuje to negatywne zjawiska społeczne takie jak ubóstwo, bezrobocie, problemy rodzinne, nadużywanie alkoholu, zaburzenia w stosunkach międzyludzkich, przestępczość. Prowadzi to w efekcie do izolacji i zachwiania poprawnego działania struktur społecznych, w tym społeczności lokalnych. W kontekście rozwoju Ziemi Strzelińskiej, jako obszaru turystycznego pamiętać należy, że jednym z najważniejszych elementów będzie akceptacja mieszkańców i włączenie społeczności lokalnej do realizacji tej wizji. Aktywna, świadoma swoich kwalifikacji i umiejętności, akceptująca rozwój turystyki, przyjazna dla turystów i budująca ofertę turystyczną regionu społeczność lokalna tworzyć będzie ważny element jego wizerunku i tożsamości. Istotnym problemem społecznym jest niedostateczny poziom osiągnięcia przez nią takiego poziomu integracji i aktywności aby była ona zdolna do samodzielnego rozwiązywania wielu istotnych problemów społecznych. W regionie działają organizacje społeczne ale nie zawsze reprezentują one pożądany poziom uczestnictwa w lokalnym życiu publicznym, wyrażający się niskim wskaźnikiem udziału w wyborach i działaniach lokalnych.

Na terenie powiatu strzelińskiego brak jest odpowiedniej liczby aktywnych liderów lokalnych, którzy zakładaliby organizacje pozarządowe.

Brak jest również wystarczającej ilości wiejskich centrów aktywności lokalnej – miejsc, w których społeczność lokalna mogłaby się spotykać, planować i realizować wspólne działania. Szczególnie istotne wydaje się znalezienie nowego pomysłu na wieś, jej rozwój i możliwości zarabiania we współczesnej gospodarce.

Cel szczegółowy 2.1

Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji

Cel szczegółowy 2.2

Podniesienie świadomości, umiejętności i wiedzy mieszkańców na temat korzyści wynikających z aktywności i współpracy lokalnej społeczności

Cel szczegółowy 2.3

Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych

Tabela 13 Opis przedsięwzięć III i IV

PRZEDSIĘWZIĘCIE : III	PRZEDSIĘWZIĘCIE : IV
<p>„Atrakcyjne miejsca spotkań ”- mieszkańcy ziemi strzeleńskie korzystają ze zmodernizowanej infrastruktury w celu aktywizacji i współpracy na rzecz rozwoju regionu</p> <p>WSKAŹNIK PRODUKTU</p> <p>1. Minimum 5 operacji zrealizowanych w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”</p> <p>2. Minimum 7 operacji zrealizowanych w ramach działania „Małe projekty”</p>	<p>„Rozwijanie zainteresowań wynikających z lokalnych tradycji i identyfikacja mieszkańców z regionem”</p> <p>WSKAŹNIK PRODUKTU</p> <p>1. Minimum 5 operacji zrealizowanych w ramach działania „Małe projekty”</p>
<p>Cel szczegółowy</p> <p>2.1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji mieszkańców</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>2.2 Podniesienie świadomości, umiejętności i wiedzy mieszkańców w celu poprawy aktywności i współpracy lokalnej społeczności</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>2.3 Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych</p> <p>WSKAŹNIK REZULTATU</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób, które korzystać będą z infrastruktury sprzyjającej integracji (0 – 100)</p> <p>2. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób z obszaru przeszkolonych z zakresu funkcjonowania oraz tworzenia organizacji pozarządowych (0-40)</p> <p>3. Do 2015 r. minimum 20 osobom zostanie udzielone doradztwo (0-20)</p>	<p>Cel szczegółowy</p> <p>2.1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji mieszkańców</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>2.2 Podniesienie świadomości, umiejętności i wiedzy mieszkańców w celu poprawy aktywności i współpracy lokalnej społeczności</p> <p>Cel szczegółowy</p> <p>2.3 Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych</p> <p>WSKAŹNIK REZULTATU</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób , które uczestniczyć będą w stałej ofercie zajęć organizowanych przez instytucje kultury z obszaru strategii (0 – 40)</p> <p>2. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciu realizowanym przez LGD (konkurs) (0-20)</p> <p>3. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób z obszaru przeszkolonych z zakresu budowania własnej marki i rozwoju promocji z wykorzystaniem lokalnych tradycji, zasobów i umiejętności (0-50)</p>
<p>Cel ogólny</p> <p>2. Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzeleńskie</p> <p>WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba nowozarejestrowanych organizacji pozarządowych (2009 r. -130)</p> <div data-bbox="188 1758 778 1854" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Stan początkowy : 2009 r. Stan końcowy: 2015 r.</p> </div> <div data-bbox="188 1861 778 2011" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych</p> </div>	<p>Cel ogólny</p> <p>2. Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzeleńskie</p> <p>WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA</p> <p>1. Do 2015 r. wzrośnie liczba wydarzeń, które zostaną zorganizowane przy udziale i współpracy wszystkich gmin z obszaru funkcjonowania strategii (2009 r. - 0)</p> <div data-bbox="805 1794 1396 1899" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Stan początkowy : 2009 r. Stan końcowy: 2015 r.</p> </div>

	Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych
--	--

Opis przedsięwzięć:

III „Atrakcyjne miejsca spotkań”- mieszkańcy ziemi strzelińskiej korzystają ze zmodernizowanej infrastruktury w celu aktywizacji i współpracy na rzecz rozwoju regionu

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 2 „Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej” Celu szczegółowego 2.1: „Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji”; celu szczegółowego 2.2 „Podniesienie świadomości, umiejętności i wiedzy mieszkańców w celu poprawy aktywności i współpracy lokalnej społeczności” oraz Celu szczegółowego 2.3 „Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych”.

Uzasadnienie:

Na terenie Ziemi Strzelińskiej brak jest wystarczającej ilości wiejskich centrów aktywności lokalnej – miejsc, w których społeczność lokalna mogłaby się spotykać, planować i realizować wspólne działania. Wiele miejscowości nie ma świetlic wiejskich ani innych sal, które mogłyby posłużyć jako miejsce spotkań. Istniejące świetlice w większości pozostawiają wiele do życzenia, przeciekające dachy, brak mebli, brak lub niesprawne systemy grzewcze, nie mówiąc o stanowiskach komputerowych i sieci teleinformatycznej. Uboga jest również oferta kulturalna działających świetlic wiejskich. Brakuje animatorów lokalnej kultury, szkoleniowców i osób, które mogłyby zachęcić do działań innowacyjnych młodzież, ale również osoby starsze. W konsekwencji ludzie izolują się od siebie nawzajem, spędzając większość czasu przed telewizorami lub głównie w przypadku ludzi młodych w sieci Internet.

Aby zapewnić odpowiednie warunki dla animowania lokalnych społeczności wiejskich w integrujących wydarzeniach społeczno - kulturalnych, obok wsparcia działań zmierzających do modernizacji lub utworzenia infrastruktury na obszarach wiejskich, niezbędna jest inwestycja w rozwój zasobów ludzkich, a także w organizację imprez integrujących lokalne społeczności,

Grupy docelowe beneficjentów:

Lokalni liderzy, grupy nieformalne w tym w tym koła gospodyń wiejskich, rady parafialne, zespoły muzyczne, grupy teatralne, kluby seniora, rady rodziców etc., organizacje pozarządowe, samorządy i jednostki im podległe. **Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.**

Lista rekomendowanych operacji:

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
----------	--------------------------	-----------------------------

<p style="text-align: center;">Odnowa i rozwój wsi</p>	<p style="text-align: center;">5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków - budowa, przebudowa lub remont obiektów sportowych z wyłączeniem sal sportowych służących wyłącznie szkołom lub przedszkolom, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego - urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku - budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów małej architektury lub targowisk - budowa, przebudowa, remont infrastruktury turystycznej - zakup i odnawianie obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacja na cele publiczne - rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawianie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci, - zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości. - kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.
---	---	--

<p style="text-align: center;">Małe projekty</p>	<p style="text-align: center;">7</p>	<ul style="list-style-type: none"> -udostępnianie urzędzeń i sprzętu komputerowego, w tym urzędzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu - rozwijanie aktywności społeczności lokalnej przez : <ul style="list-style-type: none"> a). promocję i organizację lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia, z wyłączeniem remontu i budowy budynków mieszkalnych b). promocja lokalnej przedsiębiorczości c). remont połączony z modernizacją lub wyposażenie istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów pełniących ich funkcję oraz zagospodarowanie terenu przyległego do tych obiektów -remont lub wyposażenie muzeów - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych - przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym i warsztatowym
<p style="text-align: center;">Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</p>	<p style="text-align: center;">0</p>	
<p style="text-align: center;">Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</p>	<p style="text-align: center;">0</p>	

IV. Rozwijanie zainteresowań wynikających z lokalnych tradycji i identyfikacja mieszkańców z regionem.

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 2 „Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej”

Celu szczegółowego 2.1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej integracji ; celu szczegółowego 2.2 Podniesienie świadomości, umiejętności i wiedzy mieszkańców w celu poprawy aktywności i współpracy lokalnej społeczności oraz Celu szczegółowego 2.3 Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych.

Uzasadnienie

Ważną kwestią jest zagospodarowanie czasu wolnego oraz pomoc w inicjowaniu powszechnie dostępnych działań kulturalnych i sportowych. Tendencje demograficzne związane z procesem starzenia się społeczności lokalnej oraz fakt, że na obszarach wiejskich zamieszkuje niemal 2/3 mieszkańców powiatu strzelińskiego, wskazują, że w wymiarze przestrzennym może dochodzić do zaniku aktywności mieszkańców powiatu i utrzymania stanu pozbawienia społeczności wiejskiej dostępu m.in. do podstawowych usług edukacyjnych i kulturalnych. Ważną rolę w aktywizacji społecznej mają do odegrania organizacje oraz instytucje, które stwarzają możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Są to m.in.: domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice, biblioteki,

stowarzyszenia czy grupy artystyczne. Dlatego niezwykle ważna jest pomoc w bieżącej działalności kół zainteresowań, szczególnie tych opartych na krzewieniu lokalnych tradycji.

Dziedzictwo kulturowe charakteryzują wielorakie wartości: intelektualne, moralne, społeczne, religijne i estetyczne. Ich suma tworzy świat wartości dziedzictwa kulturowego. Są to z jednej strony wartości konkretne, w miarę stałe i sprawdzone swoją "użytecznością", z drugiej zaś strony wartości najbliższe jednostce, ponieważ ich nośnikiem jest najbliższa osobie kultura, w której człowiek rodzi się, dojrzewa i żyje. Wartości najbliższego człowiekowi dziedzictwa kulturowego powinny zatem być wykorzystywane tak w procesie edukacji szkolnej, jak i w stosunku do osób dorosłych – jest to szczególnie istotne zważywszy na dziedzictwo historyczne Dolnoślązaków. Należy zadbać o dostarczanie podstawowej wiedzy o własnym regionie (jest to podstawa akceptacji rodzimego dziedzictwa kulturowego). Dotyczy to takich elementów konstytuujących pojęcie regionu jak: geografia i uwarunkowania społeczne i kulturowe. Istota działań podejmowanych w ramach tego celu będzie polegała na przekazywaniu wiedzy i informacji na temat Ziemi Strzelińskiej, jak najszerszemu gronu lokalnych odbiorców (dzieci, młodzieży i dorosłych), w jak najciekawszy sposób. W tym celu można wykorzystać szeroki wachlarz narzędzi – od prowadzenia bloków tematycznych w ramach zajęć lekcyjnych, poprzez dystrybucję mniej lub bardziej rozbudowanych opracowań nt. historii i kultury, aż po organizację różnego rodzaju imprez, interaktywnych warsztatów, konkursów, itp. Dodatkowo planuje się działania na rzecz rozwoju działalności klubów wiejskich i kół zainteresowań (koła gospodyń wiejskich, chóry, zespoły ludowe pieśni i tańca, chóry kościelne, orkiestry, modelarstwo, rękodzieło, malarstwo artystyczne, wyszywanie, ogrodnictwo, odtwarzanie historycznych wydarzeń). Efektem realizacji celu powinno być ukształtowanie poczucia własnej tożsamości mieszkańców i ich identyfikacji z regionem, jako podstawy zaangażowania się w funkcjonowanie we własnym środowisku, a także autentycznego otwarcia się na inne społeczności i kultury.

Grupy docelowe beneficjentów:

Lokalni liderzy, grupy nieformalne w tym w tym koła gospodyń wiejskich, rady parafialne, zespoły muzyczne, grupy teatralne, kluby seniora, uniwersytetu III wieku, rady rodziców etc., organizacje pozarządowe, samorządy i jednostki im podległe.

Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Lista rekomendowanych operacji:

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi	0	-
Małe projekty	5	- organizacja imprez kulturalnych promujących lokalne walory historyczne, kulturalne i przyrodnicze, - inicjowanie powstawania lokalnych produktów opartych na dostępnych zasobach, - przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym i warsztatowym - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych - promocja lokalnej twórczości kulturalnej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, w tym kulturowego, historycznego lub przyrodniczego - kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i

		zwyczajów - kultywowanie języka regionalnego i gwary - kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła - remont lub wyposażenie muzeów - inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, tradycyjnych sektorach gospodarki lub lokalnym dziedzictwie, w tym kulturowym, historycznym lub przyrodniczym albo podnoszenie jakości tych produktów
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	0	-
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	0	-

Cel ogólny 3

Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzelińskiej

W trakcie spotkań warsztatowych z mieszkańcami miejscowości ziemi strzelińskiej, często podnoszonym problemem było niezadowolenie z życia w konkretnej miejscowości. Niestety głównych, identyfikowanych problemów, związanych z modernizacją dróg i brakiem kanalizacji nie można rozwiązać przy pomocy programu Leader natomiast zwracano uwagę na zły stan infrastruktury przestrzeni publicznej.

Cel szczegółowy 3.1

Poprawa wyglądu przestrzeni publicznej

Cel szczegółowy 3.2

Rewitalizacja obiektów sakralnych

Tabela 14 Opis przedsięwzięcia V

PRZEDSIĘWZIĘCIE : V
„Jestem dumny z miejsca w którym mieszkam” WSKAŹNIK PRODUKTU 1. Minimum 5 operacji zrealizowanych w ramach działania „Małe projekty”
Cel szczegółowy 3.1 Poprawa wyglądu przestrzeni publicznej Cel szczegółowy 3.2 Rewitalizacja obiektów sakralnych WSKAŹNIK REZULTATU 1. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób, które poprzez szkolenie uzyskają wiedzę na temat możliwości poprawy obszaru funkcjonowania strategii z udziałem środków unijnych (0-50)
Cel ogólny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzelińskiej

WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA

1. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób zamieszkałych na obszarze funkcjonowania strategii (43 873 osób – 2009 r.)

Stan początkowy : 2009 r.

Stan końcowy : 2015 r.

Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych

Opis przedsięwzięć:**V. „Jestem dumny z miejsca w którym mieszkam”**

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji

Celu ogólnego 3 Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzebińskiej

Celu szczegółowego 3. 1 Poprawa wyglądu przestrzeni publicznej oraz Celu szczegółowego 3.2

Rewitalizacja obiektów sakralnych

Uzasadnienie

Mieszkańcy skarżą się na zły stan tzw. małej architektury (odrapane budynki, walące się płoty, powalone drzewa, zarośnięte żywopłoty, brak rabat, ławek, kubłów na śmieci, stare wiaty przystankowe, itp.).

Konieczne zatem są inwestycje, poprawiające estetykę miejscowości, a co za tym idzie przyczyniające się do lepszego samopoczucia i poczucia dumy z miejsca w którym się żyje

Grupy docelowe beneficjentów:

Mieszkańcy obszaru działania LSR, osoby fizyczne i prawne, organizacje pozarządowe

Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi	0	-
Małe projekty	5	<ul style="list-style-type: none"> - budowa, odbudowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażanie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne z wyłączeniem hoteli, moteli pensjonatów oraz bazy gastronomicznej - zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, - odbudowa albo odnowienie lub oznakowanie budowli lub obiektów małej architektury wpisanej do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, - remont lub wyposażenie muzeów, - remont lub wyposażenie świetlic wiejskich

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	0	-
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	0	-

Cel ogólny 4

Zwiększenie ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych

Uzasadnienie celu

Realizacja działania tworzy warunki dla dywersyfikacji działalności gospodarczej i poprawy możliwości zatrudnienia, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich.

Cel szczegółowy 4.1

Poprawa jakości usług i zwiększenie liczby podmiotów w zakresie turystyki, sportu, rekreacji wypoczynku

Cel szczegółowy 4.2

Wzrost ilości podmiotów świadczących usługi na rzecz lokalnych społeczności

Cel szczegółowy 4.3

Poprawa innowacyjności lokalnych produktów i usług

Tabela 15 Opis przedsięwzięcia VI

Opis przedsięwzięć:

PRZEDSIĘWZIĘCIE : VI

„Różnicowanie działalności gospodarczej i rolniczej w oparciu o potencjał turystyczny regionu, drobne usługi i innowacyjność produktowo-usługową na terenie ziemi strzelińskiej”

WSKAŹNIK PRODUKTU

1. Minimum **3 operacje** zrealizowane w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”
2. Minimum **3 operacje** zrealizowane w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

Cel szczegółowy

4.1 Poprawa jakości usług i zwiększenie liczby podmiotów w zakresie turystyki, sportu, rekreacji i wypoczynku.

Cel szczegółowy

4.2 Wzrost liczby podmiotów świadczących usługi na rzecz lokalnych społeczności

Cel szczegółowy

4.3 Poprawa innowacyjności lokalnych produktów i usług

WSKAŹNIK REZULTATU

1. Do 2015 r. wzrośnie liczba nowoutworzonych miejsc pracy w obszarach nierolniczych **(0 – 3)**
2. Do 2015 r. wzrośnie liczba nowoutworzonych miejsc noclegowych o minimum **(0-5)**
3. Do 2015 r. wzrośnie liczba osób z obszaru przeszkolonych z zakresu „Tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw” oraz „Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej” **(0-40)**
4. Do 2015 r. minimum 20 osobom zostanie udzielone doradztwo **(0-20)**

Cel ogólny

4. Zwiększenie liczby miejsc pracy w obszarach nierolniczych

WSKAŹNIK ODDZIAŁYWANIA

1. Do 2015 r. zmniejszy się bezrobocie na obszarze funkcjonowania strategii (2590 – 2009 r.)

Stan początkowy : 2009 r.

Stan końcowy: 2015 r.

Źródła weryfikacji : ankietyzacja, dokumentacja LGD Gromnik, dane GUS oraz dane uzyskane od jst., organizacji pozarządowych, parafii, osób fizycznych, prawnych

VI „Różnicowanie działalności gospodarczej i rolniczej w oparciu o potencjał turystyczny regionu, drobne usługi i innowacyjność produktowo-usługową na terenie ziemi strzebińskiej

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji :

celu ogólnego 4 „Zwiększenie liczby miejsc pracy w obszarach nierolniczych”

celu szczegółowego 4.1 Poprawa jakości usług i zwiększenie liczby podmiotów w zakresie turystyki, sportu, rekreacji i wypoczynku; celu szczegółowego 4.2 „Wzrost ilości podmiotów świadczących usługi na rzecz lokalnych społeczności”; Celu szczegółowego 4.3 „Poprawa innowacyjności lokalnych produktów i usług”

Uzasadnienie

Realizacja Przedsięwzięcia VI w ramach LSR nakierowana jest na wsparcie rozwoju oferty turystycznej ziemi strzebińskiej. Wsparcie dotyczące rozwoju szlaków turystycznych ogniskować się będzie na okolicach wzgórz strzebińskich i Gromnika. Realizacja Przedsięwzięcia VI ma również na celu podniesienie jakości i rozwój usług gastronomicznych, noclegowych i innych usług turystycznych na obszarze całego Partnerstwa, nie tylko wokół szlaków. Drugim założeniem jest wzbogacenie regionalnej oferty turystycznej przez włączenie do niej produktów lokalnych, czy stworzenie punktów sprzedaży i promocji produktów lokalnych. Wsparcie dotyczyć będzie nie tylko infrastruktury ale również rozwoju kwalifikacji i umiejętności usługodawców i producentów związanych z własną działalnością oraz szeroko rozumianą obsługą ruchu turystycznego. Dodatkowo postanowiono wesprzeć firmy lub osoby, które chcą świadczyć drobne usługi na rzecz lokalnych społeczności (fryzjerstwo, zakłady kosmetyczne, krawiectwo, kowalstwo artystyczne, budownictwo, usługi remontowo-budowlane, naprawa sprzętu itp.). Poprawi to zapewne jakość życia mieszkańców ziemi strzebińskiej jak również zapewni obsługę turystów, którzy przyjadą na dłuższy okres wypoczynku i rekreacji. Postanowiono również wspierać osoby z inicjatywą i kreatywne, które będą chciały zaoferować całkiem nowe usługi lub produkty na terenie swojej miejscowości. Promowanie innowacyjnych inicjatyw i postaw przyczyni się do wsparcia aktywizacji społeczności lokalnej a w szerszym kontekście do wzrostu konkurencyjności regionu strzebińskiego. Dodatkowym celem wsparcia lokalnych działań innowacyjnych jest chęć wykreowania spójnego i nietuzinkowego wizerunku ziemi strzebińskiej.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy już działający lub pragnący rozpocząć działalność na obszarach wiejskich, samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe (statutowo zajmujące się rozwojem regionu, rolnictwem, promocją regionu jego usług i produktów, rozwojem turystycznym regionu),
Zgodnie z definicją beneficjentów dla poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Lista rekomendowanych operacji:

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi	0	–
Małe projekty	0	-
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	3	- rozwój agro i ekoturystyki, w tym w obiektach zabytkowych i charakterystycznych dla regionu, - rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej, w

		<p>tym w obiektach zabytkowych i charakterystycznych dla regionu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem w oparciu o walory kulturowo - przyrodnicze, - rękodzielnictwo i rzemiosło, - tworzenie zakładów świadczących drobne usługi na rzecz lokalnych społeczności (np. fryzjerstwo, naprawa sprzętu AGD, solaria, zakłady kosmetyczne, krawiectwo, wikliniarstwo, kowalstwo artystyczne, naprawa maszyn rolniczych, itp.) - wsparcie powstania i rozwoju przedsiębiorstw oferujących nowe produkty i usługi w danej miejscowości w tym: <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie bazy magazynowej i logistycznej • usługi transportowe • usługi komunalne, • tworzenie firm doradczych i konsultingowych, • tworzenie szkół językowych, komputerowych itp. • montaż i serwisowanie przydomowych oczyszczalni ścieków • rachunkowość oraz doradztwo prawno-gospodarcze i informatyczne • sprzedaż hurtowa i detaliczna
<p>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</p>	<p>3</p>	<p>-rozwój agro i ekoturystyki, w tym w obiektach zabytkowych i charakterystycznych dla regionu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej, w tym w obiektach zabytkowych i charakterystycznych dla regionu, - rozwój usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem w oparciu o walory kulturowo - przyrodnicze, - rękodzielnictwo i rzemiosło, - tworzenie zakładów świadczących drobne usługi na rzecz lokalnych społeczności (np. fryzjerstwo, naprawa sprzętu AGD, solaria, zakłady kosmetyczne, krawiectwo, wikliniarstwo, kowalstwo artystyczne, naprawa maszyn rolniczych, itp.) - wsparcie powstania i rozwoju przedsiębiorstw oferujących nowe produkty i usługi w danej miejscowości w tym: <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie bazy magazynowej i logistycznej • usługi transportowe • usługi komunalne, • tworzenie firm doradczych i konsultingowych, • tworzenie szkół językowych, komputerowych itp. • montaż i serwisowanie przydomowych

		<p>oczyszczalni ścieków</p> <ul style="list-style-type: none">• rachunkowość oraz doradztwo prawno-gospodarcze i informatyczne• sprzedaż hurtowa i detaliczna
--	--	--

5. MISJA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA GROMNIK

Misją LGD Gromnik jest inicjowanie i realizacja na terenie ziemi strzelińskiej projektów ukierunkowanych na wykorzystanie specyficznych walorów turystycznych i kulturowych Wzgórz Strzelińskiej oraz aktywizacja mieszkańców w celu zwiększenia integracji społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców.

6. SPÓJNOŚĆ SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR

Jak wykazano w analizie obszaru objętego LSR jego cechą charakterystyczną jest duży potencjał turystyczny oparty na istniejących kamieniołomach i wyrobiskach skalnych oraz licznych zabytkach historyczno-kulturowych, jednak potencjał ten jest do tej pory niewykorzystany. Wynika to głównie z typowego rolniczego charakteru powiatu. Jednak coraz więcej ludzi, szczególnie osób młodych porzuca pracę w rolnictwie na rzecz bardziej opłacalnej pracy w obszarach nierolniczych. Dlatego należy umożliwić działalność pozarolniczą na terenie powiatu strzelińskiego, by młode osoby nie wyjeżdżały do większych ośrodków (np. Wrocław, Opole). Z analizy potencjału turystycznego wynika, że takim motorem rozwoju może być turystyka, stąd też 2 cele ogólne LSR związane są z tymi zdiagnozowanymi problemami.

Jest to cel ogólny 1 Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe oraz Cel ogólny 4 Zwiększenie ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych.

Dodatkowo, wykazano, że dużym problemem, wynikającym raz z uwarunkowań historycznych (ludność napływowa po II wojnie światowej) a dwa ze stosunkowo niskiego wykształcenia mieszkańców (wielopokoleniowe rodziny rolnicze), jest stosunkowo mała aktywność mieszkańców i ich stopień integracji, a co za tym idzie mała tożsamość z regionem, w którym żyją. Nie sprzyja to powstawaniu inicjatyw oddolnych, coraz mniej osób angażuje się w życie kulturalne miejscowości, jak również np. do ochotniczej straży pożarnej. Jednak jak pokazują wyjątki- kilka prężnie działających organizacji III sektora istnieje potencjał ludzki, jednak należy go wzmocnić. Dlatego postawiono dwa kolejne cele ogólne. Cel 2 „Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej” oraz cel 3 „Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzelińskiej”

7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

Zintegrowane podejście dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR przejawia się przede wszystkim w partnerskiej metodzie opracowania Strategii co pozwoliło zachować spójność dokumentu i jego celów ze specyfiką obszaru. W proces konsultacji społecznych z aktorami życia społecznego i gospodarczego zasięgu działania LGD Gromnik zaangażowano wiele podmiotów i instytucji lokalnych, co doprowadziło do pełnej ich integracji, w efekcie stworzyło skuteczną podstawę do wdrożenia Strategii. Połączenie w/w działań sprzyja spójności prowadzonych inicjatyw na poziomie: celów, partnerstwa i terytorialnej spójności. Proponowane w LSR cele i przedsięwzięcia z uwagi na istniejące powiązania i oddziaływania wpływają na społeczno – gospodarczy rozwój

obszaru z zachowaniem jego specyfiki. Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych, promocja walorów turystycznych, działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców obszaru i wzrostu ich aktywności wpływają na wielokierunkowy rozwój obszaru zwiększając jego szanse na intensyfikację działań w sektorze gospodarczym i wzrost ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych. Podejście terytorialne poprzez skoncentrowanie działań na obszarze spójnym pod względem przyrodniczym, kulturowym i gospodarczym, wykorzystanie różnych zasobów w jego rozwoju stanowi element integrujący przedsięwzięcia zaplanowane w LSR. Działania w zakresie poprawy infrastrukturalnych aspektów funkcjonowania obszaru, przy jednoczesnym wykorzystaniu atrakcyjności krajobrazowej, kulturowej i innych uwarunkowań społeczno- ekonomicznych dostarczą korzyści zainteresowanym grupom mieszkańców obszaru w aspekcie zwiększających się możliwości zarobkowania, rozwoju przedsiębiorczości, jak i zwiększenia standardu zamieszkania i aktywności społeczności lokalnej. Tak więc, zastosowanie podejścia zintegrowanego gwarantuje współdziałanie ze sobą różnych elementów, co przełoży się na trwały efekt podejmowanych działań. Zintegrowany charakter Lokalnej Strategii Rozwoju, oznacza unikalne podejście do rozwiązywania problemów poprzez wielosektorowe łączenie istniejących zasobów i działań w trzech sferach: instytucjonalnej, społeczno-gospodarczej oraz przyrodniczo-kulturowej. Dlatego należy stwierdzić, iż Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gromnik” ma charakter zintegrowany na poziomie:

➤ **• społecznym,**

Poziom społeczny związany jest z integracją oraz szerokim udziałem mieszkańców pięciu gmin na rzecz realizacji LSR. Czynny udział mieszkańców na etapie projektowania strategii, szukanie wspólnych rozwiązań i celów sprawił, że zapisane wytyczne w Strategii są wypadkową potrzeb trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Społeczność lokalna jest najważniejszym elementem powodzenia wdrażania wszystkich celów oraz przedsięwzięć niniejszej Strategii. Dlatego zaangażowanie mieszkańców stanowi kluczowy czynnik w procesie zmiany istniejącej sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LSR. Aktywne współuczestnictwo osób zamieszkujących obszar działania LGD Gromnik w pełni wpisuje się w realizację idei podejścia zintegrowanego.

➤ **instytucjonalnym,**

Podejście zintegrowane na poziomie instytucjonalnym dotyczy zaangażowania wszystkich instytucji życia publicznego w proces wdrażania LSR na etapie realizacji celów ogólnych, szczegółowych oraz konkretnych przedsięwzięć, w tym w szczególności:

- a) organów lokalnej administracji samorządowej: władze gmin i ich jednostki organizacyjne,
- b) ośrodków życia społecznego i kulturalnego: domy kultury, domy pomocy społecznej,
- c) organizacji pozarządowych: stowarzyszenia i fundacje,
- d) podmiotów prywatnych: sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, sektor instytucji finansowych.

➤ **Wykorzystania lokalnej specyfiki (turystyczne walory kamieniołomów i Wzgórz Strzebińskich)**

Podejście zintegrowane dotyczy wykorzystania zasobów lokalnych, których istnienie pozwala na skupienie podmiotów życia społeczno-gospodarczego wokół nich i realizacji celów Strategii. Zasoby lokalne to przede wszystkim:

- a) minerały i kamienie,
- b) dziedzictwo kulturowe i historyczne, w tym: zabytki, miejsca pamięci,

c) infrastruktura turystyczna.

Najwyraźniejsza integracja wykorzystania zasobów naturalnych, kulturowych i historycznych widoczna jest w realizacji przedsięwzięć zapisanych w ramach 1 celu ogólnego: Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe oraz 2 celu ogólnego: Zwiększenie ilości miejsc pracy w obszarach nierolniczych

➤ **finansowym,**

Zintegrowany charakter LSR dla obszaru LGD Gromnik przejawia się poprzez alokowanie dla poszczególnych działań PROW 2007-2013 co najmniej 10% budżetu strategii. Poniższa tabela obrazuje poziom alokacji.

Tabela 16 Alokacja na poszczególne działania PROW

DZIAŁANIE PROW	Kwota alokacji PLN	Procent alokacji
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	513 450,80 zł	10%
Odnowa i rozwój wsi	2 600 000,00 zł	51%
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	513 450,80 zł	10%
Małe projekty	1 507 606,40 zł	29%
RAZEM	5 134 508,00 zł	100 %

Działalność LGD wielosektorowa, przekrojowa i partnerska realizowana na lokalnie określonym obszarze warunkuje zintegrowany charakter proponowanych działań. Zintegrowany charakter proponowanych działań umożliwi włączenie różnych partnerów do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw, zdefiniowanie problemów obszaru oraz kierunków jego rozwoju przy wykorzystaniu istniejącego potencjału. Każdy z przedstawicieli sektorów wchodzących w skład LGD ma możliwość realizacji przedsięwzięć, co zapewnia integrację na każdym z poziomów. Wszystkie poziomy pozostają w efekcie synergii z innymi, wzajemnie się uzupełniają, co sprzyja tworzeniu wartości dodanej w postaci tworzenia nowych relacji nie tylko podczas wdrażania konkretnych działań, ale poczucia wspólnoty i możliwości wzajemnej pomocy i wsparcia zarówno obecnie, jak również w przyszłości oraz powstawania nowych nieformalnych powiązań.

Określone w Strategii cele i działania tworzą wspólny, ściśle ze sobą powiązany system. Ponadto dla wzmocnienia efektu synergii na etapie wyboru operacji do realizacji będą promowane – dodatkowo punktowane – wnioski, które będą uzupełniać inne już realizowane, bądź zrealizowane, w szczególności te, które współfinansowane są ze środków LSR. Podsumowując, należy stwierdzić, że podejście zintegrowane do planowanych przedsięwzięć przedstawia spójny i logiczny system wdrażania wszystkich celów, przedsięwzięć jak i związków między różnymi podmiotami uczestniczącymi w ich realizacji.

Realizacja operacji przez sektor publiczny w zakresie ochrony przyrodniczo – kulturowych zasobów, modernizacji i budowy infrastruktury technicznej i społecznej uzupełniać będzie działania społeczności lokalnych działaniach na rzecz poprawy jakości życia oraz przedsiębiorców poprzez stworzenie dogodnych warunków do świadczenia zróżnicowanych usług dla ludności.

Wszystkie proponowane w LSR działania wzajemnie się uzupełniają, a poprzez zintegrowany charakter sprzyjają osiągnięciu założonej we strategii wizji.

8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

Program Leader powiązany z nową polityką rozwoju obszarów wiejskich jest programem eksperymentalnym, którego celem jest opracowanie nowych metod zaspokajania potrzeb i oczekiwań lokalnych społeczności oraz wprowadzenie innowacyjnych form zarządzania na tym poziomie lokalnym. Formalną platformą do identyfikacji, nowych, skutecznych rozwiązań zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju jest LGD i opracowana na potrzeby realizacji innowacyjnych działań LSR. LGD jako nowatorski sposób angażowania lokalnej społeczności w proces planowania rozwoju i bezpośredniego udziału w nim wprowadza nowy model współpracy reprezentantów 3 sektorów. Połączenie kapitału społecznego 5 gmin: Strzelin, Wiązów, Borów, Przeworno i Kondratowice w nową formę jaką jest LGD umożliwia przekrojowe podejście do istniejących na danym obszarze problemów przy zachowaniu jego spójności na różnych płaszczyznach. Włączenie społeczności lokalnych w proces planowania, wdrażania i aktualizacji strategii a więc oddolne podejście do rozwoju obszaru stanowi innowacyjny element realizowanych dotychczas działań.

Innowacyjny charakter odzwierciedla się w samej LSR opracowanej dla obszaru powiatu strzeleńskiego, której wdrażanie przez LGD stanowi nowe narzędzie służące do przeprowadzenia już zapoczątkowanych działań, usprawniające i zwiększające ich skalę przy uwzględnieniu partnerstwa, decentralizacji podejmowanych działań, lokalnego zarządzania oraz skierowanie działań na obszar o wspólnej specyfice i problemach rozwojowych.

Innowacyjność LSR LGD Gromnik jest związana również z położeniem w niej nacisku na komplementarność, współpracę i zaangażowanie lokalnych partnerów oraz wykorzystanie lokalnych zasobów kulturowych, historycznych i przyrodniczych w przedsięwzięciach gwarantujących rozwój gospodarczy. Przejawia się ona poprzez premiowanie w trakcie wyboru takich operacji, które będą:

- komplementarne z innymi operacjami realizowanymi bądź już zrealizowanymi, ze szczególnym uwzględnieniem spójności z projektami dofinansowanymi w ramach wdrażania LSR,
- pozytywnie wpływały na obszar szerszy niż jednego sołectwa, czy gminy,
- wdrażane przy podmiot będący członkiem LGD (cel: zachęcenie jak największej liczby osób i instytucji do przystąpienia do LGD Gromnik)

Dotychczas gminy wdrażając swoje inwestycje myślały kategoriami rozwoju sołectwa, na terenie którego były realizowane, lub całej gminy. Mało było inicjatyw rozszerzających oddziaływanie projektów na inne gminy, czy na cały powiat. Jednak produktu turystycznego nie da się stworzyć i wypromować tylko w obrębie małej miejscowości. Stąd w lokalnych kryteriach wyboru operacji przyjęto zasadę uzależnienia liczby przyznawanych punktów od wielkości obszaru, na który będzie miała wpływ realizowana operacja.

Obszar wzgórz strzeleńskich stanowić będzie dzięki temu i dzięki swojej specyfice i realizowanym inicjatywom nowy rozpoznawalny na mapie regionu lokalny produkt, przyjazny dla rozwoju społeczności lokalnej, przedsiębiorczości czy turystyki przy wykorzystaniu lokalnych zasobów.

Wdrażanie LSR umożliwia realizację przedsięwzięć skierowanych głównie na rozwój obszarów wiejskich marginalizowanych dotychczas pod względem prowadzonych inicjatyw oraz skali środków finansowych przeznaczonych na ich rozwój. Aktywizacja społeczności lokalnej, tworzenie miejsc pracy w sektorze pozarolniczym, rewitalizacja terenów wiejskich stanowiły dotychczas tylko częściowo dostrzegany proces. Zawarte w LSR propozycje działań związanych z Odnową i rozwojem wsi

umożliwią intensywniejszy rozwój terenów wiejskich obszaru LGD w sposób zaplanowany i kontrolowany przez społeczność lokalną. Nowatorska metoda pozyskiwania środków finansowych w oparciu o małe projekty uzupełni działania infrastrukturalne prowadzone w ramach osi 3 PROW 2007-2013 o oddolne inicjatywy społeczności lokalnej. Działania w zakresie odnowy i rewitalizacji zasobów przyrodniczych i kulturowych na terenach wiejskich zwiększą ich konkurencyjność w stosunku do doinwestowanych ośrodków miejskich.

Inicjatywa Leader dzięki zreformowanemu podejściu oraz LSR definiują tereny wiejskie jako obszar atrakcyjnego zamieszkania, rozwoju inicjatyw społecznych, działań w sferze gospodarki, nowych źródeł dochodu i miejsc pracy, terenów pozytywnie ocenianych przez odwiedzających.

Warto zauważyć, że proponowane rozwiązania umożliwiają również nawiązanie współpracy z innymi LGD w kraju i zagranicą w celu realizacji wspólnych projektów, wymiany doświadczeń, ułatwienia wymiany informacji oraz transferu i upowszechnienia innowacji. Zintegrowany charakter przewidzianych w LSR działań, działalność LGD I dofinansowanie jej funkcjonowania stanowią narzędzia gwarantujące innowacyjność proponowanych przedsięwzięć.

9. PROCEDURA WYBORU OPERACJI PRZEZ LGD W RAMACH DZIAŁANIA

1) Procedura oceny zgodności operacji z LSR i według Lokalnych Kryteriów Wyboru

Procedura oceny operacji w ramach Wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju przebiegać będzie według schematu(Rysunek 6) i obejmować będzie przyjęcie wniosków oraz ich ocenę.

Rada Programowa (OD) dokonuje oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju oraz Lokalnymi Kryteriami Wyboru według przyjętych przez LGD kart oceny operacji :

a) zgodność operacji z LSR (Załącznik nr 3 Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej OD)

Ocena zgodności operacji z LSR dotyczy przyjętych w Lokalnej Strategii Rozwoju celów ogólnych, szczegółowych oraz planowanych przedsięwzięć. Wymaga przy ocenie krótkiego uzasadnienia zgodności przez oceniającego członka OD.

Ocena zgodności zgłaszanych projektów z LSR przez członków OD polega na wybraniu jednej z opcji:

- „głosuję za uznaniem/ nie uznaniem operacji za zgodną z LSR”

b) ocena operacji według Lokalnych Kryteriów Wyboru przyjętych przez LGD (Załącznik nr 4

Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej OD)

Ocena operacji wg. Lokalnych Kryteriów Wyboru dokonywana jest w oparciu o zróżnicowany zestaw kryteriów dla poszczególnych operacji z uwagi na ich odmienny charakter i przeznaczenie. Polega na wypełnieniu tabeli znajdującej się na „Karcie oceny operacji wg. Lokalnych Kryteriów Wyboru”

Rada Programowa OD w stosunku do operacji będących przedmiotem oceny podejmuje decyzję w formie uchwał oraz sporządza wstępną listę operacji wybranych do przyznania pomocy. Lista ta może ulec zmianie w wyniku ewentualnych odwołań.

Zatwierdzone przez OD operacje w ramach LSR muszą obok Lokalnych Kryteriów Wyboru i Zgodności z LSR spełniać kryteria centralne wspólne dla wszystkich wnioskodawców wynikające z wytycznych dotyczących poszczególnych działań w ramach osi 3 i 4 PROW 2007-2013.

Procedura zmiany kryteriów

Na podstawie opracowanych wyników monitoringu wdrażania LSR wskazujących na okoliczność niewykorzystania przewidywanych w budżecie LSR środków Zarząd LGD ma prawo zmiany Lokalnych Kryteriów Wyboru operacji. W/w zmiana każdorazowo wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia w trybie głosowania przyjętym w statucie.

2) Procedura wyboru operacji przez LGD,

Procedura oceny wniosków składanych przez poszczególnych beneficjentów pomocy w ramach działań : „Odnowa i rozwój wsi”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Małe Projekty” dokonywana jest w trakcie posiedzeń.

Rada Programowa OD dokonuje oceny w formie uchwał o zgodności operacji z LSR albo jej niezgodności z LSR a także w sprawie oceny operacji według Lokalnych Kryteriów Wyboru. Po podjęciu decyzji , Rada Programowa sporządza wstępną listę operacji wybranych do przyznania pomocy. Rada Programowa ustala kolejność na liście według uzyskanych punktów oraz wskazuje czy operacja mieści się w ramach limitu. Rada Programowa informuje pisemnie wnioskodawców o możliwości złożenia odwołania od wyników oceny.

OD sprawdza procedurę i karty oceny wniosków, w stosunku do których oceny zostało złożone odwołanie. Rada Programowa OD sporządza listy operacji (uwzględniając wyniki oceny operacji na skutek złożonych odwołań), które zostały wybrane do dofinansowania oraz które nie zostały wybrane do dofinansowania.

Przebieg procedury oceny oraz wyboru określa szczegółowo Regulamin Organu Decyzyjnego stanowiący Załącznik nr 1 do LSR

Rada dokonuje wyboru operacji w terminie nie później niż 21 dni od dnia, w którym upłynął składania wniosków.

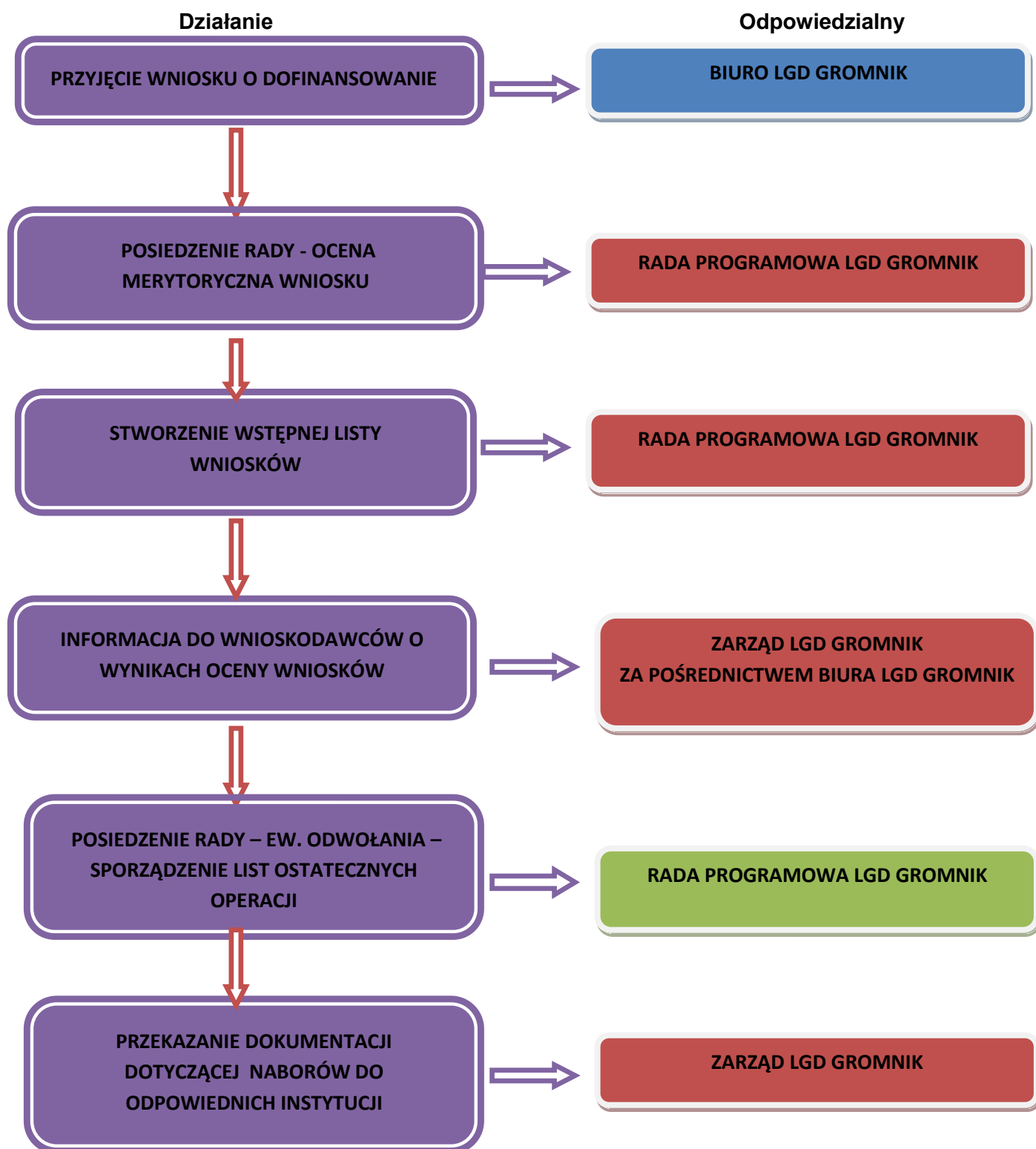
Termin kolejnego posiedzenia Rady odbywa się w ciągu 5 dni od dnia zakończenia terminu przyjmowania odwołań od decyzji Rady.

Rada Programowa OD tworzy listy operacji, które zostały wybrane i niewybrane do dofinansowania . Zarząd za pośrednictwem Biura niezwłocznie przygotowuje do wnioskodawców pisma informujące o ostatecznych wynikach oceny. W celu dotrzymania terminu 45 dni, przygotowuje pisma do Samorządu Wojewódzkiego z listami operacji , które zostały wybrane i niewybrane do dofinansowania.

W przypadku projektów składanych w ramach działań Osi 3 (Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Różnicowanie w Kierunku działalności nierolniczej”, „Odnowa i rozwój wsi”)LGD przekazuje informacje wnioskodawcom , których operacje nie zostały wybrane do realizacji w ramach wdrażania LSR informuje o możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy na operację bezpośrednio do Instytucji Wdrażającej.

Lokalna Grupa Działania Gromnik prowadzi nabór wniosków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju” (z późn. zm.)

Rysunek 6 Procedury oceny i wyboru wniosków

3) Procedura odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji

Wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania się od decyzji OD w terminie 10 dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy ocenionych operacji. Wnioskodawca składa odwołanie osobiście w biurze LGD na formularzu będącym załącznikiem nr 5 do Regulaminu OD. OD dokonuje rozpatrzenia

odwołania podczas swojego posiedzenia. Sprawdza procedurę i karty oceny wniosków a w przypadku naruszenia procedur Rada ponownie rozpatruje wniosek będący przedmiotem odwołania. Decyzja Rady Programowej po uwzględnieniu odwołania jest ostateczna.

10. OKREŚLENIE BUDŻETU LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI

* Kwoty w tabeli podano w PLN.

		Działania osi 4 przeprowadzone przez LGD											
Rok	kategoria kosztu	4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.2.1 Wdrażanie projektów współpracy			4.3.1 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja			Razem os 4
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygotowanie projektów współpracy	Realizacja Projektów współpracy	Razem 4.2.1	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.3.1	
2009	całkowite	0,00	0,00	1 323 553,33	0,00	1 323 553,33	0,00	0,00	0,00	107 500,00	66 600,00	174 100,00	1 497 653,33
	kwalfikowalne	0,00	0,00	1 323 553,33	0,00	1 323 553,33	0,00	0,00	0,00	107 500,00	66 600,00	174 100,00	1 497 653,33
	do refundacji	0,00	0,00	992 665,00	0,00	992 665,00	0,00	0,00	0,00	107 500,00	66 600,00	174 100,00	1 166 765,00
2010	całkowite	0,00	0,00	721 236,00	598 860,44	1 320 096,44	0,00	0,00	0,00	117 103,10	75 547,46	192 650,56	1 512 747,00
	kwalfikowalne	0,00	0,00	721 236,00	598 860,44	1 320 096,44	0,00	0,00	0,00	117 103,10	75 547,46	192 650,56	1 512 747,00
	do refundacji	0,00	0,00	540 927,00	419 202,31	960 129,31	0,00	0,00	0,00	117 103,10	75 547,46	192 650,56	1 152 779,87
2011	całkowite	500 000,00	540 000,00	1 333 010,00	654 862,99	3 027 872,99	8 852,60	70 820,80	79 673,40	112 301,55	71 073,73	183 375,28	3 290 921,67
	kwalfikowalne	500 000,00	540 000,00	1 333 010,00	654 862,99	3 027 872,99	8 852,60	70 820,80	79 673,40	112 301,55	71 073,73	183 375,28	3 290 921,67
	do refundacji	250 000,00	270 000,00	1 066 408,00	458 404,09	2 044 812,09	8 852,60	70 820,80	79 673,40	112 301,55	71 073,73	183 375,28	2 307 860,77
2012	całkowite	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	26 557,80	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	509 933,08
	kwalfikowalne	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	26 557,80	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	509 933,08
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	210 000,00	210 000,00	0,00	26 557,80	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	419 933,08
2013	całkowite	526 901,60	486 901,60	0,00	300 000,00	1 313 803,20	8 852,60	17 705,20	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	1 523 736,28
	kwalfikowalne	526 901,60	486 901,60	0,00	300 000,00	1 313 803,20	8 852,60	17 705,20	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	1 523 736,28
	do refundacji	263 450,80	243 450,80	0,00	210 000,00	716 901,60	8 852,60	17 705,20	26 557,80	112 301,55	71 073,73	183 375,28	926 834,68
2014	całkowite	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00	112 301,55	71 073,73	183 375,28	483 375,28
	kwalfikowalne	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00	112 301,55	71 073,73	183 375,28	483 375,28
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	210 000,00	210 000,00	0,00	0,00	0,00	112 301,55	71 073,73	183 375,28	393 375,28
2015	całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112 301,58	71 073,74	183 375,32	183 375,32
	kwalfikowalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112 301,58	71 073,74	183 375,32	183 375,32
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112 301,58	71 073,74	183 375,32	183 375,32

2008 - 2015	całkowite	1 026 901,60	1 026 901,60	3 377 799,33	2 153 723,43	7 674 193,30	17 705,20	115 083,80	132 789,00	786 110,88	497 516,12	1 283 627,00	9 090 609,29
	kwalifikowalne	1 026 901,60	1 026 901,60	3 377 799,33	2 153 723,43	7 674 193,30	17 705,20	115 083,80	132 789,00	786 110,88	497 516,12	1 283 627,00	9 090 609,29
	do refundacji	513 450,80	513 450,80	2 600 000,00	1 507 606,40	5 134 508,00	17 705,20	115 083,80	132 789,00	786 110,88	497 516,12	1 283 627,00	6 550 924,00
	ilość operacji	3	3	8	29	43	2	2	2	7	70	77	124

Tabela 17 Harmonogram realizacji przedsięwzięć

Przedsięwzięcia i typy operacji zgodnie z LSR	Okresy realizacji LSR (z dokładnością do pół roku)													
	2009 I	2009 II	2010 I	2010 II	2011 I	2011 II	2012 I	2012 II	2013 I	2013 II	2014 I	2014 II	2015 I	2015 II
I. Ziemia strzelińska- miejsce dla osób wyczuwających aktywnie														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														
II. Aktywna promocja regionu:														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														
III „Atrakcyjne miejsca spotkań”- mieszkańcy ziemi strzelińskiej korzystają ze zmodernizowanej infrastruktury w celu														

aktywizacji i współpracy na rzecz rozwoju regionu														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														
IV. Rozwijanie zainteresowań wynikających z lokalnych tradycji i identyfikacja mieszkańców z regionem.														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														
	Okresy realizacji LSR (z dokładnością do pół roku)													
Przedsięwzięcia i typy operacji zgodnie z LSR	2009 I	2009 II	2010 I	2010 II	2011 I	2011 II	2012 I	2012 II	2013 I	2013 II	2014 I	2014 II	2015 I	2015 II
V. „Jestem dumny z miejsca w którym mieszkam”														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														
VI „Różnicowanie działalności gospodarczej i rolniczej w oparciu o potencjał turystyczny regionu, drobne usługi i innowacyjność produktowo-usługową na terenie ziemi strzelińskiej”														
w tym: projekty dotyczące odnowy wsi														
małe projekty														
Różnicowanie														
Mikroprojekty														

Projekty Współpracy														
Funkcjonowanie LGD														

Tabela 20 Budżet celów ogólnych oraz przedsięwzięć

Budżet celów ogólnych oraz przedsięwzięć w Lokalnej Strategii Rozwoju dla Ziemi Strzelińskiej na lata 2008-2015

Cele ogólne	Budżet celów ogólnych (zł)	Przedsięwzięcia	Budżet przedsięwzięć (zł)
Cel ogólny 1 Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe	1 598 837,13	Przedsięwzięcie I: Ziemia strzelińska – miejsce dla osób wypoczywających aktywnie	1 338 904,99
		Przedsięwzięcie II: Aktywna promocja regionu	259 932,14
Cel ogólny nr 2: Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej	2 248 837,13	Przedsięwzięcie III: „Atrakcyjne miejsca spotkań”- mieszkańcy ziemi strzelińskiej korzystają ze zmodernizowanej infrastruktury w celu aktywizacji i współpracy na rzecz rozwoju regionu”	1 988 904,99
		Przedsięwzięcie IV: „Rozwijanie zainteresowań wynikających z lokalnych tradycji i identyfikacja mieszkańców z regionem”	259 932,14
Cel ogólny nr 3: Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości Ziemi Strzelińskiej	259 932,14	Przedsięwzięcie V: „Jestem dumny z miejsca w którym mieszkam”	259 932,14
Cel ogólny nr 4: Zwiększenie liczby miejsc pracy w obszarach nierolniczych	1 026 901,60	Przedsięwzięcie VI: „Różnicowanie działalności gospodarczej i rolniczej w oparciu o potencjał turystyczny regionu, drobne usługi i innowacyjność produktowo-usługową na terenie ziemi strzelińskiej”	1 026 901,60

11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA I KONSULTOWANIA LSR

Prace nad opracowywaniem Lokalnej Strategii Rozwoju oparte zostały na kilku podstawowych zasadach⁶:

Zasada realizmu – Wyznaczamy tylko takie cele, które są możliwe do osiągnięcia przy pomocy instrumentów zmiany, jakimi rzeczywiście społeczność lokalna dysponuje. Przykładowo, mimo że większość mieszkańców dostrzega problem związany z wyludnianiem się wsi i starzeniem społeczeństwa, ze względu na odpływ młodych ludzi, to jednak trudno postawić sobie za cel ograniczenie tego zjawiska, gdyż spowodowane jest ono wieloma czynnikami makroekonomicznymi i socjologicznymi, na które mieszkańcy nie mają wpływu. Stawianie szlachetnych i ambitnych, ale niemożliwych do osiągnięcia celów może powodować frustrację i zniechęcenie realizatorów i buduje przekonanie, że społeczeństwo jest bezradne.

Zasada komplementarności. Działania realizowane przez LGD są konsultowane z podmiotami, które równolegle prowadzą inne programy (samorządy, stowarzyszenia, fundacje, szkoły, ośrodki pomocy społecznej), tak by były wzmocnieniem i uzupełnieniem realizowanej już polityki lokalnej. Zapobiega to powielaniu błędów a wzmacnia sprawdzone dobre praktyki. Cele Strategii są komplementarne z celami zawartymi w innych dokumentach planistycznych z terenu działania LGD

Zasada partycypacji. Do planowania i realizacji strategii zostanie włączona jak największa liczba partnerów, z trzech sektorów (publiczny, społeczny, gospodarczy)

Zasada społecznej akceptacji. Warunek, którego spełnienie istotnie podnosi prawdopodobieństwo sukcesu. Opracowana Strategia zostanie upowszechniona, przyjęte cele i przedsięwzięcia objaśnione przy pomocy lokalnych mediów. Społeczność będzie też informowana o osiągnięciach i problemach w czasie realizacji strategii. Podniesie to poziom społecznej akceptacji dla wdrażanych działań.

Podstawą metodyczną tworzenia strategii lokalnych jest planowanie strategiczne i operacyjne. Każda strategia musi zawierać odpowiedzi na trzy zasadnicze pytania:

1. Gdzie jesteśmy?
2. Gdzie chcemy się znaleźć?
3. W jaki sposób chcemy to zrobić?

Odpowiedzi na te pytania w trakcie przygotowywania LSR zostały udzielone podczas uspołecznionego procesu.

Do opracowania LSR obszaru działania LGD Gromnik skorzystano z uproszczonej wersji **metody matrycy logicznej**

Metoda matrycy logicznej składa się z trzech faz:

Faza przygotowawcza, która służy zebraniu informacji z dostępnych źródeł pierwotnych (dane statystyczne, dokumenty planistyczne, akty prawne, opisy potencjalnych uwarunkowań).

Faza analizy, której celem jest znalezienie związków logicznych pomiędzy problemami występującymi w danym obszarze, a więc określenie, które problemy są następstwem innych, a które mają charakter pierwotny. Analiza problemów obszaru ziemi strzelińskiej dokonana została poprzez budowę drzewa przyczynowo-skutkowego. Uczestnicy warsztatów określili kluczowe problemy, jakie widzą w swoim otoczeniu. Problemy te zostały uporządkowane i opisane w podziale na przyczyny i skutki, następnie identyfikowano cele. Następnie Grupa Robocza ds. budowy LSR podjęła decyzję, które zbiory celów

⁶ Zasady tworzenia gminnych programów przeciwdziałania narkomanii . Podręcznik dla samorządów i społeczności lokalnych.; Warszawa 2007r.

zostaną włączone do strategii a które pozostaną poza jego zakresem. Nie jest możliwe, aby od razu zająć się wszystkimi problemami, przy ograniczonych środkach finansowych, gdyż skutkuje to tym, że podejmowana aktywność ulega rozproszeniu, jej rezultaty są nikłe, a nieraz zupełnie niewidoczne, ponieważ skala działań jest zbyt mała, aby doszło do wyraźnej zmiany.

Faza planowania, jej etapem była konstrukcja matrycy logicznej. Założenia:

- Wykonanie działań (operacji), potwierdzone odpowiednimi wartościami wskaźników, prowadzi do uzyskania zakładanego rezultatu
- Uzyskanie rezultatu potwierdzone odpowiednimi wartościami wskaźników pozwala osiągnąć cel szczegółowy
- Osiągnięcie celów szczegółowych może przybliżyć osiągnięcie celu ogólnego.

Następnie utworzono harmonogram i skonstruowano budżet strategii.

Harmonogram przygotowania LSR

Maj 2008

Zarząd Lokalnej Grupy Działania Gromnik w maju 2008r. podjął decyzję o **utworzeniu Grupy Roboczej ds. budowy Lokalnej Strategii Rozwoju**, w skład której weszło 5 osób, reprezentujących obszar każdej z gmin wchodzącej w skład LGD Gromnik

1. Damian Szepliński- Miasto i Gmina Strzelin
2. Mariusz Majewski- Gmina Borów
3. Tomasz Gracz- Gmina Kondratowice
4. Urszula Iżykowska-Mroczo- Gmina Przeworno
5. Jerzy Krochmalny- Gmina Wiązów

Lipiec 2008

W lipcu 2008r. zwrócono się z zapytaniem ofertowym do ekspertów zewnętrznych, zajmujących się kompleksową obsługą podmiotów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, inicjatywy Leader i pozyskiwania funduszy z EFRROW. Na podstawie otrzymanych ofert, z uwzględnieniem zasady konkurencyjności, wybrano propozycję **Agencji Rozwoju Innowacji Sp. z o.o.** z siedzibą we Wrocławiu, która zagwarantowała opracowanie strategii przez doświadczonych ekspertów, z zachowaniem dostępnych przez LGD środków przeznaczonych na ten cel.

Sierpień-wrzesień 2008r.

Analiza ekspercka dostępnych dokumentów źródłowych, główne z nich:

Strategia Rozwoju Powiatu Strzeleckiego na lata 2008-2018

Obszar Gminy Strzelin:

1. Strategia Miasta i Gminy Strzelin
2. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Strzelin na lata 2004-2006 i 2007-2013
3. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Biały Kościół
4. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Bierzyn
5. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Biedrzychów
6. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Brożec
7. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Czeszyce
8. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Chociwel
9. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Dębniaki

10. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Dankowice
11. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Dobrogoszcz
12. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Gębice
13. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Gębicyce
14. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Gęsiniec
15. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Głęboka
16. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Gościęcice
17. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Górzec
18. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Karszów
19. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Karszówek
20. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Kuropatnik
21. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Krzepice
22. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Ludów Polski
23. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Mikoszków
24. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Muchowiec
25. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Nieszkowice
26. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Nowolesie
27. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Pęcz
28. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Piotrowice
29. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Pławna
30. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Skoroszowice
31. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Strzegów
32. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Szczawin
33. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Szczodrowice
34. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Trzeźnie
35. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Ulica
36. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Warkocz
37. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Wąwolnica
38. Plan Odnowy Miejscowości dla wsi Żeleźnik

Obszar Gminy Borów

Strategia Rozwoju Gminy Borów z 2006r.

Obszar Gminy Kondratowice

Protokoły ze spotkań z mieszkańcami wsi w ramach opracowywania Planów Odnowy Miejscowości.

Przeanalizowano zgłaszane propozycje inwestycji w miejscowościach takich jak:

1. Błotnica
2. Wójcin (Wojnowice)
3. Czerwieniec
4. Stachów
5. Maleszów
6. Lipowa
7. Sadowice
8. Księginice Wielkie
9. Kondratowice
10. Edwardów

11. Podgaj
12. Jezierzycze Małe
13. Prusy
14. Rakowice
15. Zarzyca
16. Żelowice
17. Kowalskie
18. Gołostowice
19. Skąta (Skalice)
20. Górka Sobocka
21. Grzegorzów
22. Brochocinek
23. Komorowice
24. Karczyn
25. Białobrzezie
26. Janowiczki
27. Strachów

Obszar gminy Przeworno

1. Plan Odnowy Miejscowości Przeworno na lata 2007-2013
2. Plan Odnowy Miejscowości Krzywina
3. Plan Odnowy Miejscowości Sarby
4. Plan Odnowy Miejscowości Jegłowa
5. Plan Odnowy Miejscowości Romanów
6. Plan Odnowy Miejscowości Rożnów

Obszar Miasta i Gminy Wiązów

1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wiązów na lata 2008-2015
2. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Wiązów na lata 2008-2015
3. Plan Odnowy Miejscowości Wiązów
4. Plan Odnowy Miejscowości Jutrzyzna
5. Plan Odnowy Miejscowości Kłósów

Październik 2008r.

W październiku odbyło się **spotkanie robocze** konsultantów ARI Sp. z o.o. z przedstawicielami Grupy Roboczej ds. budowania LSR. Podczas spotkania opracowano **plan informowania i włączania** mieszkańców do prac nad LSR, zidentyfikowano potencjalnych uczestników procesu pracy nad strategią (postanowiono imiennie zapraszać na spotkania informacyjno-warsztatowe sołtysów, liderów wiejskich, radnych gmin i władze gminne). Ustalono, że odbędzie się 5 spotkań (jedno w każdej gminie z obszaru LGD), na które, oprócz w/w osób zostaną zaproszeni zainteresowani mieszkańcy. W tym celu przygotowano i rozwieszono na tablicach informacyjnych widoczne ogłoszenia. Stosowne informacje ukazały się również na stronach internetowych gmin.

Listopad 2008r.

W listopadzie odbyły się konsultacje z mieszkańcami pozwalającymi przeprowadzić fazę analizy, opisaną wyżej metody matrycy logicznej. Zorganizowano 5 spotkań informacyjno-warsztatowych. Każde odbywały się według jednego scenariusza, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Opis sposobu przeprowadzenia konsultacji

W części pierwszej – informacyjnej uczestnicy spotkań zostali zapoznani z programem PROW na lata 2007-2013 oraz funkcjonowaniem Lokalnej Grupy Działania Gromnik w celu promocji poszerzenia składu LGD, w szczególności przez sektor gospodarczy.

Druga część- warsztaty, odbywały się z wykorzystaniem techniki burzy mózgów, analizie mocnych i słabych stron poszczególnych miejscowości, następnie uczestnicy dzieleni byli na grupy problemowe, opracowujące „drzewa problemów” oraz „drzewa celów”.

20 listopada 2008 Urząd Gminy Borów godz. 16:00-18:00

Uczestnicy: 7 osób

Liderzy lokalni, sołtysi miejscowości: Borów, Stogi, Jelenin, Jaksin, Głownin, Siemianów

Przedstawiciel urzędu gminy Borów

Główne wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy SWOT przez mieszkańców, będące podstawą opracowanego „drzewa problemów” i w dalszej części LSR, dotyczyły:

Mocnymi stronami dla miejscowości Stogi i Jelenin jest posiadanie świetlic wiejskich i boisk sportowych, a widocznymi **słabymi stronami** w pozostałych miejscowościach jest brak tego typu infrastruktury społecznej. Jako minusy uczestnicy uznali również mało estetyczny wygląd miejscowości i brak placów zabaw. Widocznymi **szansami** jest położenie blisko Wrocławia i autostrady co może pomóc rozwojowi turystyki. **Zagrożeniami** jest „marazm i brak zainteresowania losem wsi”, postępujące wyludnienie wsi i mała mobilizacja mieszkańców wsi.

20 listopada 2008r. Kondratowice-Gminny Ośrodek Kultury; godz. 16:00-19:00

Uczestnicy: 31 osób

Przedstawiciele 18 z 27 miejscowości z terenu gminy: Kondratowice, Błotnica, Czerwieniec, Wójcin, Maleszów, Lipowa-Sadowice, Podgaj, Janowiczki, Grzegorzów, Zarzyca, Gołostowice, Prusy, Górka Sobocka, Stachów, Żelowice, Karczyn, Księginice Wielkie, Rakowice

(sołtysi, mieszkańcy, rolnicy, wójt gminy Kondratowice- Wojciech Bochnak)

Analiza SWOT wykazała:

Mocne strony: ogólnie: dobre położenie geograficzne, żyzne tereny rolnicze, atrakcyjne turystycznie i mieszkaniowo tereny, zabytki, klimat, zdrowa żywność, piękny krajobraz, w Prusach: boisko wielofunkcyjne, rozbudowana sieć komunikacyjna (przebiegające przez gminę szlaki tranzytowe), Żelowice: Zabytkowy Kościół, zabytkowe płatany, zabytkowy park i aleja lipowa, Górka Sobocka: pokłady granitu, firmy wydobywające granit dające zatrudnienie mieszkańcom, Błotnica: zabudowa wsi oraz stare wierzby mazowieckie, Wójcin: przepływająca rzeka Mała Ślęza, Kondratowice: liczna grupa aktywnych mieszkańców

Słabe strony: ogólnie: brak dróg śródpolnych, brak kanalizacji, nieestetyczny wygląd miejscowości, zła nawierzchnia dróg i chodników, zaniedbane zabytki, odpływ młodych, wykształconych mieszkańców do dużych miast w Polsce i za granicą, brak komunikacji publicznej (mała liczba linii

autobusowych), Lipowa, Sadowice: brak świetlic wiejskich, Gołostowice: brak wyposażenia świetlicy wiejskiej i merytorycznie przygotowanych opiekunów świetlicy, uciążliwy wpływ przemysłu (kopalnia granitu), Prusy: stary budynek ośrodka zdrowia (bariery architektoniczne), Maleszów: brak placu zabaw, Górka Sobocka: zapylenie wioski urobkiem z pobliskich kopalni granitu, wstrząsy tektoniczne przy wydobywaniu granitu, hałas maszyn wydobywających granit

Szanse: budowa strefy gospodarczej, rozwój szlaków rowerowych i turystycznych, szczególnie przy szlaku do wzgórz strzebińskich i Wojsławic, budowa nowego kompleksu sportowego w Kondratowicach, rozwój agroturystyki, Maleszów, Janowiczki, Czerwieniec, Wójcin: budowa zbiornika zalewowego,

Zagrożenia: starzejące się społeczeństwo, odpływ młodych ludzi, postępująca dezintegracja mieszkańców, bezrobocie, kryzys gospodarczy, patologie i wzrastająca przestępczość (wandalizm), degradacja środowiska naturalnego

21 listopada 2008r. Przeworno. Urząd Gminy godz. 16:00-19:00

Uczestnicy 11 osób

Przedstawiciele miejscowości: Przeworno, Karnków, Sarby, Wieliszów, Romanów, Cierpice, Pogroda, Dobroszów, Jegłowa

(sołtysi, mieszkańcy, przedstawiciele OSP i klubu sportowego, Sekretarz Gminy Przeworno- pani Urszula Łżykowska-Mroczo)

Analiza SWOT wykazała:

Mocne strony: ogólnie: walory krajobrazowe, czyste powietrze, atrakcyjne tereny turystyczne (bliskość Gromnika), dobre tereny pod budownictwo rekreacyjne, kopalnia kwarcytu, Karnków: klub piłkarski UKS Karnków, OSP Karnków, Kościół Filialny, świetlica wiejska, Sarby: kościół, klub sportowy, stowarzyszenie „Sarby 2008-Przyszłość”, Cierpice: świetlica wiejska, boisko sportowe do gry w piłkę ręczną i nożną, kościół,

Słabe strony: ogólnie: brak inwestorów, zła komunikacja, brak kanalizacji, zły stan dróg i chodników, brak perspektyw dla osób młodych z wyższym wykształceniem, brak zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi, sołectwa, gminy, słaba oferta kulturalna dla mieszkańców, Cierpice: brak placu zabaw dla dzieci, brak ogrodzenia boisk, zły stan świetlicy wiejskiej, zły stan techniczny dachu kościoła, Romanów: zła infrastruktura telekomunikacyjna, brak podłączenia do Internetu, Sarby: brak świetlicy, placu zabaw, kawiarni

Szanse: poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (świetlice wiejskie, boiska sportowe, kościoły,), rozwój turystyki w tym agroturystyki, zwiększenie liczby połączeń autobusowych, napływ inwestorów, zagospodarowanie polderu (ośrodek turystyczno-wypoczynkowy)

Zagrożenia: bezrobocie, wyludnienie wsi, wykorzystanie planowanej wieży widokowej na Gromniku do udostępnienia mieszkańcom sieci Internet drogą radiową

24 listopada 2008r. Strzelin. Urząd Miasta i Gminy godz. 16:00-18:00

Liczba uczestników: 11 osób

Przedstawiciele sektora społecznego z miejscowości: Żeleźnik, Krzepice, Strzelin, Dobrogoszcz, Nieszkowice, Brożec, Dębniaki, Muchowiec, Dębniaki (sołtysi, mieszkańcy)

Przedstawiciel sektora publicznego : Agnieszka Malawska – Urząd Miasta i Gminy Strzelin

Analiza SWOT dla poszczególnych miejscowości wykazała:

Mocne strony: ogólnie: centrum gospodarczo-społeczne powiatu, atrakcyjne położenie komunikacyjne (bliskość autostrady A4 i drogi nr 8), zabytki, walory przyrodnicze terenu, Krzepice: na terenie miejscowości jest duży zakład pracy (dużo miejsc pracy), pałac zabytkowy (organizacja imprez), oświetlenie wsi, Muchowice: wyremontowana świetlica wiejska, Nieszkowice: zabytkowy kościół, plac zabaw,

Słabe strony: brak świetlic wiejskich, placów zabaw, boisk sportowych,

Szanse: Rozwój turystyki w tym agroturystyki,

Zagrożenia: bezrobocie, zrujnowane obiekty, grożące zawaleniem

24 listopada 2008r. Wiązów. Urząd Miasta i Gminy godz. 16:00-18:00

Liczba uczestników: 17 osób

Przedstawiciele sektora społecznego: Klub Sportowy Kowalów, KS Świtez Wiązów, mieszkańcy miejscowości: Częstocice, Księżyce, Janów, Wawrzyszów, Łojowice, Ośko, Witowice, Zborowice, Wyszonowice, Stary Wiązów,

Analiza SWOT dla poszczególnych miejscowości wykazała:

Mocne strony: dogodne położenie (bliskość autostrady A4), Witowice: świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw, aktywny klub sportowy, hotel „Stary Młyn”, artystka malarka, Wawrzyszów: świetlica wiejska, kościół, krajobraz, Zborowice: plac zabaw, estetyka wsi, Ośno: świetlica wiejska, dobra estetyka wsi, Wyszonowice: plac zabaw, duża ilość zabytków, Jaworów: świetlica wiejska, rękodzieło- rzeźba w drzewie

Słabe strony: brak świetlic wiejskich, placów zabaw

Szanse: rozwój turystyki i gospodarki, zwiększenie liczby miejsc pracy

Zagrożenia: starzenie się wsi, bezrobocie

Grudzień 2008

Warsztaty strategiczne. Wybór celów ogólnych i szczegółowych, określenie budżetu LSR oraz harmonogramu

Styczeń 2009

Przedłożenie Lokalnej Strategii Rozwoju do społecznych konsultacji

12. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR

W celu zaangażowania do procesu wdrożeniowego szerokiego spektrum partnerów społecznych i gospodarczych, jak również zachowania jawności funkcjonowania, a przede wszystkim podejmowania decyzji, Lokalnej Grupy Działania realizowane będą działania związane z:

- a) stworzeniem i systematycznym aktualizowaniem strony Internetowej, na której przedstawiane będą informacje o: obszarze objętym LSR, realizacji i wdrażaniu LSR oraz działalności LGD;
- c) prowadzeniem stałej współpracy z lokalnymi i regionalnymi mediami w celu informowania o realizacji i wdrażaniu LSR oraz bieżącej działalności LGD;
- d) organizowaniem przynajmniej raz w roku, spotkań z mieszkańcami w celu przedstawienia informacji: realizacji i wdrażaniu LSR oraz bieżącej działalności LGD. Dla zapewnienia w nich wysokiej frekwencji zaproszenia na spotkania będą: ogłaszane po mszach świątecznych, publikowane w Internecie gazetach i periodykach lokalnych i regionalnych,
- e) udziałem przedstawicieli LGD w festynach gminnych, na których promowana będzie LSR.

Wdrażanie i aktualizacja LSR opierać się będzie na

- informacji, promocji LSR oraz prowadzonych w ramach jej wdrażania działań przez LGD
- monitoringu prowadzonych przez LGD działań i realizowanych w ramach wdrażania LSR operacji i przedsięwzięć
- aktualizację LSR poprzez włączenie społeczności lokalnej oraz odwołanie się do opinii mieszkańców obszaru.

Promocja i informacja

Z uwagi na terytorialny, partnerski i zintegrowany charakter prowadzonych działań na rzecz lokalnego rozwoju, proces wdrażania i aktualizacji LSR powinienem uwzględnić udział partnerów LGD i mieszkańców obszaru. Osiągnięcie przyjętych w procesie strategicznego planowania przez wspólnotę lokalną celów wymaga wzajemnego kontaktowania się, wymiany poglądów, wnoszenia uwag poszczególnych grup społecznych. Działania te umożliwią systematyczną kontrolę realizacji LSR, uwzględnienie pojawiających się potrzeb i dostosowanie się LGD do zaistniałych zmian, w celu efektywniejszego wykorzystania środków. Ułatwieniem dla udziału społeczności lokalnej w procesie wdrażania i aktualizacji będą działania informacyjno-promocyjne, prowadzone przy wykorzystaniu różnych technik przekazu i skierowane głównie do mieszkańców obszaru, wykonawców operacji. Wykorzystanie standardowego i efektywnego narzędzia, jakim jest Internet i powstająca strona www LGD Gromnik, umożliwi stały, zrozumiały, jawny i ogólnodostępny przekaz istotnych, z uwagi na realizację LSR, aktualnych informacji, ankiet, dokumentów i raportów, upowszechniających również działania LGD. Stronna www będzie głównym miejscem zamieszczania informacji o naborze wniosków w ramach działania „Wdrażanie LSR”. Zamieszczona informacja zawierać m.in. będzie:

- Termin i miejsce składania wniosków o przyznanie pomocy,
- Informację o kryteriach oceny wniosków
- Informację o wysokości środków na realizację operacji w ramach naboru,
- Informację gdzie można uzyskać szczegółowe informacje
- Informację, gdzie można pobrać dokumentację konkursową i zapoznać się z wytycznymi

W/w informacje dodatkowo udostępnione zostaną na stronach www i tablicach ogłoszeń członków LGD (urzędy gmin) i w wyznaczonych miejscach na terenie sołectw poszczególnych gmin.

Funkcjonujące biuro LGD stanowić będzie punkt informacyjny dla potencjalnych wnioskodawców. Wyznaczony Pracownik ds. Koordynowania Projektów udzielać będzie informacji wszystkim

zainteresowanym na temat bieżącej działalności LGD, działań w zakresie wdrażania LSR, ogłoszonych naborów, wytycznych dla wnioskodawców. Do bieżącej informacji o realizacji przyjętych w LSR celów oraz w celu poznania opinii mieszkańców dot. wdrażania LSR, wykorzystywane zostaną lokalne imprezy, dystrybuowane podczas nich ulotki, foldery oraz funkcjonujące punkty informacyjne, a także spotkania o charakterze lokalnym. W ramach działań informacyjnych LGD w miarę możliwości prowadzić będzie warsztaty i szkolenia dla mieszkańców obszaru w zakresie istotnym dla jego rozwoju i osiągnięcia założonych celów. W/w wpłyną na aktywizację społeczności lokalnej, umożliwią nabycie wiedzy i umiejętności, niezbędnych we wdrażaniu LSR oraz będą platformą wymiany cennych uwag i poglądów na temat podejmowanych przez LGD działań. Elementem działań informacyjno-promocyjnych będzie również współpraca z mediami, partnerami LGD oraz bezpośrednio z koordynatorami gminnymi podejścia Lidera, a pośrednio z radnymi i sołtysami 5 gmin w ramach obszaru. Realizacja działań informacyjno-promocyjnych podlegać będzie rocznemu sprawozdaniu i zatwierdzeniu przez organy LGD.

Prowadzone przez LGD działania, uwzględniające demokratyczny udział społeczeństwa poprzez umożliwienie zgłaszania swoich uwag, postulatów i opinii przy wykorzystaniu różnych środków przekazu oraz organizowanych spotkań, warsztatów i badań ankietowych, pozwolą na bieżący monitoring przebiegu realizacji celów zawartych w LSR. Zgłoszone wnioski organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, radnych, liderów lokalnych umożliwią poddanie LSR corocznej ocenie przez Zarząd, a następnie przez Walne Zgromadzenie. Uzyskane informacje wykorzystane zostaną w procesie ewaluacji strategii i dokonania ewentualnych zmian w dokumencie dwukrotnie w procesie programowania.

Monitoring i aktualizacja

Prawidłowe zarządzanie LSR wymaga systematycznej kontroli realizacji operacji przez wykonawców oraz przedsięwzięć w ramach LSR a także funkcjonowania LGD w celu wykazania nieprawidłowości. Zgłaszanie uwag i opinii pozwoli na zebranie istotnych informacji na temat: realizacji LSR i śledzenie postępu prowadzonych działań, w szczególności w odniesieniu do osiągniętych celów i rezultatów oraz wydatkowania środków finansowych.

Działania prowadzone w ramach monitoringu obejmować będą:

- analizę korelacji pomiędzy przyjętymi celami operacji, przedsięwzięć i osiągniętych rezultatów (wskaźników),
- analizę zakresu odpowiedzialności wykonawców i postępu realizacji operacji,
- analizę osiąganych wskaźników w nawiązaniu do operacji i przedsięwzięć,
- analizę liczby zrealizowanych operacji i wykorzystanych środków budżetu LSR,
- analizę funkcjonowania biura LGD.

Narzędziem w procesie monitoringu, weryfikującym tempo, kierunek oraz rezultaty wdrażania strategii będą:

- roczne sprawozdanie wykonawców operacji zawierające udokumentowany opis i termin wykonywanych zadań ze wskazaniem osiągniętych wskaźników w formie raportów. W razie konieczności (istniejących nieprawidłowości) przewiduje się skrócenie okresu raportowania,
- roczne sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć zawartych w LSR przygotowane przez biuro LGD,
- kontrole na miejscu weryfikujące postęp prac i rezultatów, analizę dokumentów,
- badania ankietowe,
- bezpośrednie spotkania i konsultacje .

Uzyskane w procesie monitoringu informacje poddane zostaną corocznej (w razie potrzeby w krótszym okresie) ocenie przez Zarząd LGD a następnie przez Walne Zgromadzenie. Uzyskane w procesie monitoringu informacje stanowiąc będą podstawę działań aktualizacyjnych, niezbędnych z uwagi na prawidłowość wdrażania LSR

13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY (EWALUACJI) WŁASNEJ

Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. Na potrzeby Strategii określamy, że ewaluacja własna to proces oceny efektywności realizowanych w ramach LSR działań oraz funkcjonowania LGD w celu identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości i określenia sposobów doskonalenia prowadzonych działań. Ewaluacja prowadzona będzie w odniesieniu do każdej operacji i przedsięwzięć, jak i również dotyczyć będzie samej LGD z uwzględnieniem: funkcjonowania Biura, organów LGD, przepływu informacji, efektywności stosowanych procedur i sprawności podejmowania decyzji.

Proces ewaluacji przebiegać będzie przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- Adekwatności zaproponowanych działań w stosunku do istniejących problemów i celów szczegółowych
- Skuteczności realizowanych projektów w stosunku do zakładanych celów szczegółowych i ogólnych
- Oddziaływania na osiągnięcie celów długookresowych
- Trwałości w zakresie występowania pozytywnych efektów po przerwaniu finansowania.

W procesie ewaluacji LSR i funkcjonowania LGD uwzględniony zostanie udział społeczności lokalnej oraz bezpośrednich wykonawców projektu. Zadania ewaluacyjne znajdować się będą w kompetencji Zarządu i Komisji Rewizyjnej z uwzględnieniem powierzenia oceny ekspertom zewnętrznym w celu zachowania bezstronności.

Ze względu na długofalowy okres działalności LGD i wdrażania LSR zakłada się przeprowadzenie ewaluacji:

- **Ex ante** – w fazie podejmowania decyzji o realizacji operacji na etapie oceny wniosków.

Przeprowadzona ocena wstępna stanowi punkt wyjścia dla późniejszej całościowej oceny skuteczności realizowanego dokumentu, wg schematu stan obecny – sposoby realizacji/działania – stan przyszły. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w formie ankiety i będzie dotyczyć oceny każdego z celów ogólnych i częściowych. Ze względu na brak szczegółowych danych wyjściowych do ewaluacji ex-ante pochodzących z procesu monitoringu, do oceny zostaną wykorzystane: analiza istniejącego stanu przed rozpoczęciem wdrażania Strategii oraz analiza SWOT.

- **Mid-term** – w czasie realizacji operacji w celu oceny przebiegu realizacji i identyfikacji trudności.

Ewaluacja mid-term będzie prowadzona w oparciu o ankietę ewaluacyjną, która będzie odnosić się do oceny zaplanowanych i realizowanych w danym okresie przedsięwzięć wynikających z celu ogólnego i celów szczegółowych Strategii. Ponadto dodatkowym źródłem informacji o stopniu realizacji planowanych celów będą wszelkiego rodzaju zapisy z dokumentacji związanej z realizowaną Strategią (np.: opinie społeczności lokalnej zgłaszane za pośrednictwem urn, itp.). Ewaluacja mid-term jest narzędziem pozwalającym na weryfikację i ewentualną zmianę prowadzonych przedsięwzięć, których realizacja nie przyczynia się do osiągnięcia założonych w Strategii celów szczegółowych, a w konsekwencji celu ogólnego. Ocena na tym etapie będzie zamknięta każdorazowo informacją o potrzebie/braku potrzeby rewizji, bądź zmiany projektu, w tym: czasu wykonania, etapowania, wielkości nakładów finansowych, sposobu organizacji prac. Suma ocen poszczególnych przedsięwzięć dokonywana co 6 miesięcy powinna wskazywać, czy Strategia powinna być kontynuowana w przyjętym kształcie, czy istnieje konieczność zmiany poszczególnych jej elementów. Zmiany mogą obejmować korekty założonych w Strategii przedsięwzięć z możliwością ich usunięcia lub włączeniu nowych zadań lub operacji.

- **Ex post** – po zakończeniu realizacji operacji.

Ewaluacja własna stanowić będzie proces spójny z prowadzonym monitoringiem i dokonywana będzie na bieżąco w ciągu roku, w zależności od specyfiki i terminu realizowanych operacji. Wyniki ewaluacji przedstawiane będą organom LGD w formie raportów rocznych w celu ich weryfikacji i określenia stanowiska dot. aktualizacji LSR.

Przykładowy raport z oceny ewaluacyjnej zawierać powinien:

1. Wstęp
 - kto przeprowadził ewaluację
 - opis zastosowanych metod badawczych
 - opis grupy poddanej badaniu ewaluacyjnemu
 - wykaz operacji zrealizowanych (lub w trakcie realizacji) w danym roku, z opisem merytorycznym i informacją finansową
 - opis występujących trudności podczas badania
 - wykaz przedsięwzięć i zrealizowanych w ich ramach operacji.
2. Wyniki
 - opis efektów operacji w porównaniu z zakładanymi na etapie planowania, oraz bezpośrednich efektów przedsięwzięć
 - opis wpływu realizowanych operacji na osiągnięcie przyjętych celów
 - informację nt. Funkcjonowania LGD
3. Wnioski końcowe
 - analiza końcowa operacji i przedsięwzięć pod kątem przyjętych kryteriów ewaluacji
 - opis zidentyfikowanych nieprawidłowości
 - propozycje dot. sposobów doskonalenia, czy modyfikacji ewaluowanych działań.

Raporty sporządzone zostaną na podstawie badań ankietowych, spotkań, konsultacji, kontroli na miejscu oraz przedstawione do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie www LGD, w prasie lub do wglądu w biurze LGD.

14. OKREŚLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR

Cele ogólne i szczegółowe ujęte w Lokalnej Strategii Rozwoju wykazują komplementarność z zapisami w poszczególnych dokumentach strategicznych gmin z obszaru objętego LSR.

Zgodnie z zapisami w **Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wiązów na lata 2008-2015** głównymi celami strategicznymi rozwoju są poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz wzrost poziomu i standardu życia mieszkańców. Strategicznym celem, jaki stawia przed sobą " gmina jest uzyskanie takiej struktury rozwoju społeczno-gospodarczego, która w harmonijny, zrównoważony sposób wykorzystywała walory naturalne, gospodarcze, przyrodnicze i kulturowe gminy oraz jej zasoby ludzkie - dla poprawy życia mieszkańców. Realizacja tego celu wymagać będzie podjęcia szeregu szczegółowych przedsięwzięć inwestycyjnych, organizacyjnych i planistycznych, w wyniku których dokonane zostaną " zmiany w poszczególnych sektorach działania samorządu lokalnego oraz zainteresowanych grup społecznych.

Cel ten idealnie komponuje się z celami założonymi w Lokalnej Strategii Rozwoju

- Rozwój turystyki w oparciu o wykorzystanie potencjału wzgórz strzelińskich i walory historyczno-kulturowe
- Aktywizacja mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego regionu ziemi strzelińskiej
- Poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki miejscowości ziemi strzelińskiej

Cele zawarte w LSR są adekwatne do misji **Planu Odnowy Miejscowości Gminy Przeworno na lata 2007-2013**, która dotyczy rozbudowy bazy kulturalnej oraz sportowej przy jednoczesnych działaniach w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury rekreacyjno -wypoczynkowej. Działania te zostaną wsparte działaniami mającymi na celu wzmocnienie obszaru społecznego poprzez działania w kierunku integracji mieszkańców Przeworna i pobudzenia ich aktywności.

Również **Strategia Rozwoju Gminy Borów** odzwierciedla cele założone w LSR poprzez określone cele strategiczne Gminy Borów takie jak:

- a) zapewnieniu dogodnych warunków życia i rozwoju w drodze rozwijania infrastruktury społecznej na poziomie potrzeb lokalnych,
- b) zapewnieniu mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości usług,
- c) inwestowaniu w obiekty turystyczne

Wizja **Rozwoju Gminy Strzelin** przedstawiona w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Strzelin na lata 2008-2015 wykazuje zbieżność z celami strategicznymi LSR poprzez :

- Ustawiczne wzmocnianie i rozwój potencjału ludzkiego Gminy oraz dążenie do pełnej integracji społeczności lokalnej.
- Rozwój gospodarczy powiązany z promocją Gminy.
- Rozwój infrastruktury i kontynuacja polityki inwestycyjnej.

15. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR

Ideą realizacji przedsięwzięć w ramach osi IV Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wszechstronny rozwój obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju. Dzięki tym funduszom obszary wiejskie mają szansę stać się konkurencyjnymi i atrakcyjnymi regionami, w którym wysoki będzie poziom życia ich mieszkańców.

Jednak w wyniku przeprowadzonych warsztatów i analizy potrzeb, widać wyraźnie, że środki możliwe do zdobycia przez LGD Gromnik w ramach działania LEADER, nie wystarczą na widoczną poprawę warunków życia mieszkańców, szczególnie w obszarach związanych z usługami komunalnymi, dotacjami dla rozwijającej się przedsiębiorczości jak i podniesieniem kompetencji mieszkańców i nabywaniu przez nich nowych umiejętności. Nie taka jest też rola działania LEADER, środki te, bowiem mają jedynie wspierać działalność LGD i dać podstawy do innych przedsięwzięć, które będą uzupełniały i wpisywały się w te – zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju. Taki zintegrowany charakter działań ma na celu zapewnienie bardziej wszechstronnego, przez to, skuteczniejszego rozwoju ziemi strzebińskiej

W związku z powyższym Lokalna Grupa Działania Gromnik planuje szereg operacji, które będą realizowane w ramach innych niż LEADER programów. Ponieważ jednak może tutaj zaistnieć niebezpieczeństwo podwójnego finansowania tych samych działań (nakładania się pomocy), ustalono zasady demarkacji programów i operacji. W szczególności dotyczy to pokrywających się działań w ramach PROW na lata 2007-2013 w ramach osi 3 „Odnowa i rozwój wsi”. Otóż Stowarzyszenie poradzi sobie z tym problemem, zatrudniając, do realizacji działań pochodzących z innych programów, oddzielnych koordynatorów. Każdy z nich będzie się zajmował pracą tylko na rzecz swojego, konkretnego programu, monitorując go i określając działania, w których LGD może partycypować. Również czas wykonywania przez niego pracy będzie związany tylko z działaniami na rzecz programu, do pomocy, przy którym został zatrudniony. Dodatkowo zostaną utworzone oddzielne konta bankowe dla każdego z programów, z których LGD może pozyskać środki. Taka sytuacja zapobiegnie przypadkowemu i nieprzemyślanemu wydatkowaniu środków. Każdy z pracowników będzie składał ze swojej pracy cykliczne raporty Dyrektorowi Biura, który będzie monitorował i nadzorował ich pracę – pomoże to w szybkim wykryciu ewentualnych błędów i wyjaśnieniu wątpliwości.

Aby zapewnić prawidłową realizację LS, również do jej wdrażania zostanie zatrudniona osoba – Pracownik ds. Koordynacji Projektów. Będzie ona miała za zadanie realizację wszystkich działań związanych z tą kwestią. Oddzielenie stanowisk pracy zapobiegnie sytuacji współfinansowania tych samych działań z kilku źródeł.

Działania, które LGD planuje podjąć w ramach innych programów mają za zadanie przede wszystkim wspierać zapisy LSR, ale również ogólnie pojęty rozwój obszaru nią objętego. Trudno jednak w tym momencie wskazać konkretnie, jakie działania będzie podejmowało Stowarzyszenie, gdyż zależy to np. od harmonogramu ogłaszanych w ramach innych programów konkursów, czy kryteriów naboru. Analizując jednak profil działalności Stowarzyszenia i jego formę prawną można jednak ogólnie wskazać, że będą to działania wpisujące się w:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki:

- Priorytet VI: "Rynek pracy otwarty dla wszystkich"; Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie; Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia; Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Projekty będą nakierowane na tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy. Pomoc będzie koncentrowała się również na rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, obejmując m.in. doradztwo, szkolenia oraz usługi finansowo – prawne adresowane do osób pragnących rozpocząć własną działalność gospodarczą.

- **Priorytet VII: "Promocja integracji społecznej"**

7.1 – Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

7.3 – Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Projekty przeznaczone będą nie tylko dla podmiotów ekonomii społecznej, ale również dla instytucji powołanych do jej wspierania, które poprzez dostarczanie niezbędnej wiedzy i doświadczenia w zakresie zasad prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzania zasobami ludzkimi czy stosowania przepisów prawnych, umożliwiają rozwój i funkcjonowanie gospodarki społecznej. Dodatkowo Stowarzyszenie postara się pozyskać małe granty finansowe, za pomocą których wspierane będą inicjatywy ukierunkowane na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenie mobilności i aktywności społecznej mieszkańców i rozwój lokalnych inicjatyw na obszarach wiejskich, w celu zmniejszenia różnicowań pomiędzy tymi obszarami a ośrodkami miejskimi.

- **Priorytet VIII: "Regionalne kadry gospodarki"**

8.1 – Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Planowane projekty mają stymulować podnoszenie i aktualizację umiejętności zawodowych przez osoby pracujące, zwłaszcza starsze i o niskich kwalifikacjach, co jest kluczowe dla utrzymania ich aktywności na rynku pracy.

- **Priorytet IX: "Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach"**

9.5 – Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Wsparcie przewidziane w projektach nakierowane będzie na rzecz tworzenia i funkcjonowania oddolnych, lokalnych inicjatyw powoływanych przez mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców wsi.

16. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Lokalna Strategia Rozwoju Ziemi Strzelińskiej dobrze wpisuje się jako całość w kierunki rozwoju Województwa Dolnośląskiego zdefiniowane w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020r.. Przesłaniem Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego jest stworzenie w regionie warunków dla likwidacji dużych różnic między obszarami miejskimi a wiejskimi. Ogromną rolę do odegrania ma tu dobrze wykształcone społeczeństwo, dbałość o pielęgnowanie tradycji i kultury, zmierzające do zachowania tożsamości regionalnej i narodowej. W realizacji tego założenia niezwykle ważne jest upodmiotowienie społeczności lokalnych, czemu sprzyja m.in. tworzenie Lokalnych Grup Działania. Realizacja LSR może mieć kluczowe znaczenie dla statusu społeczno-gospodarczo-kulturowego lokalnej społeczności, włączając ją w nurt regionalizacji Europy, powracającej do swoich korzeni i tradycji.

Oddolne działania wzmocnią spójność podejmowanych lokalnie decyzji, podniosą jakość zarządzania i przyczynią się do wzmocnienia kapitału społecznego w społecznościach wiejskich, a także skłonią do stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie rozwoju danego obszaru. Będzie to sprzyjać lepszemu wdrożeniu i absorpcji środków w ramach pozostałych osi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, ze szczególnym uwzględnieniem osi trzeciej „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, której charakter działań i ich podstawowy cel odpowiada idei tworzenia Lokalnych Strategii Rozwoju. Wdrażając LSR tworzy się warunki rozwoju

społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej dzięki realizacji projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, rozbudową i modernizacją infrastruktury turystycznej, promocją walorów turystyczno - krajoznawczych, kreowaniem i promowaniem produktów lokalnych oraz utrzymaniem lokalnych tradycji i obrzędów

17. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Załącznik nr 1: Regulamin Organu Decyzyjnego

SPIS TABEL

Tabela 1 Lista Członków – Założycieli LGD Gromnik	6
Tabela 2 Proces tworzenia LSR	8
Tabela 3 Reprezentanci sektora publicznego w LGD Gromnik.....	10
Tabela 4 Reprezentanci sektora społecznego w LGD Gromnik.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 5 Reprezentanci sektora gospodarczego LGD Gromnik	21
Tabela 6 Członkowie Rady Programowej LGD Gromnik.....	26
Tabela 7 Zasoby dziedzictwa kulturowego o randze powiatowej lub międzygminnej.	46
Tabela 8 Obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie poszczególnych gmin powiatu strzelińskiego.	47
Tabela 9 Stan ludności (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w gminach powiatu strzelińskiego na koniec roku 2006 (M- miasto, G –gmina).....	50
Tabela 10 Pracujący w powiecie strzelińskim łącznie z rolnictwem indywidualnym w latach 2006 i 2007.....	50
Tabela 11 Lista wiodących firm w powiecie według nazwy, lokalizacji oraz profilu:	53
Tabela 12 Podmioty gospodarki narodowej według głównych sekcji PKD, bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. Stan na 31.12.2007	54
Tabela 13 Tabela analizy SWOT.....	58
Tabela 14 Opis przedsięwzięć I i II.....	65
Tabela 15 Opis przedsięwzięć III i IV.....	70
Tabela 16 Opis przedsięwzięcia V.....	77
Tabela 17 Opis przedsięwzięcia VI.....	80
Tabela 18 Alokacja na poszczególne działania PROW.....	86
Tabela 19 Harmonogram realizacji przedsięwzięć	93
Tabela 20 Budżet celów ogólnych oraz przedsięwzięć.....	89

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Rada Programowa LGD Gromnik	23
Rysunek 2 Struktura LGD Gromnik.....	32
Rysunek 3 Granice administracyjne LGD.....	40
Rysunek 4 Bezrobotni wg gmin na dzień 31.12.2007r.	51
Rysunek 5. Trasy przebiegające przez Wzgórza Strzebińskie	56
Rysunek 6 Procedury oceny i wyboru wniosków	90